

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

UNIVERSITY OF PIRAEUS

Σχολή Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Μεταπτυχιακό πρόγραμμα στη Διοίκηση Επιχειρήσεων – MBA

Διπλωματική Εργασία με θέμα:

Ανάλυση κλάδου ιδιωτικής ασφάλισης

Νίνα Παρθενοπούλου – ΜΔΕ2050

Επιβλέπων Καθηγητής: Δημήτριος Γεωργακέλλος

Πειραιάς, Δεκέμβριος 2021

Παράρτημα Β: Βεβαίωση Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(περιλαμβάνεται ως ξεχωριστή (δεύτερη) σελίδα στο σώμα της διπλωματικής εργασίας)

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι η διπλωματική εργασία για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, του Πανεπιστημίου Πειραιώς, στη Διοίκηση Επιχειρήσεων : MBA» με τίτλο
..... Αναλυση ηθικών διωτικών αφορμών
έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και στο σύνολό της. Δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού προγράμματος ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ούτε είναι εργασία ή τμήμα εργασίας ακαδημαϊκού ή επαγγελματικού χαρακτήρα.

Δηλώνω επίσης υπεύθυνα ότι οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας, αναφέρονται στο σύνολό τους, κάνοντας πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδικτυο. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Υπόγραφή Μεταπτυχιακού Φοιτητή/τριας.....

Όνοματεπώνυμο..... Nina Parthenayrou.....

Ημερομηνία..... 07/01/2022.....

Αφιερώνεται σε όσους με στήριξαν.

Ευχαριστίες

Με την εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής μελέτης θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου, Δημήτρη Γεωργακέλλο, για τη συνεχή υποστήριξή του, την εμπιστοσύνη, το αμείωτο ενδιαφέρον του και τη συμπαράστασή του καθ' όλη τη διάρκεια του μεταπτυχιακού προγράμματος. Η καθοδήγηση που μου παρείχε ήταν καθοριστικής σημασίας για την εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής μελέτης.

Θα ήθελα επίσης να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου και την αγάπη μου στην οικογένειά μου για την υποστήριξη και την υπομονή τους σε κάθε μου βήμα.

Η παρούσα διπλωματική μελέτη πραγματοποιήθηκε για εκπαιδευτικούς σκοπούς – στα πλαίσια απόκτησης μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών. Ως εκ τούτου κάποια από τα στοιχεία που περιέχει μπορεί να μην είναι ακριβή.

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας κλαδικής μελέτης είναι η παροχή μίας ολοκληρωμένης και πλήρους εικόνας για τον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτό, αρχικά θα εξεταστεί η ελληνική οικονομία στην οποία δραστηριοποιείται ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης και εν συνεχεία θα αναλυθεί η θέση, η συμβολή καθώς και ο ρόλος του σε αυτήν. Παράλληλα, εξετάζεται το μέγεθος, η δομή και ο ρυθμός ανάπτυξής του, ούτως ώστε να καταστεί καλύτερα κατανοητός από τον αναγνώστη. Για την πληρότητα της παρούσας μελέτης, παρουσιάζονται στοιχεία όχι μόνο για την ελληνική αγορά ιδιωτικής ασφάλισης, αλλά επίσης για την παγκόσμια και την ευρωπαϊκή. Τα ανωτέρω, εξετάζονται λαμβάνοντας υπόψιν την πανδημία του κορωνοϊού, η οποία μετέβαλε κάθε πτυχή της καθημερινότητάς μας, ενώ δεν άφησε ανεπηρέαστη και τη λειτουργία των επιχειρήσεων. Υπό αυτό το πρίσμα, παρουσιάζεται η μεταβολή και η προσαρμογή του υπό εξέταση κλάδου στις νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν, ενώ παράλληλα στο τελευταίο κεφάλαιο εξετάζεται και η επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού που λαμβάνει χώρα με αφορμή την πανδημία.

Abbreviation table	
Δ.Τ.Κ.	Δείκτης τιμών καταναλωτή
Δ.Τ.Υ.	Δείκτης τιμών υγείας
Ε.Κ.Τ.	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
Ε.Α.Ε.Ε.	Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος
Α.Π.Α.	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία
ΤτΕ	Τράπεζα της Ελλάδος
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΛ.ΣΤΑΤ.	Ελληνική στατιστική υπηρεσία
IoT	Internet of Things
InsurTech	Insurance Technology

Πίνακας περιεχομένων

1	Ελληνική οικονομία	12
1.1	Προβλέψεις για την πρόοδο της ελληνικής οικονομίας	16
2	Η θέση, η συμβολή και ο ρόλος του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης στην ελληνική οικονομία	19
2.1	Οικονομική και κοινωνική συμβολή	19
2.2	Τύποι επιδράσεων της ασφάλισης στην ελληνική οικονομία και κοινωνία	22
2.3	Διατήρηση της κοινωνικής σταθερότητας και του επιπέδου διαβίωσης	23
2.4	Επιχειρηματικότητα και ανάπτυξη	25
2.5	Δημόσια οικονομικά και μακροοικονομικές επιδόσεις	26
2.6	Συνεισφορά στο Α.Ε.Π.	26
3	Το μέγεθος, η δομή και ο ρυθμός αναπτύξεως του κλάδου	29
3.1	Ορισμός και ανάλυση της δομής	29
3.1.1	Κλάδοι ασφαλίσεων ζωής	30
3.1.2	Κλάδοι ασφαλίσεων κατά ζημιών	32
3.2	Πελάτες	35
3.3	Προμηθευτές και Διανομή	35
3.4	Παγκόσμια ασφαλιστική αγορά	36
3.4.1	Γενική Επισκόπηση της Παγκόσμιας Ασφαλιστικής Αγοράς	36
3.4.2	Τάσεις στην παγκόσμια ασφαλιστική αγορά	39
3.5	Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική αγορά	41
3.5.1	Γενική επισκόπηση	41
3.5.2	Παραγωγή Ασφαλίσεων	41
3.6	Ελληνική Ασφαλιστική αγορά	52
3.6.1	Το μέγεθος της ασφαλιστικής αγοράς	52
3.6.2	Μερίδια αγοράς	56
3.6.3	Παραγωγή ασφαλίσεων Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020	58
3.6.4	Οικονομικά Μεγέθη Ασφαλιστικού κλάδου	62
3.6.5	Αποζημιώσεις	63
3.6.6	Παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση των προϊόντων ιδιωτικής ασφάλισης	64
3.6.7	Πρόβλεψη	67
3.6.8	Συμπεριφορά καταναλωτή	68
3.6.9	Θεσμικό πλαίσιο-Φερεγγυότητα II	73
3.7	Ανάλυση του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος	75
3.7.1	Παγκόσμια ασφαλιστική αγορά	75

3.7.2	Ελληνική ασφαλιστική αγορά.....	82
3.7.3	Ανάλυση PEST	84
3.7.4	5 δυνάμεις του Porter	86
4	Η αντασφάλιση(Reinsurance).....	97
4.1	Ορισμός	97
4.2	Κατηγορίες και Είδη Αντασφάλισης	97
4.2.1	Προαιρετική Αντασφάλιση:	98
4.2.2	Συμβατική Αντασφάλιση	99
4.2.3	Κατηγορίες αναλογικής αντασφάλισης	100
4.2.4	Κατηγορίες μη αναλογικής αντασφάλισης	101
5	Ψηφιακός μετασχηματισμός των ασφαλιστικών εταιριών	103
5.1	Ορισμός InsurTech	105
5.2	Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα του InsurTech	105
5.2.1	Τεχνητή νοημοσύνη (Artificial Intelligence)	105
5.2.2	Μηχανική μάθηση (Machine learning)	106
5.2.3	Internet of Things (IoT)	106
5.2.4	Smartphone Apps	107
5.2.5	Blockchain.....	107
5.2.6	Big Data.....	108
5.2.7	Κυβερνοασφάλεια	108
5.2.8	Driverless cars	109
5.2.9	Δορυφόροι και τηλεανίχνευση	109
5.3	Χρηματοδότηση του InsurTech	109
5.4	Ψηφιακός μετασχηματισμός στην ελληνική ασφαλιστική αγορά.....	110
5.4.1	Τάσεις στην ελληνική ασφαλιστική αγορά κατά το 2020.....	111
5.4.2	Online και direct πωλήσεις.....	113
5.5	Συμπεράσματα	114
6	Πηγές	115

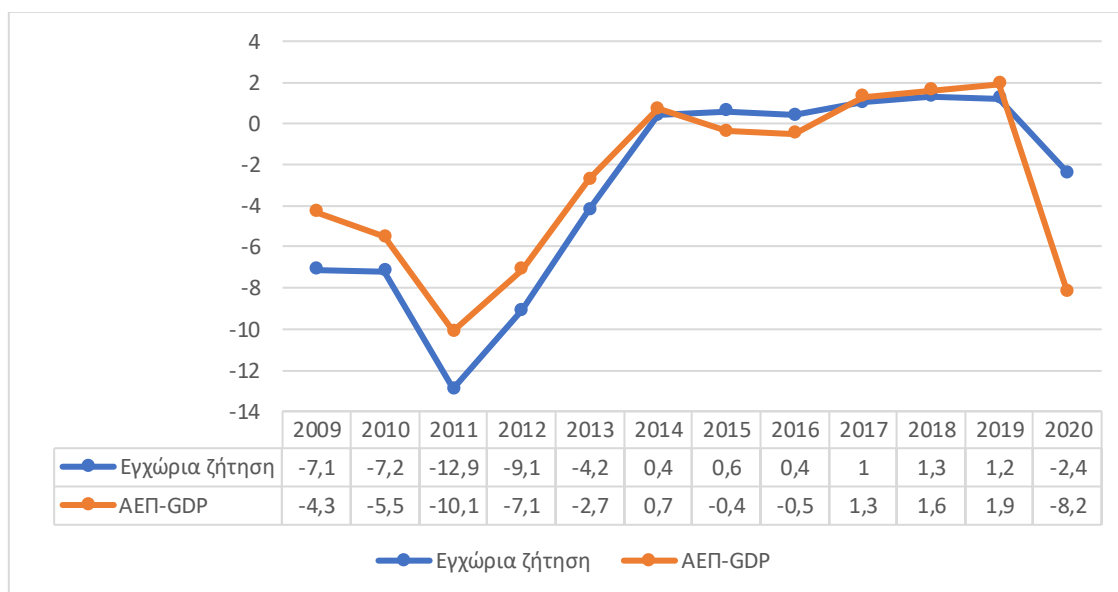
Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1 Πλήθος ασφαλιστήριων συμβολαίων περιουσίας, Πηγή: Ε.Α.Ε.Ε.	13
Πίνακας 2 Μεταβολή του ΔTK	15
Πίνακας 3 Πλήθος συμβολαίων ασφάλισης ζωής, Πηγή: ΕΑΕΕ.....	25
Πίνακας 4 Ρυθμός ανάπτυξης ασφαλιστρων ασφαλειών ζωής	38
Πίνακας 5 Ρυθμός ανάπτυξης ασφαλιστρων ασφαλειών κατά ζημιών	38
Πίνακας 6 Μερίδιο αγοράς παγκοσμίως / περιοχή	38
Πίνακας 7 Μερίδιο αγοράς για ασφαλίσεις ζωής / περιοχή.....	39
Πίνακας 8 Μερίδιο αγοράς για ασφαλίσεις εκτός ζωής / περιοχή.....	39
Πίνακας 9 Α.Α.Ε. με έδρα στην Ελλάδα	55
Πίνακας 10, 11 υποκαταστήματα αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων, Πηγή: Ε.Α.Ε.Ε. ...	56
Πίνακας 11 Συνολικά εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα από Πρωτασφαλίσεις - Ασφαλίσεις ζωής ..	57
Πίνακας 12 Συνολικά εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα από Πρωτασφαλίσεις - Ασφαλίσεις κατά ζημιών	58
Πίνακας 13 Παραγωγή ασφαλιστρων	58
Πίνακας 14 Ασφαλίσεις ζωής.....	60
Πίνακας 15 Ασφαλίσεις κατά ζημιών	62
Πίνακας 16 Ασφαλιστική Πυκνότητα(ασφάλιστρο / κατά κεφαλήν), Πηγή: Swiss Re	63
Πίνακας 17 Πηγή: IOBE, το οικονομικό και κοινωνικό αποτύπωμα της ιδιωτικής ασφάλισης ..	65
Πίνακας 18 15 κορυφαίες ασφαλιστικές εταιρίες παγκοσμίως	76
Πίνακας 19 Οικονομικά στοιχεία Allianz.....	78
Διάγραμμα 1 ΑΕΠ(ρυθμός ανάπτυξης) και εγχώρια ζήτηση(συμμετοχή) GDP (growth rate)and domestic demand(contribution), Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.....	12
Διάγραμμα 2 Εξέλιξη του ποσοστού της ανεργίας	13
Διάγραμμα 3 Μέσο κόστος ζημιάς / έτος	16
Διάγραμμα 4 Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία και ποσοστό απασχόλησης(ως %), Πηγή: Eurostat	20
Διάγραμμα 5 Δημοφιλές πακέτο ασφάλισης	70
Διάγραμμα 6 Δημοφιλείς προαιρετικές καλύψεις στην ασφάλιση αυτοκινήτου	71
Διάγραμμα 7 Κριτήρια επιλογής ασφαλιστικής εταιρίας.....	72
Γράφημα 1 Πλήθος ασφαλιστήριων συμβολαίων περιουσίας, Πηγή: Ε.Α.Ε.Ε.	25
Γράφημα 2 άμεση και έμμεση επίδραση της αλυσίδας αξίας της ιδιωτικής ασφάλισης στην Α.Π.Α. και στο Α.Ε.Π., 2018, ΠΗΓΗ: IOBE.....	27
Γράφημα 3 Μέγεθος της ασφαλιστικής αγοράς	53
Γράφημα 4 Παγκόσμια χρηματοδότηση VC στην ασφάλιση και σε εταιρίες InsurTech.....	110
Εικόνα 1 Πηγή: Ανάλυση IOBE	23
Εικόνα 2 Growth trend comparison GFC vs COVID-19 crisis	40
Εικόνα 3 Year-on-year change in total premiums in 2020	42
Εικόνα 4 Year-on year change in life premiums in 2020.....	44
Εικόνα 5 Year-on-year change in total claims and benefits pain in 2020	44
Εικόνα 6 Year-on-year change in health premiums in 2020	46

Εικόνα 7 Year-on-year change in health claims in 2020	47
Εικόνα 8 Year-on-year change in motor premiums in 2020.....	48
Εικόνα 9 Year-on-year change in property premiums	50
Εικόνα 10 Year-on-year change in property claims.....	51
Εικόνα 11 Year-on-year change in general liability claims	52
Εικόνα 12 Κατηγορίες αντασφάλισης.....	98

1 Ελληνική οικονομία

Η πανδημία του κορωνοϊού επηρέασε κάθε πτυχή της ελληνικής οικονομικής δραστηριότητας. Η υψηλή ύφεση, ο αποπληθωρισμός, η αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, καθώς και του δημοσιονομικού ελλείμματος αποτελούν επερχόμενες συνέπειες της πανδημίας. Παρά το γεγονός ότι η ελληνική οικονομία έχει ήδη βιώσει σε παλαιότερα χρόνια υψηλά επίπεδα ύφεσης και αποπληθωρισμού, οι παρούσες συνθήκες διαφέρουν για τον εξής λόγο: η τρέχουσα ύφεση επηρέασε ιδιαίτερα πέρα από τον τομέα των προϊόντων και τον τομέα των υπηρεσιών και κατ' επέκταση τον τομέα της ιδιωτικής ασφάλισης που αποτελεί το θέμα της παρούσας κλαδικής μελέτης. Ο τομέας της παροχής υπηρεσιών είθισται να είναι πιο ανθεκτικός συγκριτικά με τον τομέα των προϊόντων. Προκειμένου να φανούν πιο παραστατικά τα παραπάνω, παρατίθενται τα εξής ποσοστά από στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Πιο συγκεκριμένα, το 2020 η ύφεση διαμορφώθηκε στο 8,2% και το δ' τρίμηνο στο 7,9% με το ΑΕΠ το ίδιο έτος να υποχωρεί στα 168,5 δισ. € από τα 183,6 δισ. € το 2019. Ακόμη, η συνολική τελική καταναλωτική δαπάνη μειώθηκε κατά 2,2% συγκριτικά με το δ' τρίμηνο του 2019, ενώ οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών μειώθηκαν κατά 13,4%. Αναλυτικότερα, οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 13,6%, ενώ οι εξαγωγές υπηρεσιών μειώθηκαν κατά 55,4%.

Διάγραμμα 1 ΑΕΠ(ρυθμός ανάπτυξης) και εγχώρια ζήτηση(συμμετοχή) GDP (growth rate)and domestic demand(contribution), Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.

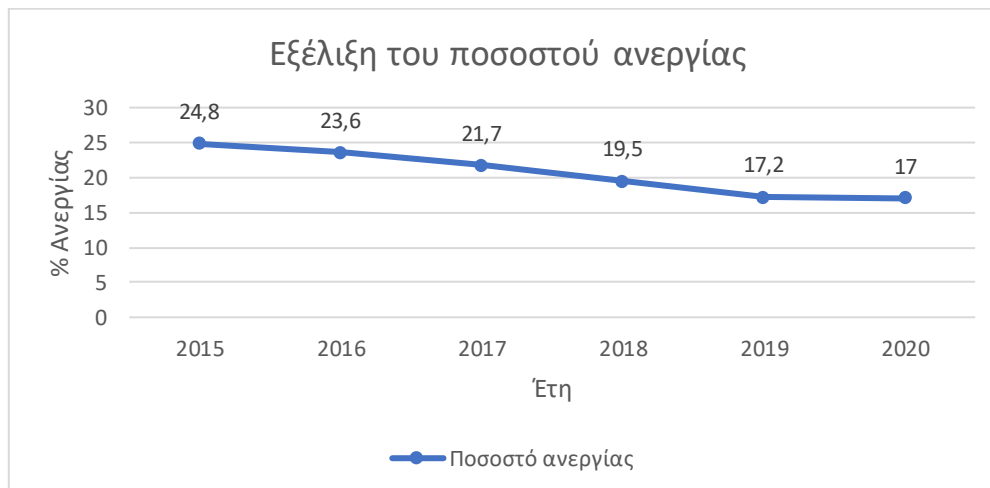
Σε ό, τι αφορά την αγορά εργασίας, η θετική πορεία τόσο της συνολικής απασχόλησης όσο και του ποσοστού ανεργίας ανακόπηκε με την έλευση της

πανδημίας. Παρ' όλα αυτά παραμένει σε καλά επίπεδα συγκριτικά με προηγούμενα έτη. Σύμφωνα με το δελτίο τύπου "Έρευνα Εργατικού Δυναμικού: Β' Τρίμηνο 2020" της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ο αριθμός των ανέργων ανήλθε σε 768.276 άτομα, ενώ το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 16,7%. Το ποσοστό αυτό είναι μεγαλύτερο συγκριτικά με το 16,2% που σημειώθηκε το Α' τρίμηνο του 2020. Ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε κατά 3,1% σε σύγκριση με το Α' τρίμηνο του 2020. Ακολουθεί διάγραμμα που απεικονίζει την πορεία του ποσοστού ανεργίας κατά τη διάρκεια των ετών 2015-2020.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Απασχολούμενοι	3.633.683	3.670.763	3.743.464	3.821.692	3.922.903	3.729.591
Άνεργοι	1.199.909	1.133.416	1.039.417	923.272	817.308	764.912
Οικονομικά μη ενεργοί	3.258.730	3.247.429	3.233.484	3.234.982	3.196.749	3.401.996

Πίνακας 1 Πλήθος ασφαλιστήριων συμβολαίων περιουσίας, Πηγή: Ε.Α.Ε.Ε.

Διάγραμμα 2 Εξέλιξη του ποσοστού της ανεργίας

Από το 2015 έως το 2020 παρατηρείται η πτωτική τάση της εξέλιξης του ποσοστού ανεργίας. Αναλυτικότερα, οι άνεργοι από 817.300 τον Μάιο του 2019 μειώθηκαν σε 764.900 τον Μάιο του 2020, οι απασχολούμενοι μειώθηκαν από 3.920.000 σε 3.730.000 αντίστοιχα, ενώ οι οικονομικά μη ενεργοί αυξήθηκαν από 3.190.000 σε 3.400.000. Παραθέτοντας και την ανάλυση κατά φύλο, παρατηρείται αύξηση του ποσοστού ανεργίας στις γυναίκες συγκριτικά με τους

άντρες. Από 21,4% το 2019 το ποσοστό ανεργίας γυναικών σημείωσε μικρή αύξηση 21,8% το 2020, ενώ αντίστοιχα των ανδρών από 13,9% σημείωσε μείωση και έφτασε σε επίπεδα 13,3% το 2020.

Σε ό, τι αφορά τον πληθωρισμό, αυτός διαμορφώθηκε στο 1% τον Ιούνιο, ενώ ο Γενικός ΔTK του Ιουνίου παρουσίασε αύξηση συγκριτικά με τον Μάιο ύψους 0,9%, ενώ συγκρίνοντας τα έτη 2019 και 2020 σημειώθηκε μηδενική μεταβολή. Ο μέσος ΔTK το χρονικό διάστημα Ιουλίου 2020 έως Ιουνίου 2021 σε σύγκριση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα 2019-2020 μειώθηκε κατά 1,3%, ενώ ο εναρμονισμένος ΔTK του Ιουνίου 2021 αυξήθηκε κατά 0,6% συγκριτικά με τον Ιούνιο του 2020 και αντίστοιχα ο ΕνΔTK του 2020 αυξήθηκε συγκριτικά με το 2019.

Σύμφωνα με το δελτίο τύπου της ΕΛ.ΣΤΑΤ., συγκρίνοντας τον γενικό δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔTK) του Ιανουαρίου 2021 με τον αντίστοιχο μήνα του 2020 προκύπτει μείωση της τάξεως του 2,0%, σε αντιδιαστολή με την αύξηση του 0,9% που προκύπτει από αντίστοιχη σύγκριση του 2020 με το 2019. Παρατίθεται ο πίνακας 2 από το δελτίου τύπου της ΕΛ.ΣΤΑΤ. που απεικονίζει τις μηνιαίες μεταβολές του ΔTK και περιλαμβάνει κατηγοριοποιημένες τις ομάδες αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και τη μεταβολή των δεικτών τους από το 2020 έως το 2021.

Ομάδες αγαθών & υπηρεσιών	Σταθμίσεις 2021(‰)	2021	2020	Μεταβολή %
		Ιανουάριος	Δεκέμβριος	
• Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά	232,58	106,51	106,12	0,4
• Αλκοολούχα ποτά και καπνός	34,27	148,63	147,31	0,9
• Ένδυση και υπόδηση	59,63	73,88	100,51	-26,5
• Στέγαση	142,22	116,14	115,39	0,6
• Διαρκή αγαθά-Είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες	47,87	84,79	85,17	-0,4
• Υγεία	90,59	98,02	98,02	0,0
• Μεταφορές	124,20	117,57	116,67	0,8
• Επικοινωνίες	44,20	104,15	104,47	-0,3
• Αναψυχή- Πολιτιστικές δραστηριότητες	38,30	86,37	86,44	-0,1
• Εκπαίδευση	37,15	88,97	88,97	0,0
• Ξενοδοχεία-Καφέ-Εστιατόρια	70,17	108,38	108,40	0,0

• Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	78,84	88,68	88,80	-0,1
Γενικός δείκτης	1000,00	103,86	105,26	-1,3

Πίνακας 2 Μεταβολή του ΔΤΚ

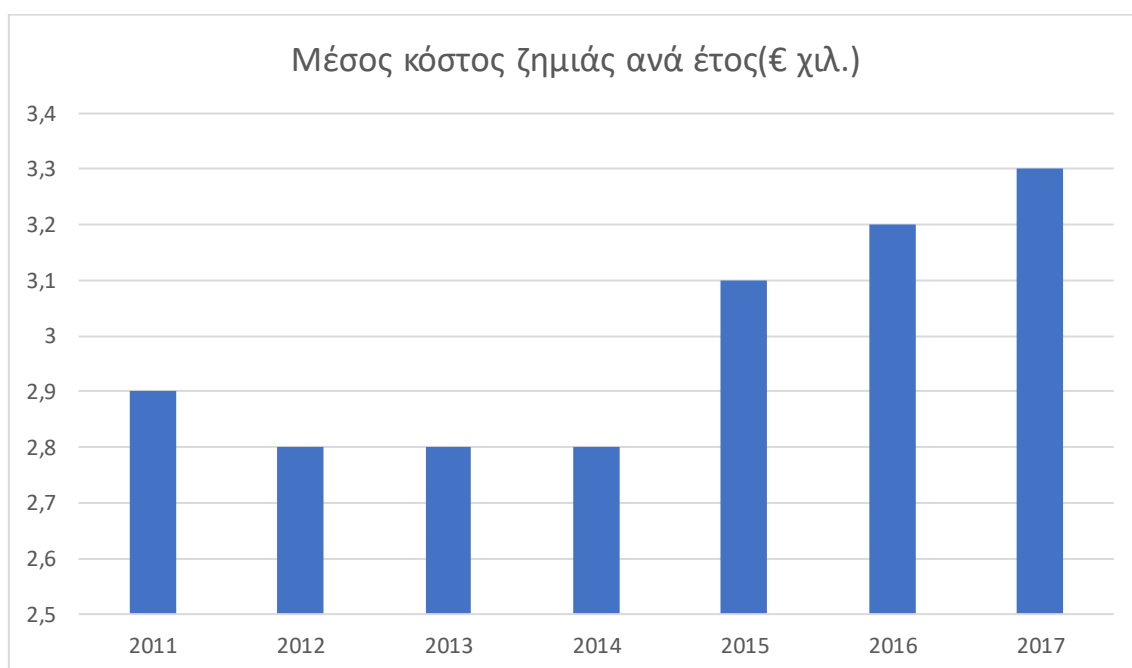
Η παρούσα μελέτη, δεδομένου ότι αφορά τον κλάδο της ελληνικής ιδιωτικής ασφάλισης, θα επικεντρωθεί στο δείκτη τιμών υγείας, ο οποίος μας δίνει μια εικόνα του κόστους των υπηρεσιών υγείας με την πάροδο του χρόνου. Ωστόσο, ο συγκεκριμένος δείκτης της ΕΛ.ΣΤΑΤ. περιλαμβάνει υπηρεσίες και προϊόντα τα οποία δεν καλύπτονται από τις ασφαλιστικές (οδοντιατρικές υπηρεσίες, οφθαλμολογικές κλπ.). Επίσης, πολύ σημαντικό είναι ότι ο δείκτης αυτός δεν ξεχωρίζει το κόστος μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών νοσοκομείων και άρα δεν αντικατοπτρίζει το πραγματικό κόστος της ασφαλιστικής αγοράς. Γι' αυτό τον λόγο θα χρησιμοποιηθούν στοιχεία από την μελέτη του IOBE με τίτλο «Ο δείκτης τιμών υγείας της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και το κόστος της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας». Θα πρέπει να τονιστεί ότι η εισαγωγή της τεχνολογίας στις ιατρικές υπηρεσίες είναι ένας από τους σημαντικότερους λόγους που καθιστά τον ΔΤΥ της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ακατάλληλο, καθώς τα σύγχρονα ιατρικά μηχανήματα υψηλής τεχνολογίας αποτελούν παροχή υπηρεσιών, ως επί το πλείστον, των ιδιωτικών κλινικών, κάτι το οποίο αντικατοπτρίζεται και στο υψηλό κόστος των ιδιωτικών ασφαλιστικών προγραμμάτων υγείας.

Από την μελέτη του IOBE, με στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά το χρονικό διάστημα 2011-2017 από συνολικά 605.371 αποζημιώσεις 4,4 εκ. ασφαλισμένων, προκύπτουν τα εξής:

- Τα ισόβια προγράμματα υγείας ελαττώθηκαν καθώς οι πολίτες μεταπήδησαν από τα ισόβια, στα ετήσια προγράμματα υγείας με την δυνατότητα είτε της ανανέωσης είτε της επιλογής άλλης ασφαλιστικής εταιρίας. Κατά το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα, ο αριθμός των ασφαλισμένων μειώθηκε κατά 43%, όπως επίσης μειώθηκε και το πλήθος των αποζημιώσεων κατά 34%.
- Η μεταβολή που παρατηρείται στην ηλικιακή σύνθεση των ασφαλισμένων. Αναλυτικότερα, παρατηρείται μετατόπιση προς τα επάνω του ηλικιακού μέσου και μείωση της ηλικιακής ομάδας 35-45 ετών. Αξίζει να σημειωθεί ότι το κόστος της ασφάλισης επηρεάζεται και από την ηλικία του ασφαλισμένου.

- Το μέσο κόστος/αποζημίωση κατά την διάρκεια της χρονικής περιόδου από το 2011 έως το 2014 παρουσίασε μια σχετική σταθερότητα, ενώ από το 2014 αυξήθηκε, όπου από 2.800€ που ήταν το 2014, το μέσο κόστος ζημιάς έφτασε τα 3.300€ το 2017.
- Κατά την διάρκεια του ίδιου χρονικού διαστήματος (2011-2014), παρατηρήθηκε αύξηση της συχνότητας νοσηρότητας των ασφαλισμένων.

Λαμβάνοντας υπόψιν τα παραπάνω καθώς και την ακαταλληλότητα του ΔΤΥ της ΕΛ.ΣΤΑΤ., κατασκευάστηκε ο ενιαίος δείκτης υγείας, βάσει του οποίου παρατηρείται ότι το κόστος της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας αυξήθηκε κατά 45% το διάστημα από το 2011 έως το 2017, κάτι το οποίο έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του καθαρού κόστους κάλυψης από €415 το 2011 σε 547€ το 2017. Παρατίθεται και το διάγραμμα 3 που απεικονίζει την αύξηση του μέσου κόστους ζημιάς ανά έτος.

Διάγραμμα 3 Μέσο κόστος ζημιάς / έτος

1.1 Προβλέψεις για την πρόοδο της ελληνικής οικονομίας

Μολοταύτα, παρά τις αρνητικές συνέπειες της πανδημίας στην ελληνική οικονομία, εμφανίζονται κάποιες θετικές προοπτικές. Μεταξύ άλλων, αναμένεται η αξιοποίηση των πόρων του ευρωπαϊκού μέσου ανάκαμψης Next Generation E.U.(NGEU), η οποία αποτελεί μία πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάκαμψη και τον μετασχηματισμό της οικονομίας μετά το πέρας της

πανδημίας, καθώς επίσης και για τη δημιουργία ευκαιριών και θέσεων εργασίας. Το NGEU συμπεριλαμβάνει τη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια, τον ψηφιακό μετασχηματισμό του δημοσίου τομέα (που βρίσκεται ήδη στους πρόποδες), την εξοικονόμηση ενέργειας καθώς και τη θωράκιση του υγειονομικού τομέα. Η πρωτοβουλία αυτή θα απορροφήσει κονδύλια ύψους 800 δισ. € και θα επικεντρωθεί μεταξύ άλλων και στα εξής:

- Στον εκσυγχρονισμό των παραδοσιακών πολιτικών, όπως η κοινή αγροτική πολιτική, με στόχο τη μεγιστοποίηση της συνεισφοράς στις προτεραιότητες της Ε.Ε.
- Στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, με χρήση κατά 30% κονδυλίων της Ε.Ε., το μεγαλύτερο ποσό μέχρι στιγμής που έχει συνεισφερθεί,
- Στην προστασία της βιοποικιλότητας και της ισότητας των φύλων.

Σε ό, τι αφορά την ελληνική οικονομική δραστηριότητα, αυτή αναμένεται-βάσει εκθέσεων να αυξηθεί το 2022. Πιο συγκεκριμένα, βάσει της Έκθεσης της Τράπεζας της Ελλάδος για τη Νομισματική Πολιτική 2020-2021, τα μέτρα στήριξης που ελήφθησαν για τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας, επίδρασαν θετικά στην ελληνική οικονομικά κατά το α' τρίμηνο του 2021, ενώ το προαναφερθέν ευρωπαϊκό μέσο ανάκαμψης NGEU, θέτει τα θεμέλια για την αύξηση των επενδύσεων και την επιτάχυνση της ανάκαμψης.

Βάσει μακροοικονομικών προβολών εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Ε.Κ.Τ.), τα μέτρα νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής, στα οποία συμπεριλαμβάνεται και το πακέτο NGEU, θα συμβάλλουν σημαντικά στη στήριξη των εισοδημάτων, καθώς και στην μείωση της απώλειας των θέσεων εργασίας. Επίσης, στη μείωση των περιορισμών της ρευστότητας αναμένεται να συμβάλλουν τα κρατικά δάνεια και οι εγγυήσεις ή οι κεφαλαιακές ενισχύσεις.

Η ύφεση που καταγράφηκε κατά τη διάρκεια του α' τριμήνου του 2021 ήταν πιο ήπια συγκριτικά με το αναμενόμενο. Σε αυτό συνέβαλε σημαντικά η επιτάχυνση του εμβολιαστικού προγράμματος, το οποίο έχει δημιουργήσει θετικές προσδοκίες τόσο στους καταναλωτές όσο και στις επιχειρήσεις αναφορικά με την πορεία της οικονομίας.

Αναφορικά με τον πληθωρισμό, αυτός εκτιμάται ότι θα παραμείνει σε αρνητικά επίπεδα σύμφωνα με τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή, ενώ μεταγενέστερα θα παρουσιάσει σταδιακή βελτίωση.

2 Η θέση, η συμβολή και ο ρόλος του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης στην ελληνική οικονομία

Η συνεισφορά του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης είναι ιδιαίτερα σημαντική στην ελληνική οικονομία, καθώς αποτελεί σημαντική πηγή φορολογικών εσόδων για το κράτος, ενώ παράλληλα σε αυτόν τον κλάδο απασχολείται ένα αξιοσημείωτο ποσοστό εργαζομένων. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (εφεξής Ε.Α.Ε.Ε.), για την προστασία των ιδιωτών καθώς και των επιχειρήσεων σε μια εποχή όπου ενέχουν πολλαπλοί κίνδυνοι και απειλούν τις επιχειρήσεις, τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους πολίτες, μοναδική λύση συνιστά η ιδιωτική ασφάλιση. Η ασφάλιση συμβάλλει σημαντικά στο να διατηρηθούν συνθήκες σταθερότητας και συνέχειας στις επαγγελματικές, επιχειρηματικές και κοινωνικές δραστηριότητες, δημιουργώντας μια ασπίδα προστασίας από κινδύνους, ζημιές και απώλειες. Η συμβολή του τόσο στην οικονομική ανάπτυξη όσο και στη διατήρηση και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής είναι καθοριστική, καθώς αφενός αποκαθιστά πολύτιμους πόρους και αφετέρου δημιουργεί αποταμιευτικά κεφάλαια για τη χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων.

Λαμβάνοντας υπόψιν όλους τους κινδύνους που υπάρχουν στη σύγχρονη εποχή καθώς επίσης και την ανασφάλεια και διατάραξη της σταθερότητας που δημιουργήθηκε από την πανδημία, καθίσταται εμφανής η σημασία της ιδιωτικής ασφάλισης για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων και τη μείωση της ανάγκης για πρόσθετα αποθεματικά στην οικονομική αποκατάσταση των ζημιών και την μείωση του πιστωτικού κινδύνου.¹

2.1 Οικονομική και κοινωνική συμβολή

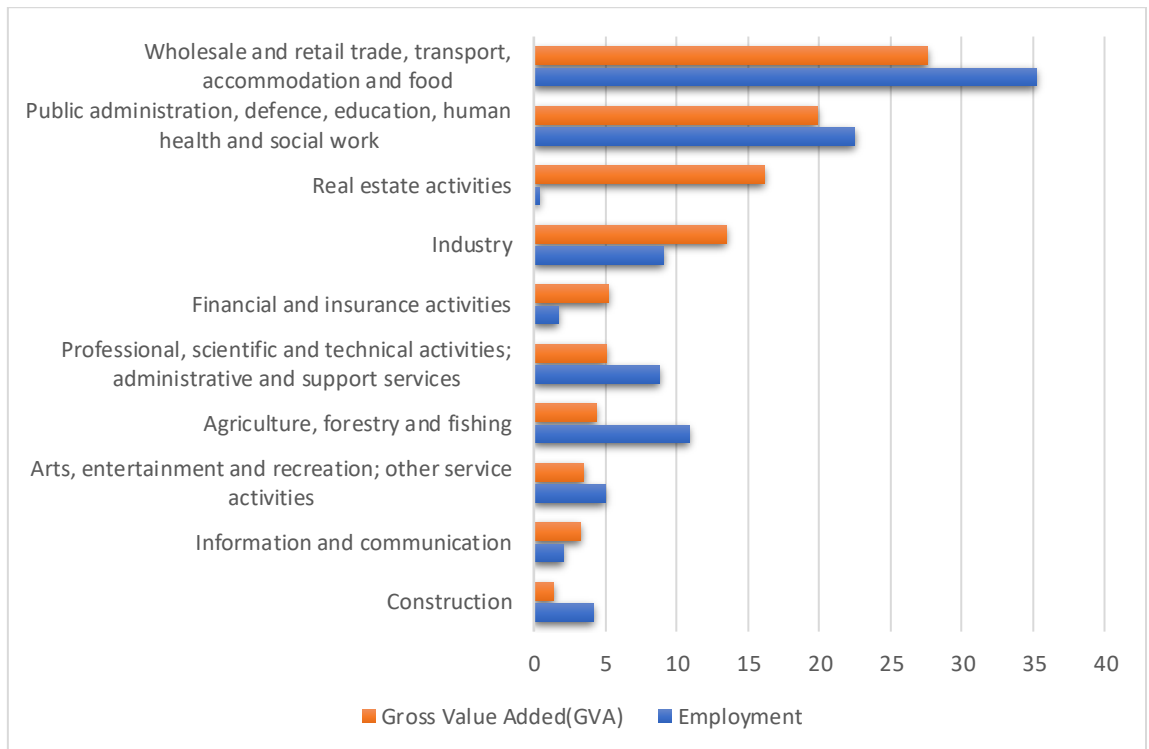
Στη συγκεκριμένη ενότητα θα αναφερθούν οι τρόποι με τους οποίους ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης συμβάλλει θετικά στην ελληνική οικονομία, οι οποίοι παρατίθενται κατωτέρω:

1. **Απασχόληση χιλιάδων εργαζομένων**. Παρά το γεγονός ότι η ιδιωτική ασφάλιση δεν κατέχει την πρωτιά στην απασχόληση των εργαζομένων, διότι ο κλάδος «χονδρικό λιανικό εμπόριο, μεταφορές, καταλύματα και

¹ Ετήσια Έκθεση 2017, Ε.Α.Ε.Ε., <http://www.eaee.gr/cms/sites/default/files/annualreport2017.pdf>

υπηρεσίες τροφίμων» συνεισφέρει κατά 35,2%, ωστόσο η συνεισφορά της δεν είναι αμελητέα καθώς βρίσκεται στο 1,7%. Ως προς την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της οικονομίας, ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης αντιπροσωπεύει το 5,2% της συνολικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (GVA). Ακολουθεί αντίστοιχο διάγραμμα που τα παρουσιάζει αναλυτικότερα.

Το 2017 απασχολήθηκαν περίπου 8.340 άτομα, ενώ ο αριθμός των απασχολούμενων αυξάνεται τα τελευταία χρόνια. Ας σημειωθεί ότι στον αριθμό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται οι brokers και άλλοι συνεργαζόμενοι με τις ασφαλιστικές εταιρίες καθώς και τα άτομα που εργάζονται στον τραπεζικό τομέα και ασχολούνται με τις πωλήσεις ασφαλιστικών προϊόντων. Εάν λάβουμε υπόψιν μας και όλους αυτούς, η απασχόληση στον ευρύτερο κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης το 2017 ανερχόταν σε 21.890 θέσεις εργασίας. Το 2018, ο αριθμός των απασχολούμενων σε ασφάλειες ζωής ανήλθε στους 1.164 και στις ασφάλειες εκτός ζωής στους 5.644, απασχολώντας συνολικά 6.808 εργαζομένους.

Διάγραμμα 4 Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία και ποσοστό απασχόλησης(ως %), Πηγή: Eurostat

- 2. Αποτελεί πηγή φορολογικών εσόδων του κράτους.** Ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης είναι ιδιαίτερα σημαντικός, καθώς βάσει στοιχείων

από την έρευνα του IOBE, καταβάλλει ετησίως στο κράτος φόρους ύψους € 500 εκατομμυρίων (αποτελεί το 1,5% των φορολογικών εσόδων του κράτους), ενώ επίσης πληρώνει αποζημιώσεις ύψους 2,3 δισεκατομμυρίων € ετησίως.

3. **Αποκατάσταση Ζημιών**. Εξασφαλίζει τη σταθερότητα και την ισορροπία, αποτρέποντας διαταράξεις στις οικονομικές επιχειρηματικές, επαγγελματικές και κοινωνικές δραστηριότητες με την αποκατάσταση των ζημιών.
4. **Χρηματοδότηση επενδύσεων**. Δεδομένου ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες, συμπεριλαμβάνουν προγράμματα αποταμίευσης κεφαλαίων, ενισχύονται οι παραγωγικές επενδύσεις και συμβάλλει αφενός στην ανάπτυξη της οικονομίας και αφετέρου στην αύξηση του Α.Ε.Π.
5. **Ενθάρρυνση και προαγωγή αποταμίευσης**. Τα κεφάλαια που συγκεντρώνονται από τα ασφάλιστρα, αποτελούν διαθέσιμα αποταμιευμένα κεφάλαια, τα οποία συμβάλλουν στη δημιουργία μιας υγιούς και ισχυρής εθνικής χρηματαγοράς.
6. **Ενθάρρυνση επιχειρηματικής πρωτοβουλίας**. Δεδομένου ότι στη σύγχρονη εποχή οι επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται σε ένα ασταθές και συνεχώς μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον, οι πρωτοβουλίες και οι καινοτομίες δεν θα ήταν εφικτές χωρίς την ασφαλιστική δικλίδα των εταιριών ιδιωτικής ασφάλισης.
7. **Ανάπτυξη έρευνας και τεχνολογίας**. Ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης στηρίζει την ανάπτυξη έρευνας και τεχνολογίας προκειμένου να εντοπιστούν οι αιτίες πρόκλησης ατυχημάτων, ενώ παράλληλα κάνει εφικτή την παραγωγή προϊόντων προηγμένης τεχνολογίας.
8. **Διάσωση Προσωπικών, Οικογενειακών και Εθνικών Πόρων**. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, θα ήταν αρκετά χαμηλότερο εάν δεν υπήρχε ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης.

Αναφορικά με την κοινωνική συμβολή της, αρχικά σε αυτή περιλαμβάνεται η ψυχική και πνευματική υγεία, καθώς και η ποιότητα ζωής και διατήρηση περιουσίας και εσόδων, τα οποία προκύπτουν ως απόρροια της ιδιωτικής ασφάλισης και των παροχών των ασφαλιστικών εταιριών προς τους πελάτες τους.

2.2 Τύποι επιδράσεων της ασφάλισης στην ελληνική οικονομία και κοινωνία

Σύμφωνα με την έκθεση του IOBE «Το οικονομικό και κοινωνικό αποτύπωμα της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα», η επίδραση του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης στην ελληνική οικονομία χωρίζεται σε τρεις τύπους.

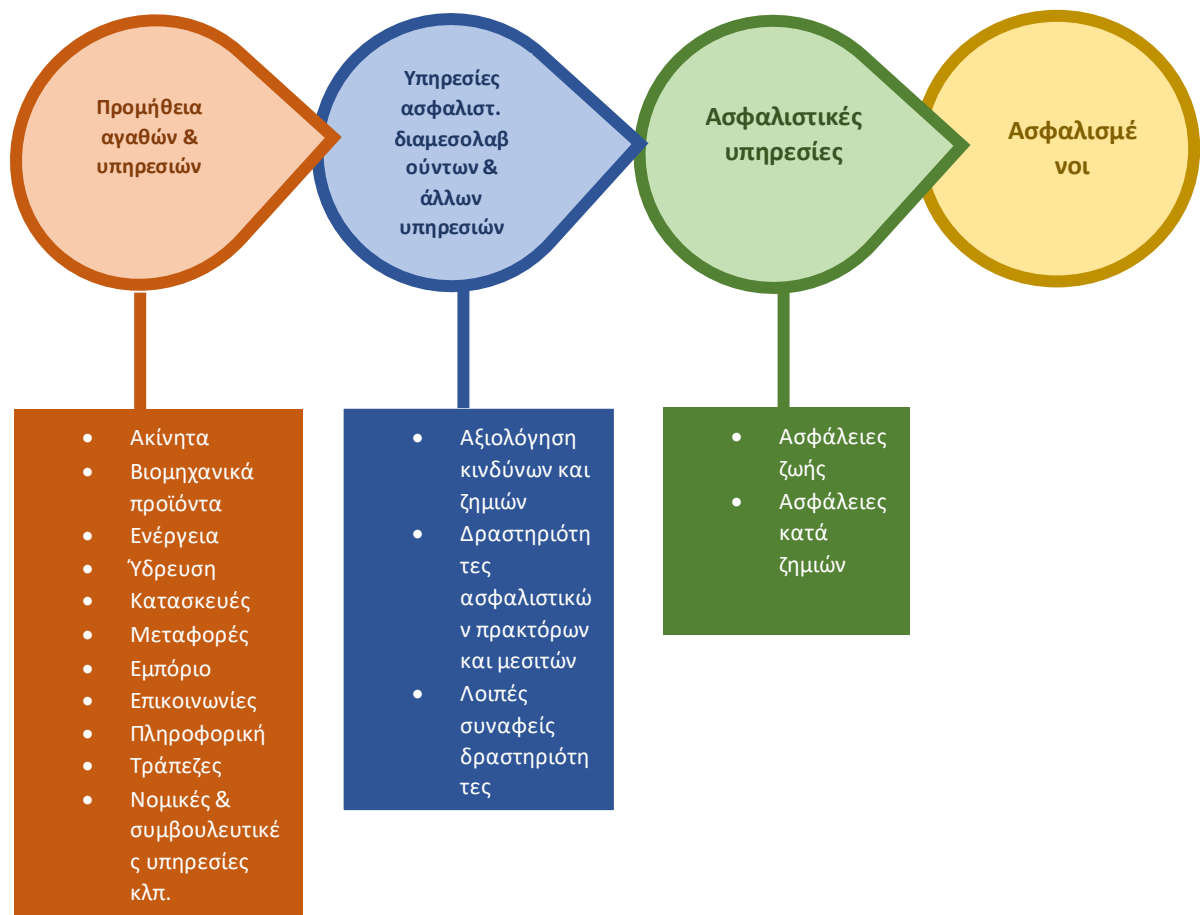
Η πρώτη επίδραση ονομάζεται άμεση και περιλαμβάνει το προϊόν, του φόρους, τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και τις θέσεις εργασίας που δημιουργούνται από τις πωλήσεις των ασφαλιστικών προϊόντων.

Εν συνεχεία, η δεύτερη επίδραση είναι η έμμεση η οποία αναφέρεται στα κανάλια διανομής των υπηρεσιών της ιδιωτικής ασφάλισης όπως είναι οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές. Θα δοθεί παρακάτω μια εικόνα για την ακριβέστερη κατανόηση της αλυσίδας αξίας του εν λόγω κλάδου.

Τέλος, η τρίτη επίδραση είναι η προκαλούμενη επίδραση από την κατανάλωση των νοικοκυριών από τους μισθούς των εργαζομένων λόγω των δύο προαναφερθέντων επιδράσεων της ιδιωτικής ασφάλισης.

Βάσει των παραπάνω, παρατηρείται ότι οι επιδράσεις του συγκεκριμένου κλάδου στην ελληνική οικονομία είναι πολύπλευρες, ειδικά αν ληφθούν υπόψιν η διασύνδεση του κλάδου με άλλες οικονομικές δραστηριότητες και η δαπάνη του μισθού των εργαζομένων στην αλυσίδα αξίας της ιδιωτικής ασφάλισης.

Ακολουθεί σχήμα με την απεικόνιση της αλυσίδας αξίας της ιδιωτικής ασφάλισης.

Εικόνα 1 Πηγή: Ανάλυση IOBE

Παράλληλα, ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης συμβάλλει στη διατήρηση της κοινωνικής σταθερότητας και στο επίπεδο διαβίωσης των πολιτών (όπως αναφέρθηκε και στην αρχή του συγκεκριμένου κεφαλαίου), καθώς επίσης και στην επιχειρηματικότητα αλλά και στα δημόσια οικονομικά.²

2.3 Διατήρηση της κοινωνικής σταθερότητας και του επιπέδου διαβίωσης

Ξεκινώντας την ανάλυση από την διατήρηση της κοινωνικής σταθερότητας, η ιδιωτική ασφάλιση συμβάλλει αφενός στη διατήρηση ενός ικανοποιητικού επιπέδου διαβίωσης των καταναλωτών και αφετέρου στη διατήρηση μιας ποιοτικής ζωής μέσω των παρεχόμενων υπηρεσιών της. Κατ' αυτόν τον τρόπο προάγεται και διατηρείται η κοινωνική σταθερότητα. Πιο συγκεκριμένα, όλα τα ασφαλιστικά προγράμματα είτε ζωής είτε κατά ζημιών στοχεύουν στην ασφάλιση και προστασία των καταναλωτών, την παροχή αποζημιώσεων σε περίπτωση ατυχήματος, την παροχή των απαραίτητων ιατρικών υπηρεσιών που δεν

² IOBE, Νοέμβριος 2019, «Το οικονομικό και κοινωνικό αποτύπωμα της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα», http://iobe.gr/docs/research/RES_05_F_07112019_REP.pdf

καλύπτει η δημόσια ασφάλιση για την αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας κάτι, το οποίο παρατηρήθηκε έντονα κατά την εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού. Παράλληλα, παρέχεται η δυνατότητα ασφάλισης οιασδήποτε κατοικίας από οποιαδήποτε καταστροφή μπορεί να υποστεί από φυσικά φαινόμενα (πυρκαγιές, πλημμύρες), καθώς επίσης παρέχεται και η δυνατότητα αποζημίωσης για την αποκατάσταση τυχόν ζημιών και καταστροφών.

Παρατηρείται δηλαδή, ότι συγκριτικά με την δημόσια ασφάλιση παρέχονται καινοτόμες υπηρεσίες (οι οποίες θα αναλυθούν σε παρακάτω κεφάλαια πιο αναλυτικά) και επιπλέον πακέτα τα οποία δίνουν τη δυνατότητα στους ασφαλισμένους να ζουν ένα ποιοτικό και ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης και να είναι ασφαλισμένοι από τυχόν ζημιές, καταστροφές και να τους παρέχονται οι κατάλληλες υπηρεσίες σε περίπτωση ασθένειας. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι οι υπηρεσίες αυτές προσαρμόζονται συνεχώς έτσι ώστε να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις νέες και συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Βάσει στοιχείων από την «Έρευνα στατιστικών στοιχείων ασφαλίσεων ζωής σύνολο έτους 2020» της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, καταγράφηκαν το 2020 συνολικά 1.695.881 ατομικά συμβόλαια ζωής, 6.932 ομαδικά και € 1.557.800.414 αποζημιώσεων στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης, που αποτελείται από € 1.171.509.255 αποζημιώσεις ατομικών ασφαλίσεων και € 386.291.159 αποζημιώσεις ομαδικών ασφαλίσεων.

Αναφορικά με τον κλάδο της ασφάλισης περιουσίας καταγράφηκαν το 2019 σύνολο 1.276.969 συμβολαίων και πλήθος ζημιών 21.864 εκ των οποίων τα € 24.165.748 αποτελούν πληρωθείσες αποζημιώσεις και τα € 46.858.747 αποτελούν εκκρεμείς αποζημιώσεις.³

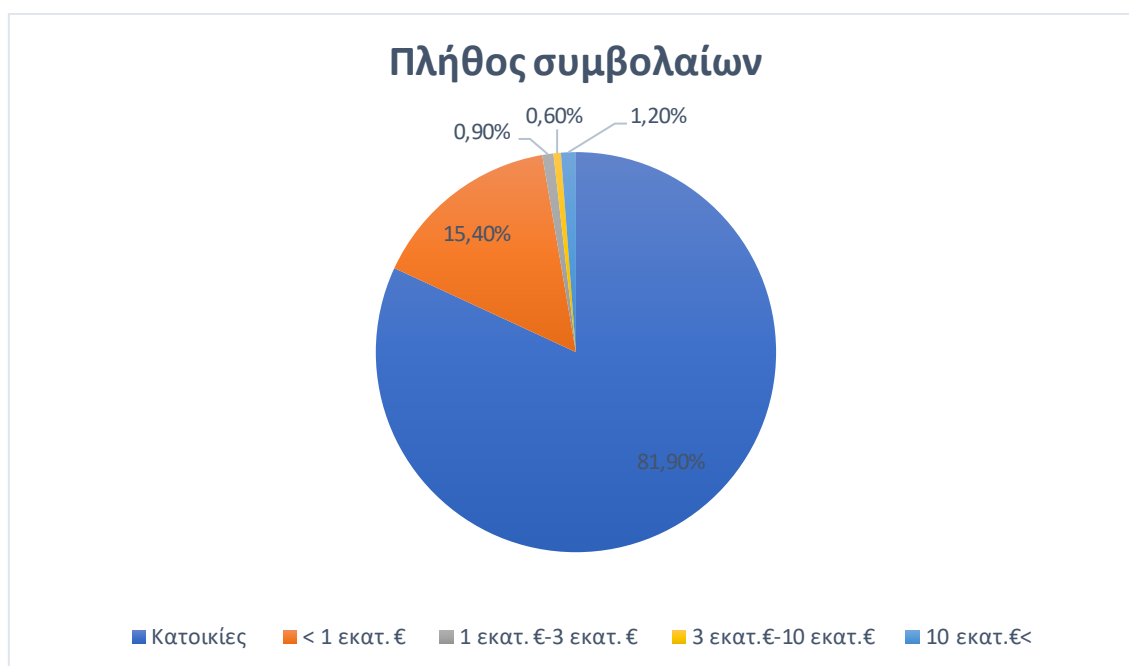
Παρατίθεται πίνακας με το πλήθος των ασφαλιστικών συμβολαίων στις ασφάλειες ζωής και στον κλάδο της ασφάλισης περιουσίας.

Πλήθος συμβολαίων		2020		
ΑΤ	ομι	Ζωής	1.397.461	82,4%

³ Ε.Α.Α.Ε., 2019, Ασφαλίσεις περιουσίας Έρευνα έτους 2019, http://www1.eaee.gr/sites/default/files/review_property_2019.pdf

	Ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις	298.420	17,6%
	Σύνολο	1.695.881	100%
Ομαδικές ασφαλίσεις	Δανειοληπτών	159	2,3%
	Εργαζομένων	5.579	80,5%
	Συνταξιοδοτικά προγράμματα	1.194	17,2%
	Σύνολο	6.932	100%
	Γενικό σύνολο	1.702.813	

Πίνακας 3 Πλήθος συμβολαίων ασφάλισης ζωής, Πηγή: ΕΑΕΕ

Γράφημα 1 Πλήθος ασφαλιστήριων συμβολαίων περιουσίας, Πηγή: Ε.Α.Ε.Ε.

Τέλος, στον κλάδο της ασφάλισης αυτοκινήτου, σημειώθηκαν € 518.639.782 για καταβολές αποζημιώσεων οικονομικού έτους 2019 ανά χρήση οχήματος και κάλυψη.

2.4 Επιχειρηματικότητα και ανάπτυξη

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες ιδιωτικής ασφάλισης υποστηρίζουν την επιτυχή λειτουργία των εταιριών και αποτρέπουν την αρνητική επίδραση εξωτερικών συνθηκών. Οι επιχειρήσεις είναι ασφαλισμένες και δεν κινδυνεύουν από την επέλευση κάποιου κινδύνου (π.χ. οικονομική κρίση, πανδημία) που θα μπορούσε να διαταράξει την ομαλή λειτουργία τους και να θέσει σε κίνδυνο τις θέσεις

εργασίας των εργαζομένων. Κατ' αυτόν τον τρόπο προωθείται η ανάπτυξη των επιχειρήσεων, καθώς οι εταιρίες μπορούν να επικεντρωθούν απρόσκοπτα στην λειτουργία τους, να πραγματοποιήσουν μακροχρόνιες επενδύσεις δίχως να υπάρχει ο φόβος πιθανής επιρροής τους από εξωγενείς παράγοντες.

2.5 Δημόσια οικονομικά και μακροοικονομικές επιδόσεις

Σε δημοσιονομικό επίπεδο, οι καινοτόμες υπηρεσίες που παρέχουν οι ασφαλιστικές εταιρίες ουσιαστικά καλύπτουν το κενό που υπάρχει από την κοινωνική ασφάλιση. Παράλληλα, ανακουφίζουν κατά κάποιον τρόπο την δημόσια οικονομία από το «βάρος» της παροχής υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης, ειδικά σε έναν πληθυσμό ο οποίος χαρακτηρίζεται από υψηλά επίπεδα γήρανσης και υπογεννητικότητας και ως εκ τούτου αυξάνονται οι παροχές συνταξιοδοτικών προγραμμάτων. Η ιδιωτική ασφάλιση αποτελεί μια εναλλακτική δίοδο.

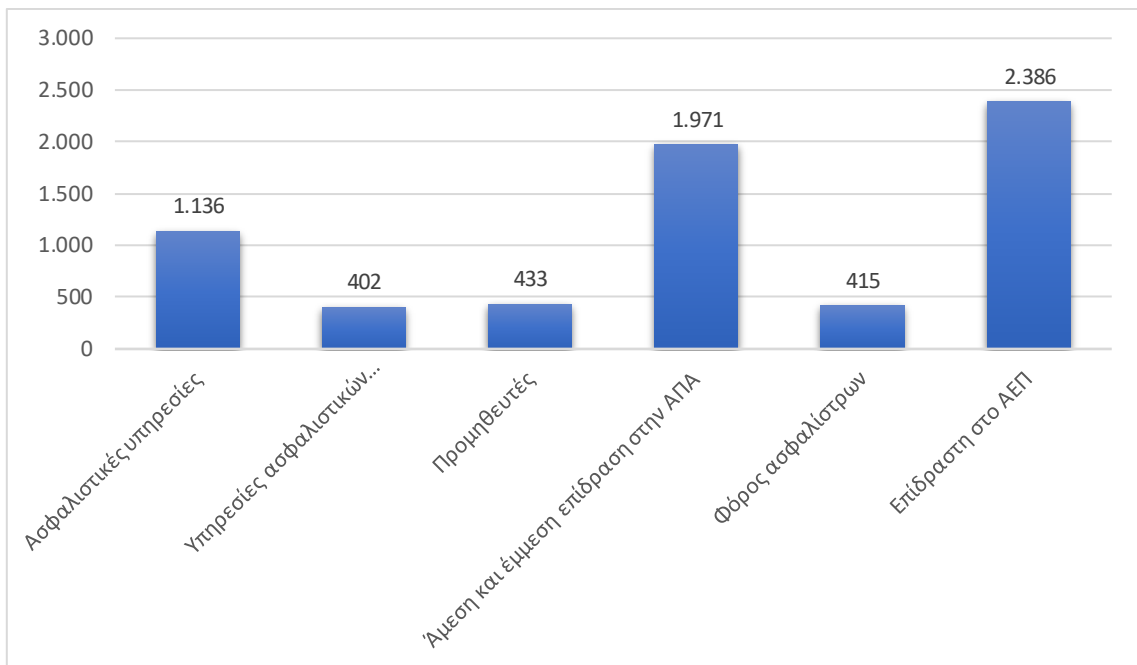
Αναφορικά με τις μακροοικονομικές επιδόσεις, όπως αναφέρεται στην έκθεση του IOBE, οι ασφαλιστικές καλύψεις εξομαλύνουν την κατανάλωση, η οποία αποτελεί και το μεγαλύτερο τμήμα του Α.Ε.Π., αποτρέποντας έντονες διακυμάνσεις στην οικονομική δραστηριότητα. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι μακροπρόθεσμοι θεσμικοί επενδυτές που συνεισφέρουν στη σταθεροποίηση των χρηματοπιστωτικών αγορών παρέχοντας ρευστότητα ακόμα και σε περιόδους κρίσης.»⁴

2.6 Συνεισφορά στο Α.Ε.Π.

Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση της Ε.Α.Ε.Ε. του 2020, το 2018 η συνολική διείσδυση του κλάδου ιδιωτικής ασφάλισης στην οικονομία θεωρείται χαμηλή. Αναλυτικότερα, αυτό διαπιστώνεται από το λόγο της παραγωγής ασφαλιστρών προς το Α.Ε.Π., το οποίο ήταν 2,2% (4,14 δισ.) σε αντίθεση με τον αντίστοιχο της Ευρώπης, ο οποίος κυμαινόταν στο 7,46%. Συνεπώς, συγκριτικά με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, η Ελλάδα βρίσκεται στις χαμηλές θέσεις αναφορά με τη συνολική συνεισφορά του κλάδου. Για να καταστεί πιο εμφανής η διαφορά, το μέσο κατά κεφαλήν ασφαλιστρο στην Ελλάδα φτάνει τα € 377, ενώ στην Ευρώπη τα € 2.170.

⁴ IOBE, Νοέμβριος 2019, «Το οικονομικό και κοινωνικό αποτύπωμα της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα», http://iobe.gr/docs/research/RES_05_F_07112019_REP.pdf

Μολοταύτα, παρά το χάσμα που υπάρχει ανάμεσα στην Ελλάδα και τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, η ιδιωτική ασφάλιση αποτελεί σημαντικό θεσμικό επενδυτή του κράτους, καθώς έχει επενδύσεις € 14 δισεκατομμύρια, ήτοι 7,7% Α.Ε.Π., ενώ επίσης είναι ένας κλάδος ο οποίος-όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη ενότητα-απασχολεί έναν μεγάλο αριθμό εργαζομένων. Παρατίθεται το διάγραμμα που απεικονίζει την άμεση και έμμεση επίδραση της ιδιωτικής ασφάλισης στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (Α.Π.Α.)⁵ και στο Α.Ε.Π., βάσει στοιχείων του ΙΟΒΕ από το 2018.

Γράφημα 2 άμεση και έμμεση επίδραση της αλυσίδας αξίας της ιδιωτικής ασφάλισης στην Α.Π.Α. και στο Α.Ε.Π., 2018, ΠΗΓΗ: ΙΟΒΕ

Βάσει του παραπάνω γραφήματος, η Α.Π.Α. που δημιουργείται από τις ασφαλιστικές υπηρεσίες, οι οποίες αποτελούν την άμεση επίδραση του ασφαλιστικού κλάδου, είναι ύψους € 1.136 εκατομμυρίων. Όσον αφορά την έμμεση επίδραση, αυτή αποτελείται από τις υπηρεσίες ασφαλιστικών διαμεσολαβούντων και άλλων συνεργατών και από τους προμηθευτές. Η Α.Π.Α. που δημιουργείται στις υπηρεσίες ασφαλιστικών διαμεσολαβούντων και άλλων συνεργατών είναι ύψους € 402 εκατομμυρίων, ενώ η Α.Π.Α. των προμηθευτών

⁵ Η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία(Α.Π.Α.) μιας επιχείρησης ορίζεται ως το καθαρό αποτέλεσμα της παραγωγής, η οποία αποτιμάται σε βασικές τιμές μείον την ενδιάμεση ανάλωση, η οποία αποτιμάται σε τιμές αγοράς. Η Α.Π.Α. υπολογίζεται πριν από την ανάλωση παγίου κεφαλαίου.

είναι ύψους € 433 εκατομμυρίων, δημιουργώντας μία συνολική έμμεση επίδραση ύψους € 833 εκατομμυρίων σε όρους Α.Π.Α.

Ο φόρος ασφαλίστρων ύψους € 415 εκατομμυρίων, αντιστοιχεί σε ποσοστό 17,39% επίδρασης στο Α.Ε.Π. από φόρους ασφαλίστρων, ενώ το υπόλοιπο 82,60% της επίδρασης στο Α.Ε.Π. αντιστοιχεί στην άμεση και έμμεση επίδραση.

3 Το μέγεθος, η δομή και ο ρυθμός αναπτύξεως του κλάδου

3.1 Ορισμός και ανάλυση της δομής

Η έννοια της ασφάλισης ορίζεται από την ασφαλιστική νομοθεσία με το Νόμο 2496/ (ΦΕΚ 87/τ.Α'/16.5.1997), σύμφωνα με τον οποίο:

«Με την ασφαλιστική σύμβαση η ασφαλιστική επιχείρηση (ασφαλιστής) αναλαμβάνει την υποχρέωση έναντι του συμβαλλόμενου της (λήπτη της ασφάλισης) ή του τρίτου, έναντι ασφαλιστρού:

- α. Είτε να καταβάλει παροχή (ασφάλισμα) σε χρήμα ή, εφόσον υπάρχει ειδική συμφωνία, σε είδος, όταν επέλθει εκείνο το περιστατικό εκ προβλεπόμενων στο άρθρο 4 και στο άρθρο 5 περιπτώσεις α', β', γ' και δ' του νόμου με τον οποίο γίνεται η προσαρμογή στην Οδηγία 2009/138/EK, από το οποίο συμφωνήθηκε να εξαρτάται η υποχρέωσή του(ασφαλιστική περίπτωση),
- β. Είτε να εκτελέσει τις εργασίες του άρθρο 5 περιπτώσεις ε' ως και θ' του νόμου με τον οποίο γίνεται η προσαρμογή στην Οδηγία 2009/138/EK.

Η ασφαλιστική σύμβαση περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- α. Τα στοιχεία των συμβαλλομένων και του δικαιούχου του ασφαλίματος, αν αυτός είναι διαφορετικό πρόσωπο,
- β. Τη διάρκεια ισχύος της ασφαλιστικής σύμβασης,
- γ. Το πρόσωπο ή το αντικείμενο και τη χρηματική αξία του ή την περιουσία που απειλούνται ή σχετίζονται με την επέλευση του κινδύνου, στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του παρόντος,
- δ. Το είδος των κινδύνων ή των εκτελούμενων εργασιών,
- ε. Το τυχόν ανώτατο όριο ευθύνης του ασφαλιστή(ασφαλιστικό ποσό),
- στ. Τις τυχόν εξαιρέσεις κάλυψης,
- ζ. Το εφάπαξ ή το αρχικό ασφαλιστρο και
- η. Το εφαρμοστέο δίκαιο, αν αυτό δεν είναι το ελληνικό.»⁶

⁶ Νόμος ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 2496, Ασφαλιστική σύμβαση, τροποποιήσεις της νομοθεσίας για την ιδιωτική ασφάλιση και άλλες διατάξεις, (ΦΕΚ 87/τ.Α'/16.5.1997), Άρθρο 1

Οι εξεταζόμενες υπηρεσίες ιδιωτικής ασφάλισης διαχωρίζονται σε δύο ευρείς τομείς:

- **Ασφάλειες ζωής:** ασφαλίσσεις ζωής, συνταξιοδοτικά προγράμματα και ισόβιες πρόσοδοι, ασφάλειες εισοδήματος λόγω αναπηρίας,
- **Ασφάλειες εκτός ζωής:** ασφάλειες ατυχημάτων και πυρός, ασφάλιση ακινήτων, οχημάτων και άλλων μεταφορικών μέσων (αεροπορία, ναυτιλία, σκάφη), ασφάλειες αστικής ευθύνης.

3.1.1 Κλάδοι ασφαλίσεων ζωής⁷

Σύμφωνα με το άρθρο 5 της Οδηγίας 2009/138/EK, οι ασφαλίσεις ζωής ταξινομούνται στους ακόλουθους κλάδους ασφαλιστικών εργασιών και εργασιών διαχείρισης, ανάλογα με τα προβλεπόμενα στην ασφαλιστική σύμβαση:

Ο πρώτος κλάδος είναι οι **«Ασφαλίσεις ζωής»** ο οποίος περιλαμβάνει τα εξής:

- α. Ασφαλίσεις επιβίωσης ή θανάτου, μεικτές ασφαλίσεις, ασφαλίσεις ζωής με επιστροφή του ασφαλιστρού,
- β. Ασφαλίσεις προσόδων,
- γ. Επιπλέον ασφαλίσεις, όπως ιδίως σωματικών βλαβών, περιλαμβανομένης και της ανικανότητας για επαγγελματική εργασία, θανάτου συνεπεία ατυχήματος, αναπηρίας συνεπεία ατυχήματος ή ασθένειας, εφόσον συνάπτονται συμπληρωματικά στις ασφαλίσεις ζωής των κλάδων α, β και των δυο επόμενων κλάδων.

Ο δεύτερος κλάδος αφορά τις **«Ασφαλίσεις γάμου και γεννήσεως»**.

Ο τρίτος κλάδος αφορά τις **«Ασφαλίσεις ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις»** και περιλαμβάνει τα α και β του πρώτου κλάδου καθώς και τον δεύτερο κλάδο, οι οποίες συνδέονται με επενδυτικά κεφάλια.

Ο τέταρτος κλάδος **«Διαρκής ασφάλιση ασθένειας»**, αφορά σε τύπους διαρκούς ασφάλισης ασθένειας, μη υποκείμενης σε ακύρωση από τον ασφαλιστή. Με απόφαση της Εποπτικής Αρχής καθορίζονται τα χαρακτηριστικά

⁷Πηγή: <http://www.opengov.gr/minfin/?p=5764>

των ασφαλίσεων αυτών ανάλογα προς τα ισχύοντα για τις εν λόγω ασφαλίσεις στην Ιρλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Ο πέμπτος κλάδος **«Τοντίνες»**, αφορά σε εργασίες που συνεπάγονται τη δημιουργία ομάδων, στις οποίες συμμετέχουν τα μέλη με σκοπό την από κοινού κεφαλαιοποίηση των εισφορών τους και τη διανομή του συγκροτούμενου κεφαλαίου, είτε μεταξύ των επιζώντων, είτε των κληρονόμων των αποθανόντων.

Ο έκτος κλάδος είναι **«Εργασίες κεφαλαιοποίησης»** και αφορά σε εργασίες με τις οποίες η επιχείρηση αναλαμβάνει, επί τη βάση αναλογιστικών υπολογισμών, ασφαλιστικές υποχρεώσεις για ορισμένο χρονικό διάστημα και για ορισμένο ποσό έναντι προκαθορισμένων, εφάπαξ ή περιοδικών, καταβολών από τον αντισυμβαλλόμενο.

Ο έβδομος κλάδος είναι **«Διαχείριση συλλογικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων ή οργανισμών»** και περιλαμβάνει τα εξής:

- α. Εργασίες διαχείρισεως συλλογικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων ή οργανισμών που καταβάλλουν παροχές σε περιπτώσεις θανάτου, επιβίωσης, διακοπής ή μείωσης της απασχόλησης, οι οποίες περιλαμβάνουν τη διαχείριση επενδύσεων και ειδικότερα όσων στοιχείων του ενεργητικού των κεφαλαίων ή οργανισμών αυτών αντιστοιχούν στα αποθεματικά τους,
- β. Οι εργασίες του παραπάνω σημείου, όταν συνοδεύονται με ασφαλιστική εγγύηση που περιλαμβάνει είτε τη διατήρηση του κεφαλαίου είτε καταβολή ελάχιστης απόδοσης.

Ο προτελευταίος κλάδος είναι οι **«Ασφαλίσεις του γαλλικού ασφαλιστικού κώδικα»** και περιλαμβάνει εργασίες ασφάλισης ζωής σύμφωνα με τον τίτλο 4 του 1^{ου} κεφαλαίου του βιβλίου IV του γαλλικού ασφαλιστικού κώδικα.

Ο ένατος και τελευταίος κλάδος είναι οι **«Εργασίες κοινωνικής ασφάλισης»** και περιλαμβάνει εργασίες που εξαρτώνται από τη διάρκεια της ανθρώπινης ζωής, ορίζονται ή προβλέπονται από την περί κοινωνικής ασφάλισης εθνική νομοθεσία ή νομοθεσία άλλου κράτους μέλους και ασκούνται ή τις διαχειρίζονται ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής, οι οποίες αναλαμβάνουν πλήρως τον κίνδυνο των εν λόγω ασφαλίσεων.

3.1.2 Κλάδοι ασφαλίσεων κατά ζημιών⁸

Οι ασφαλίσεις κατά ζημιών ταξινομούνται στους ακόλουθους 18 κλάδους ανάλογα με τον κίνδυνο που καλύπτεται από την ασφαλιστική σύμβαση:

1. Κλάδος 1 **«Ατυχήματα»**, συμπεριλαμβανομένων των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών και περιλαμβάνει τα εξής:
 - 1.1. Κατ'αποκοπή παροχές
 - 1.2. Περιοδικές παροχές αποζημιώσεων
 - 1.3. Συνδυασμούς των ανωτέρων
 - 1.4. Μεταφερόμενα πρόσωπα
2. Κλάδος 2 **«Ασθένειες»**, ο οποίος περιλαμβάνει τα εξής:
 - 2.1. Περιοδικές παροχές
 - 2.2. Κατ'αποκοπή παροχές
 - 2.3. Συνδυασμούς των ανωτέρων
3. Κλάδος 3 **«Χερσαία οχήματα»** εκτός σιδηροδρομικών, ο οποίος καλύπτει κάθε ζημία, την οποία υφίστανται αυτοκινούμενα και μη, χερσαία οχήματα εκτός των σιδηροδρομικών.
4. Κλάδος 4 **«Σιδηροδρομικά οχήματα»**, ο οποίος καλύπτει κάθε ζημία, την οποία υφίστανται τα σιδηροδρομικά οχήματα.
5. Κλάδος 5 **«Αεροσκάφη»**, ο οποίος καλύπτει κάθε ζημία την οποία υφίστανται αεροσκάφη.
6. Κλάδος 6 **«Πλοία»**(θαλάσσια, λιμναία και ποτάμια σκάφη), ο οποίος καλύπτει κάθε ζημία την οποία υφίστανται ποτάμια σκάφη, λιμναία σκάφη, θαλάσσια σκάφη/πλοία.
7. Κλάδος 7 **«Μεταφερόμενα εμπορεύματα»**, συμπεριλαμβανομένων των εμπορευμάτων, αποσκευών και κάθε άλλου αγαθού. Ο κλάδος αυτός καλύπτει κάθε ζημία την οποία υφίστανται τα μεταφερόμενα εμπορεύματα, περιλαμβανομένων αποσκευών και κάθε άλλου αγαθού, ανεξαρτήτων του μεταφορικού μέσου.
8. Κλάδος 8 **«Πυρκαϊά και στοιχεία της φύσεως»**. Ο κλάδος αυτός καλύπτει κάθε ζημία που υφίστανται αγαθά, εξαιρουμένων των αγαθών που

⁸ Πηγή: Υπ.Οικονομικών, Άρθρο 04: κλάδοι ασφαλίσεων κατά ζημιών

περιλαμβάνονται στους κλάδους 3,4,5,6,7 εφόσον προξενείται από πυρκαϊά, έκρηξη, θύελλα, στοιχεία της φύσεως άλλα εκτός θυέλλης, πυρηνική ενέργεια και καθίζηση του εδάφους.

9. Κλάδος 9 **«Λοιπές ζημίες αγαθών»**: Καλύπτει κάθε ζημία που υφίστανται αγαθά, εξαιρουμένων των αγαθών που περιλαμβάνονται στους κλάδους 3, 4, 5, 6 και 7 ανωτέρω, εφόσον προξενήθηκε από χαλάζι ή παγετό, καθώς και από κάθε άλλο συμβάν, όπως επί παραδείγματι κλοπή, εκτός των συμβάντων που υπάγονται στον κλάδο 8.
10. Κλάδος 10 **«Αστική ευθύνη από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα»**: Καλύπτει κάθε είδους αστική ευθύνη, που προκύπτει από τη χρήση χερσαίων αυτοκινήτων οχημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης του μεταφορέως.
11. Κλάδος 11 **«Αστική ευθύνη από αεροσκάφη»**: Καλύπτει κάθε είδους αστική ευθύνη, που προκύπτει από τη χρήση αεροσκαφών, συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης του μεταφορέως.
12. Κλάδος 12 **«Αστική ευθύνη από θαλάσσια, λιμναία και ποτάμια σκάφη»**: Καλύπτει κάθε είδους αστική ευθύνη, που προκύπτει από τη χρήση θαλάσσιων, λιμναίων ή ποτάμιων σκαφών, συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης του μεταφορέως.
13. Κλάδος 13 **«Γενική αστική ευθύνη»**: Καλύπτει κάθε είδους αστική ευθύνη που δεν εμπίπτει στους κλάδους 10 έως 12 ανωτέρω.
14. Κλάδος 14 **«Πιστώσεις»**: Στον ως άνω κλάδο, ο ασφαλιστής έναντι ασφαλίστρου καλύπτει τον ασφαλισμένο για ζημία την οποία αυτός πιθανόν να υποστεί ως αποτέλεσμα της αποτυχίας ενός ή περισσότερων οφειλετών του να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους προς αυτόν (ασφαλισμένο). Καλύπτει τα εξής: γενική αφερεγγυότητα, εξαγωγικές πιστώσεις (αφορά εξαγωγικές πιστώσεις που δεν γίνονται για λογαριασμό ή με την υποστήριξη του Κράτους), πωλήσεις με δόσεις, ενυπόθηκες πιστώσεις, αγροτικές πιστώσεις.
15. Κλάδος 15 **«Εγγυήσεις»**: Στον ως άνω κλάδο ο ασφαλιστής έναντι ασφαλίστρου εγγυάται για τον ασφαλισμένο την εκτέλεση από αυτόν των συμβατικών του υποχρεώσεων. Περιλαμβάνει: άμεσες εγγυήσεις, έμμεσες εγγυήσεις.
16. Κλάδος 16 **«Διάφορες χρηματικές απώλειες»**: Καλύπτει διάφορες χρηματικές απώλειες που προκαλούνται από κινδύνους, όπως: κίνδυνος

απώλειας επαγγελματικής απασχόλησης, γενική ανεπάρκεια εισοδήματος, κακοκαιρία, απώλεια κερδών, τρέχοντα γενικά έξοδα, απρόβλεπτες εμπορικές δαπάνες, απώλεια / μείωση αγοραίας αξίας, απώλεια μισθωμάτων ή εισοδημάτων, έμμεσες εμπορικές απώλειες εκτός από αυτές που ήδη αναφέρθηκαν, μη εμπορικές οικονομικές απώλειες, λοιπές οικονομικές απώλειες.

17. Κλάδος 17 «**Νομική προστασία**»: Περιλαμβάνει την ανάληψη δικαστικών εξόδων και την παροχή νομικής προστασίας.

18. Κλάδος 18 «**Βοήθεια**»: Περιλαμβάνει την ανάληψη της υποχρέωσης άμεσης παροχής βοήθειας, στις περιπτώσεις και με τους όρους που προβλέπει σύμβαση, σε χρήμα ή σε είδος, έναντι προηγούμενης καταβολής ασφαλιστρού, προς πρόσωπα, που περιέρχονται σε δυσχερή θέση κατά τη διάρκεια μετακινήσεων ή απουσίας από την κατοικία ή από τον τόπο συνήθους διαμονής τους είτε υπό άλλες περιστάσεις ανεξάρτητα από μετακίνηση ή απουσία. Η σε είδος παροχή βοήθειας είναι δυνατόν να συνίσταται και στην χρησιμοποίηση του προσωπικού και του εξοπλισμού που ανήκουν σε αυτόν που παρέχει την βοήθεια. Δεν συνιστούν υπηρεσίες βοήθειας οι υπηρεσίες συντήρησης ή διατήρησης, η εξυπηρέτηση μετά την πώληση, ούτε η απλή υπόδειξη ή πρόβλεψη παροχής βοήθειας ως μεσολάβηση.

Όταν η άδεια λειτουργίας παρέχεται συγχρόνως για περισσότερους από τους ακόλουθους κλάδους, φέρει τις εξής ονομασίες:

- α) για τους Κλάδους 1 και 2: «Ατυχήματα και Ασθένειες»,
- β) για τους Κλάδους 1.4. , 3, 7 και 10: «Ασφάλιση αυτοκινήτων»,
- γ) για τους Κλάδους 1.4. , 4, 6, 7 και 12: «Ασφάλιση θαλάσσης και μεταφορών»,
- δ) για τους Κλάδους 1.4., 5, 7 και 11: «Ασφάλιση αεροσκαφών»,
- ε) για τους Κλάδους 8 και 9: «Πυρκαϊές και λοιπές ζημιές σε αγαθά»,
- στ) για τους Κλάδους 10, 11, 12 και 13: «Αστική ευθύνη»,
- ζ) για τους Κλάδους 14 και 15: «Πιστώσεις και εγγυήσεις»,
- η) για όλους τους Κλάδους: «Γενικών Ασφαλίσεων Ζημιών».

Η Εποπτική Αρχή ενημερώνει όλα τα κράτη μέλη καθώς και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη χρήση της ονομασίας του σημείου η) της παρούσης παραγράφου.

3.2 Πελάτες

Πελάτες των ασφαλιστικών εταιριών είναι τόσο οι ιδιώτες όσο και οι επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, οι ιδιώτες μπορούν να συνάψουν ασφαλιστήριο συμβόλαιο που να αφορά την ασφάλιση αυτοκινήτου, ασφάλιση υγείας, κατοικίας, επένδυση.

Αναφορικά με την ασφάλιση επιχείρησης, προσφέρονται λύσεις σχεδιασμένες έτσι ώστε να διατηρείται σε λειτουργία η εκάστοτε ασφαλισμένη επιχείρηση, είτε μεγάλη είτε μικρομεσαία και να προστατεύεται από κινδύνους και αιφνίδια ή απροσδόκητα περιστατικά και να έχει αξιώσεις αποζημίωσης.

3.3 Προμηθευτές και Διανομή

Προμηθευτές των ασφαλιστικών εταιριών μπορούν να θεωρηθούν οι προμηθευτές τεχνολογίας, γραφικής ύλης, διαφήμισης, οι αναλογιστές και οι αντασφαλιστικές εταιρίες.

Αναφορικά με τη διανομή, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος «**Ασφαλιστικός διαμεσολαβητής**» είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο αναλαμβάνει ή ασκεί επ' αμοιβή δραστηριότητες διανομής ασφαλιστικών προϊόντων. Από τον παραπάνω ορισμό εξαιρούνται οι ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις και οι υπάλληλοί τους, καθώς και ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής που ασκεί την ασφαλιστική διαμεσολάβηση ως δευτερεύουσα δραστηριότητα.»⁹

Συνεπώς, υπάρχουν οι εξής τρεις κατηγορίες ασφαλιστικών διαμεσολαβητών που εδρεύουν στην Ελλάδα.

Η πρώτη κατηγορία είναι οι **ασφαλιστικοί πράκτορες**. Ο όρος αυτός αναφέρεται σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διανέμει ασφαλιστικά προϊόντα στο όνομα και για λογαριασμό μίας ή περισσότερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Τα πιστωτικά ιδρύματα, οι επιχειρήσεις επενδύσεων και οι αγροτικοί συνεταιρισμοί εντάσσονται στην κατηγορία των ασφαλιστικών πρακτόρων όταν διανέμουν ασφαλιστικά προϊόντα.

⁹ Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Κατηγορίες Διανομένων Ασφαλιστικών Ποιόντων

Η δεύτερη κατηγορία είναι οι **συντονιστές ασφαλιστικών πρακτόρων**. Στην κατηγορία αυτή ανήκει οποιοδήποτε φυσικό είτε νομικό πρόσωπο που διανέμει ασφαλιστικά προϊόντα μέσω ομάδας ασφαλιστικών πρακτόρων, τους οποίους επιλέγει και προτείνει στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ώστε να συνεργαστούν. Εν συνεχεία, εκπαιδεύει και επιβλέπει το έργο τους προκειμένου να διασφαλιστεί από μέρους του συντονιστή η εφαρμογή των σχετικών με τη διανομή πολιτικών και διαδικασιών των ασφαλιστικών επιχειρήσεων με τις οποίες συνεργάζεται, χωρίς ωστόσο τη δική του συμβολή με αυτούς.

Η τρίτη και τελευταία κατηγορία ασφαλιστικού διαμεσολαβητή είναι ο **μεσίτης ασφαλίσεων και αντασφαλίσεων**, ο οποίος είναι είτε φυσικό είτε νομικό πρόσωπο το οποίο με γραπτή εντολή του πελάτη, διανέμει τόσο ασφαλιστικά όσο και αντασφαλιστικά προϊόντα με βάση την ανάλυση επαρκούς αριθμού ασφαλιστικών συμβάσεων που διατίθενται στην αγορά, χωρίς ωστόσο να δεσμεύεται αναφορικά με την επιλογή της ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης.

3.4 Παγκόσμια ασφαλιστική αγορά

3.4.1 Γενική Επισκόπηση της Παγκόσμιας Ασφαλιστικής Αγοράς¹⁰

Η παγκόσμια οικονομία προσπαθεί να ανακάμψει μετά την κρίση που προκάλεσε η έλευση της πανδημίας του COVID-19, η οποία επηρέασε πολλούς κλάδους ανάμεσα στους οποίους συγκαταλέγεται και αυτός της ιδιωτικής ασφάλισης.

Πιο συγκεκριμένα, το 2020 σημειώθηκε μείωση 1,3% των παγκοσμίων πραγματικών ασφαλίσεων, πτώση που αντιστοιχεί σε περίπου 1/3 της πτώσης του Α.Ε.Π. Όπως ήταν αναμενόμενο, τα ασφάλιστρα στις αναπτυσσόμενες/αναδυόμενες αγορές σημείωσαν αύξηση της τάξης του 0,8% σε αντιδιαστολή με τις αναπτυσσόμενες αγορές, οι οποίες σημείωσαν μείωση 1,8%. Αναφορικά με τα ασφάλιστρα που συνδέονται με ασφάλειες παγκόσμιας υγείας και προστασίας, αυτά σημείωσαν αύξηση κατά τη διάρκεια του 2020 1,9% και 1,7% αντίστοιχα παρά τις δυσκολίες που ανέκυψαν στη διανομή των υπηρεσιών λόγω της κοινωνικής αποστασιοποίησης. Σύμφωνα με μία έρευνα της Swiss Re Institute σε 12 αγορές της περιοχής Ασίας/Ειρηνικού στις αρχές του 2021, πολλοί νιώθουν ανεπαρκώς ασφαλισμένοι και σκοπεύουν να συνάψουν ασφαλιστήρια

¹⁰ Πηγή: Swiss Re Institute, 3/2021

συμβόλαια που θα τους προσφέρουν μεγαλύτερη προστασία. Το ίδιο ισχύει και για τις εταιρίες, οι οποίες έχουν ευαισθητοποιηθεί περισσότερο για τα ζητήματα της εφοδιαστικής αλυσίδας και τους κινδύνους που ενέχει το διαδίκτυο.

Αναφορικά με τον όγκο των ασφαλίσεων εκτός ζωής, αυτά κινήθηκαν στο ποσοστό του 1,5% το 2020 και αναμένεται να αυξηθούν το 2021. Σημειώθηκαν ποικίλες τάσεις. Πιο συγκεκριμένα, στα ασφάλιστρα οχημάτων σημειώθηκε μείωση σε χώρες όπως η Κολομβία, η Ονδούρα, η Λιθουανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Περού και η Πολωνία, λόγω των ταξιδιωτικών περιορισμών και της μείωσης των πωλήσεων οχημάτων. Επιπροσθέτως, μείωση παρατηρήθηκε στα ασφάλιστρα ασφαλειών ταξιδιού ιδιαίτερα στη Μαλαισία. Εν αντιθέσει, αύξηση στα ασφάλιστρα σημειώθηκε στις ασφάλειες ζωής στην Πορτογαλία, στις ασφάλειες πυρός στην Αυστραλία, στο Ελ Σαλβαδόρ και στην Πορτογαλία.¹¹

Συνεχίζοντας, η έρευνα του Swiss Re Institute υποδιαιρεί τον κόσμο σε 6 περιοχές:

- Β. Αμερική(ΗΠΑ και Καναδάς)
- Λ. Αμερική & Καραϊβική
- EMEA (Ευρώπη/Μ. Ανατολή/Αφρική) - αναπτυγμένες αγορές
- EMEA (Ευρώπη/Μ. Ανατολή/Αφρική) - αναδυόμενες αγορές
- Ασία/Ειρηνικός -ανεπτυγμένες αγορές
- Ασία/Ειρηνικός - αναδυόμενες αγορές

και παρατίθενται διάφορα συγκριτικά στοιχεία σχετικά με τα ασφάλιστρα, το μερίδιο αγοράς κλπ. που σημειώθηκαν σε αυτές τις περιοχές προκειμένου να καταστεί πιο εύκολη και κατανοητή η σύγκριση. Υπό αυτό το πρίσμα, παρατίθενται δύο πίνακες που απεικονίζουν το ρυθμό ανάπτυξης των ασφαλίσεων ζωής και εκτός ζωής για το έτος 2020.

Ρυθμός ανάπτυξης ασφαλίσεων ασφαλειών ζωής					
Χώρες	2020	'10-19	2021F	2022F	'21-22F
Αναπτυγμένες	-5.7%	0.8%	3.3%	3.2%	3.2%
Αναπτυσσόμενες	0.3%	6.4%	5.7%	6.8%	6.3%
Παγκόσμια	-4.4%	1.7%	3.8%	4%	3.9%

¹¹ Πηγή: OECD, Insurance markets in figures 2021

Κίνα	2.8%	9%	6.2%	7.7%	7%
Αναπτυσσόμενες(χωρίς την Κίνα)	-2.7%	4%	5.1%	5.5%	5.3%

Πίνακας 4 Ρυθμός ανάπτυξης ασφαλίσεων ασφαλειών ζωής

Ρυθμός ανάπτυξης ασφαλίσεων ασφαλειών εκτός ζωής					
Χώρες	2020	'10-19	2021F	2022F	'21-22F
Αναπτυγμένες	1,5%	2,8%	2,2%	2,8%	2,5%
Αναπτυσσόμενες	1,4%	8,3%	5,8%	8,2%	7%
Παγκόσμια	1,5%	3,5%	2,8%	3,7%	3,3%
Κίνα	4,4%	15,4%	6,5%	10,5	8,5%
Αναπτυσσόμενες(χωρίς την Κίνα)	-2%	4,3%	4,7%	4,8%	4,7%

Πίνακας 5 Ρυθμός ανάπτυξης ασφαλίσεων ασφαλειών κατά ζημιών

Συνοπτικά, ας αναφερθεί ότι η συνολική παραγωγή ασφαλίσεων σε παγκόσμιο επίπεδο έφτασε τα \$ 6.287.044 παγκοσμίως, το οποίο υποδιαιρείται σε \$ 2.797.436 παραγωγή ασφαλίσεων ζωής και \$ 3.489.608 παραγωγή ασφαλίσεων εκτός ζωής, ενώ η διείσδυση ως ποσοστό ασφαλίσεων επί του ΑΕΠ έφτασε το 7,4% παγκοσμίως (3,3% ασφάλειες ζωής και 4,1% ασφάλειες εκτός ζωής).

Αναφορικά με την παραγωγή ασφαλίσεων ανά περιοχή, την πρώτη θέση κατέλαβε η περιοχή της Β. Αμερικής κατέχοντας το 42,53% του μεριδίου αγοράς και ακολουθούν οι αναπτυγμένες ΕΜΕΑ με ποσοστό μεριδίου αγοράς 24,51% και οι αναπτυγμένες αγορές Ασία/Ειρηνικός με ποσοστό 14,37%. Παρατίθεται ο αντίστοιχος πίνακας:

A/A	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΣΕ ΕΚ. \$ ΗΠΑ	ΜΕΡΙΔΙΟ ΑΓΟΡΑΣ %
1.	Βόρεια Αμερική	2.674.038	42.53%
2.	Αναπτυγμένες ΕΜΕΑ	1.540.666	24.51%
3.	Ασία/Ειρηνικός(αναπτυγμένες)	903.415	14.37%
4.	Ασία/Ειρηνικός(αναπτυσσόμενες)	851.105	13.54%
5.	ΕΜΕΑ(αναπτυσσόμενες)	185.966	2.96%
6.	Λ. Αμερική/Καραϊβική	131.855	2.10%

Πίνακας 6 Μεριδίο αγοράς παγκοσμίως / περιοχή

Πιο συγκεκριμένα, η παραπάνω ανάλυση υποδιαιρείται σε ασφάλιστρα ζωής και εκτός ζωής. Αναφορικά με τα ασφάλιστρα ζωής, την πρώτη θέση κατέλαβε η ΕΜΕΑ (αναπτυγμένες αγορές) με μερίδιο αγοράς 31,70% και ακολουθούν η Β. Αμερική με 24,70% και η Ασία/Ειρηνικός(αναπτυγμένες αγορές) με 21,50%.

A/A	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΣΕ ΕΚ. \$ ΗΠΑ	ΜΕΡΙΔΙΟ ΑΓΟΡΑΣ %
1.	ΕΜΕΑ(αναπτυγμένες)	886.880	31,70%
2.	Β. ΑΜΕΡΙΚΗ	690.821	24,70%
3.	ΑΣΙΑ/ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ(αναπτυγμένες)	601.459	21,50%
4.	ΑΣΙΑ/ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ(αναπτυσσόμενες)	489.307	17,49%
5.	ΕΜΕΑ(αναπτυσσόμενες)	68.932	2,46%
6.	Λ.ΑΜΕΡΙΚΗ/ΚΑΡΑΙΒΙΚΗ	59.938	2,14%

Πίνακας 7 Μερίδιο αγοράς για ασφαλίσεις ζωής / περιοχή

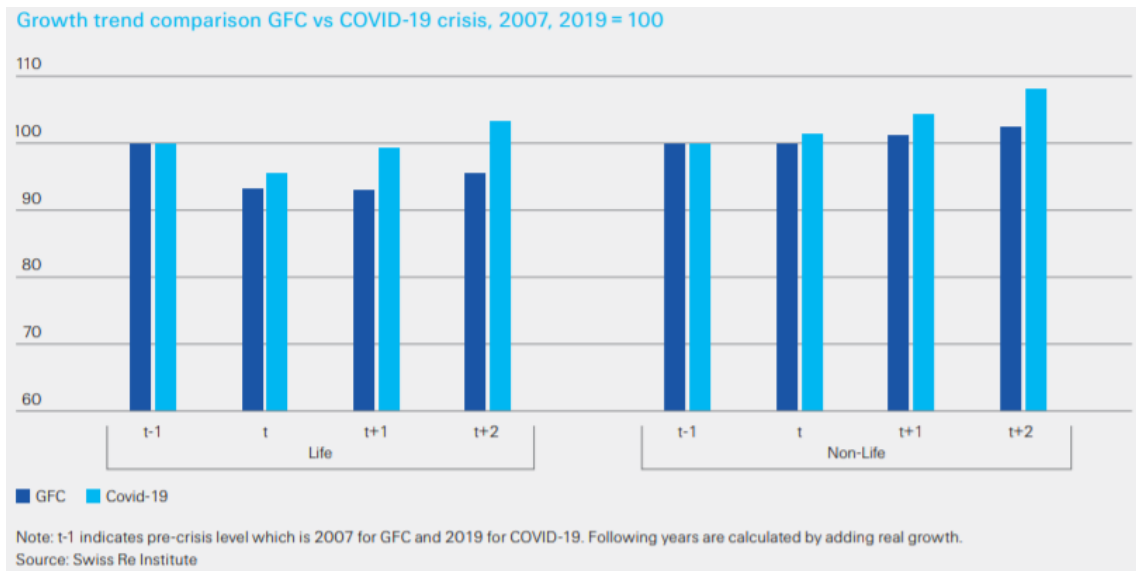
Τέλος, σε ό, τι αφορά τα ασφάλιστρα εκτός ζωής, η Β. Αμερική κατέλαβε την πρώτη θέση με μερίδιο αγοράς 56,83%, ακολουθούμενη από την ΕΜΕΑ (αναπτυγμένες αγορές) με ποσοστό 18,74% και την Ασία/Ειρηνικός (αναπτυσσόμενες αγορές) με 10,37%.

A/A	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΣΕ ΕΚ. \$ ΗΠΑ	ΜΕΡΙΔΙΟ ΑΓΟΡΑΣ %
1.	Β.ΑΜΕΡΙΚΗ	1.938.117	56,83%
2.	ΕΜΕΑ(αναπτυγμένες)	653.786	18,74%
3.	ΑΣΙΑ/ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ(αναδυόμενες)	361.798	10,37%
4.	ΑΣΙΑ/ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ(αναπτυγμένες)	301.956	8,65%
5.	ΕΜΕΑ(αναδυόμενες)	117.034	3,35%
6.	Λ.ΑΜΕΡΙΚΗ/ΚΑΡΑΙΒΙΚΗ	71.916	2,06%

Πίνακας 8 Μερίδιο αγοράς για ασφαλίσεις εκτός ζωής / περιοχή

3.4.2 Τάσεις στην παγκόσμια ασφαλιστική αγορά

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η παγκόσμια ασφαλιστική αγορά έχει ταλαιπωρηθεί από την πανδημία. Η αύξηση που παρατηρήθηκε στα ασφάλιστρα ήταν πιο ήπια σε σύγκριση με την παγκόσμια οικονομική κρίση κατά την περίοδο 2008-2009, ενώ η ανάκαμψη αναμένεται να είναι γρήγορη τόσο για τον κλάδο της ασφάλισης ζωής όσο και τον κλάδο ασφάλισης εκτός ζωής. Παρατίθεται και ο αντίστοιχος πίνακας:

Εικόνα 2 Growth trend comparison GFC vs COVID-19 crisis

Αναμένεται ανάκαμψη ύψους 3,3% για το 2021 και 3,9% για το 2022, λαμβάνοντας υπόψιν ότι τα συνολικά παγκόσμια άμεσα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα το έτος 2021 θα είναι υψηλότερα κατά 10% συγκριτικά με τα επίπεδα πριν το 2019. Σε σύγκριση με την παγκόσμια οικονομική κρίση του 2008-2009, αυτή θεωρείται μια γρηγορότερη ανάκαμψη. Βάσει της εν λόγω έρευνας από το Swiss Re Institute, η παγκόσμια ασφαλιστική αγορά προβλέπεται ότι θα ξεπεράσει τα \$ 7 τρισ. σε μέγεθος για πρώτη φορά μέχρι το τέλος του 2021.

Εκτενέστερα, στην ασφάλιση εκτός ζωής αναμένεται ήπια ανάκαμψη κάτι το οποίο οφείλεται αφενός στο αυξανόμενο αίσθημα κινδύνου που επικρατεί λόγω της πανδημίας και στην ανησυχία που υπάρχει για τη μελλοντική χρηματοοικονομική σταθερότητα, και αφετέρου στην αύξηση των εισοδημάτων των καταναλωτών κατά τη διάρκεια της οικονομικής ανάκαμψης. Αυτοί οι δύο παράγοντες θα οδηγήσουν τους καταναλωτές στην αναζήτηση προϊόντων ασφάλισης ζωής και αποταμιευτικών προγραμμάτων.

Κατά τη διάρκεια του 2020, τα συνολικά παγκόσμια ασφάλιστρα συνεστάλησαν κατά ποσοστό 1,3% σε πραγματικούς όρους. Ο κλάδος ασφάλισης εκτός ζωής σημείωσε αύξηση της τάξεως του 1,5%. Στις αναπτυσσόμενες αγορές (δεν συμπεριλαμβάνεται η Κίνα), τα ασφάλιστρα σημείωσαν μείωση 2,0% καθώς μειώθηκε η ζήτηση, ενώ ο κλάδος ασφάλισης ζωής επηρεάστηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια του 2020, όπου σημείωσε μείωση -4,4%.

3.5 Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική αγορά

3.5.1 Γενική επισκόπηση

Η εμφάνιση της πανδημίας, καθώς και τα μέτρα που ελήφθησαν από τις κυβερνήσεις των εκάστοτε κρατών, επηρέασαν τους οικονομικούς τομείς κάθε χώρας. Αναλυτικότερα, το παγκόσμιο Α.Ε.Π. μειώθηκε κατά 3,3% και της Ε.Ε. κατά 7%. Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι απώλειες στον ασφαλιστικό κλάδο που οφείλονται στον COVID-19 εκτιμώνται μεταξύ \$ 50 δισ. και \$ 100 δισ. (€ 41 – 82 δισ.).

Παρά το lockdown και τα μέτρα που ελήφθησαν για τον περιορισμό της κυκλοφορίας, πολλές ευρωπαϊκές ασφαλιστικές εταιρίες κατάφεραν να διατηρήσουν τη συνέχιση των δραστηριοτήτων τους και τη ροή των πληροφοριών στους πελάτες σε όλη την υφήλιο. Σε αυτό έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο η τεχνολογία, που έκανε προσβάσιμη τις ασφαλιστικές υπηρεσίες στο καταναλωτικό κοινό. Γενικότερα, οι ασφαλιστικές εταιρίες έλαβαν διάφορα υποστηρικτικά μέτρα για την ανακούφιση των ασφαλισμένων, από την χρονική επέκταση της κάλυψης των υπηρεσιών έως τις δωρεές σε παγκόσμιους οργανισμούς υγείας.

3.5.2 Παραγωγή Ασφαλίσεων ¹²

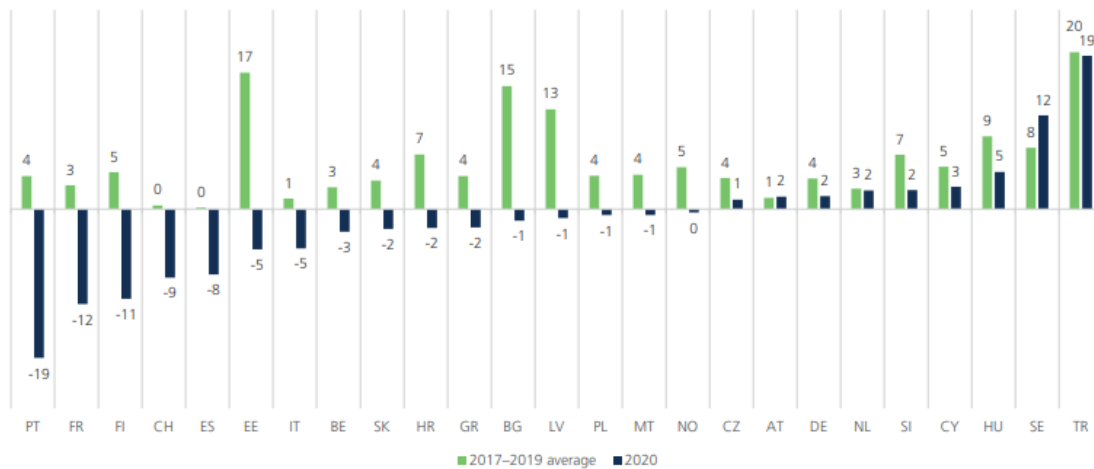
Σύμφωνα με την έρευνα της insurance Europe “European insurance: preliminary figures 2020”, το 2020 τα συνολικά ασφάλιστρα μειώθηκαν περίπου κατά 2/3 σε 25 χώρες της Ευρώπης, κάτι το οποίο οφείλεται ως επί το πλείστον στην κατακόρυφη πτώση των ασφαλίσεων ζωής. Αυτό, έρχεται σε έντονη αντίθεση με τη συνολική ανάπτυξη που σημειώθηκε μεταξύ 2017 και 2019. Τα ασφάλιστρα υγείας, περιουσίας και ζημιών από την άλλη, σημείωσαν αύξηση στα 3/4 των χωρών που συμμετείχαν στην έρευνα. Κατά τη διάρκεια του πρώτου κύματος της πανδημίας (μέσα Μαρτίου έως μέσα Μαΐου του 2020), πολλές ασφαλιστικές εταιρίες βίωσαν μία διψήφια μείωση των νέων εγγεγραμμένων ασφαλίσεων με ποικίλα επίπεδα ανάκαμψης στις εθνικές αγορές τους επακόλουθους μήνες. Ακολουθεί διάγραμμα που απεικονίζει τις μεταβολές στα συνολικά ασφάλιστρα

¹² Πηγή: European Insurance: Preliminary Figures 2020

που παρατηρήθηκαν στις χώρες που συμμετείχαν στην έρευνα, όπου συγκρίνεται το έτος 2020 με τα έτη 2017-2019.

Chart 1: Falls in total premiums were driven by the life market

Year-on-year change in total premiums in 2020 compared with average 2017–2019 change (%)

Εικόνα 3 Year-on-year change in total premiums in 2020

Πληρωθείσες αποζημιώσεις

Η έρευνα της InsuranceEurope επιβεβαιώνει ότι η κατάσταση διαφέρει σημαντικά ανάμεσα στις διαφορετικές υπηρεσίες που παρέχονται από τις ασφαλιστικές εταιρίες. Για παράδειγμα, οι αποζημιώσεις οχημάτων παρουσίασαν ουσιώδη μείωση σε μερικές χώρες κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία εφαρμόστηκε αυστηρό lockdown. Από την άλλη, οι αποζημιώσεις ταξιδιών εκτοξεύθηκαν σε μερικές αγορές παρά το γεγονός ότι η κατάσταση παρουσίαζε μεταβολές σε όλη την Ευρώπη.

Σε γενικές γραμμές, είναι νωρίς για να καθοριστούν επακριβώς οι επιδράσεις του COVID-19 στις αποζημιώσεις στην Ευρώπη. Ωστόσο, έχουν γίνει κάποιες εκτιμήσεις από μερικές αγορές όπου για παράδειγμα στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι σχετιζόμενες αποζημιώσεις με τον COVID-19 αναμενόταν να φθάσουν συνολικά τα 2,2€ δισεκατομμύρια, συμπεριλαμβανομένων των καλύψεων για ταξίδια, εκδηλώσεις, γάμους, οφειλές/υποχρεώσεις. Επιπροσθέτως, οι ασφαλιστές στην Ελβετία σημειώνεται ότι πλήρωσαν πάνω από 1,1€ δισεκατομμύρια για αποζημιώσεις σχετιζόμενες με τον COVID-19, συμπεριλαμβανομένων διακοπών που ακυρώθηκαν και αποζημιώσεις για διακοπή εργασιών και απώλειας κερδών.

3.5.2.1 Ασφαλίσεις Ζωής ¹³

Τα προϊόντα ασφαλίσεων ζωής διαφέρουν ανάλογα με τις αγορές στις οποίες προσφέρονται, δεδομένου ότι προσαρμόζονται στα εκάστοτε συστήματα συνταξιοδότησης, προστασίας και αποταμίευσης των χωρών. Σε πολλές αγορές, τα ασφάλιστρα ζωής μειώθηκαν το 2020, το οποίο οφείλεται στην αύξηση της ανεργίας, στη μείωση του εισοδήματος και στη μειωμένη ικανότητα για αποταμίευση. Πιο συγκεκριμένα, πολλές χώρες που συμμετέχουν στην έρευνα σημείωσαν μία σημαντική μείωση σε νέες επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια του πρώτου lockdown. Η κατάσταση αυτή σταθεροποιήθηκε με την άρση των μέτρων, ωστόσο η συνολική εικόνα είναι ότι παρουσίασε μείωση. Κατά τη διάρκεια του έτους, το χαμηλό επιτόκιο συνέχισε να αποτελεί πρόκληση για τις ασφαλιστικές εταιρίες.

Η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Γαλλία ήρθαν αντιμέτωπες με τη μεγαλύτερη μείωση στα ασφάλιστρα ζωής, ενώ παράλληλα μια έρευνα που διεξήχθη στη Γαλλία πρότεινε ένα αυξανόμενο επιτόκιο σε unit-linked προϊόντα, τα οποία ανήκουν στα επενδυτικά προϊόντα και συνδυάζουν ταυτόχρονα επένδυση κεφαλαίου και ασφάλεια ζωής.

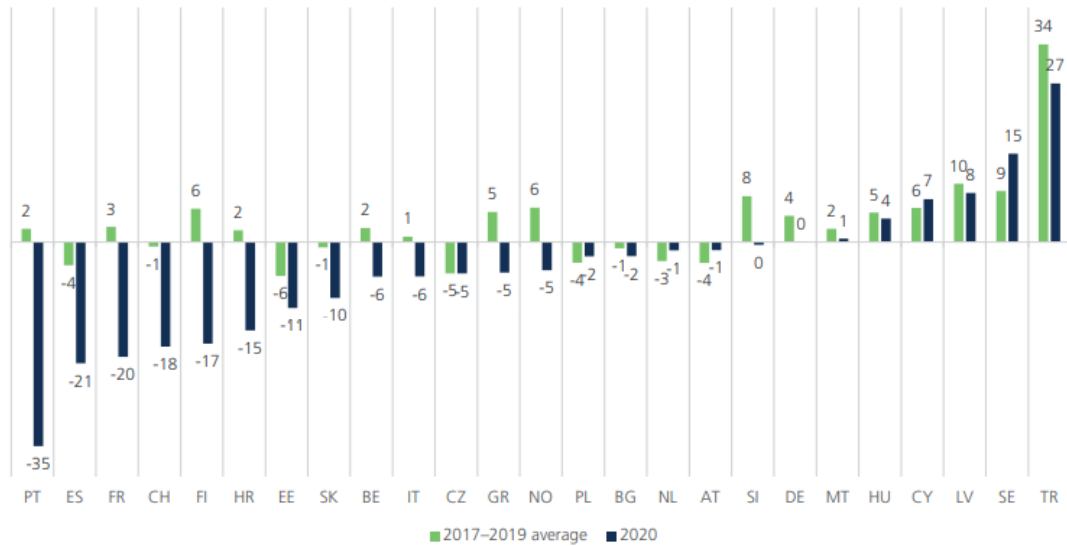
Στην Ισπανία, έχει γίνει διαφοροποίηση ανάμεσα στην προστασία ζωής και τις καταθέσεις (life protection and life savings). Το 2020 σημειώθηκε μείωση 0,38% στα ασφάλιστρα προστασίας ζωής, ενώ τα ασφάλιστρα που αφορούν τις καταθέσεις/αποταμιεύσεις μειώθηκαν κατά 25%.

Ακολουθεί πίνακας που δείχνει τη μεταβολή στα ασφάλιστρα ζωής το 2020 στις χώρες που συμμετέχουν στην έρευνα.

¹³ Πηγή: European Insurance: Preliminary Figures 2020

Chart 3: Life premiums were affected by drops in disposable income

Year-on-year change in life premiums in 2020 compared with the average 2017–2019 change (%)

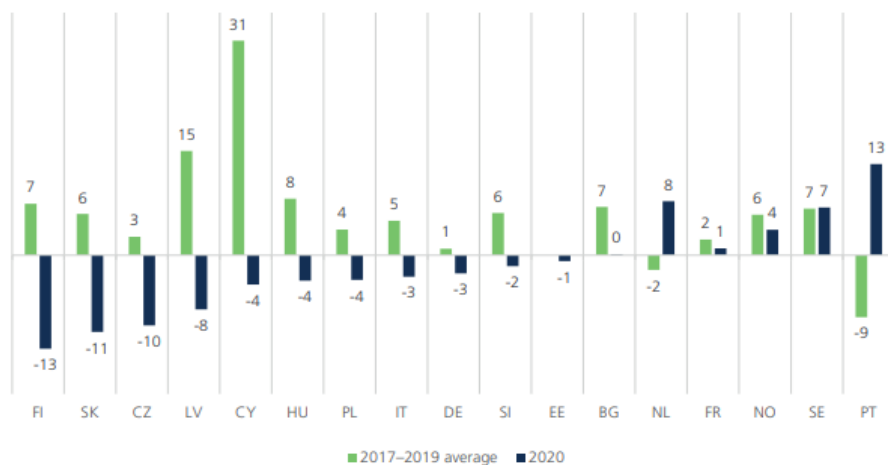

Εικόνα 4 Year-on-year change in life premiums in 2020

Συνεχίζοντας, στην Ιταλία τα ασφάλιστρα ζωής κατέγραψαν σημαντική πτώση κατά το 2^ο τετράμηνο του 2020. Ωστόσο ανέκαμψαν προς το τέλος του έτους λόγω της ανάκαμψης που σημειώθηκε στα προαναφερθέντα unit-linked προϊόντα. Αυτό οφείλεται κυρίως στη σημαντική βελτίωση στις χρηματαγορές, ως αποτέλεσμα των μέτρων που ελήφθησαν από την Ε.Κ.Τ. Συνεπώς, η μείωση της τάξης του 5,8% στα ασφάλιστρα ζωής στην Ιταλία είναι λιγότερη από αυτά που αναμένονταν.

Chart 2: The pandemic's effect on claims varied by business line and by country

Year-on-year change in total claims and benefits paid in 2020 compared with the average 2017–2019 change (%)

Εικόνα 5 Year-on-year change in total claims and benefits paid in 2020

3.5.2.2 Ασφαλίσεις Υγείας

Η επίδραση της πανδημίας στην ασφάλεια ζωής διέφερε σημαντικά, εξαρτώμενη όχι μόνο από το ποσοστό μόλυνσης και τις νοσοκομειακές υποδομές σε κάθε χώρα, αλλά κυρίως από το ρόλο των ασφαλιστικών εταιριών σε διαφορετικές αγορές. Παρά τις διαφορές, παρατηρήθηκαν κάποιες κοινές τάσεις κατά τη διάρκεια του 2020:

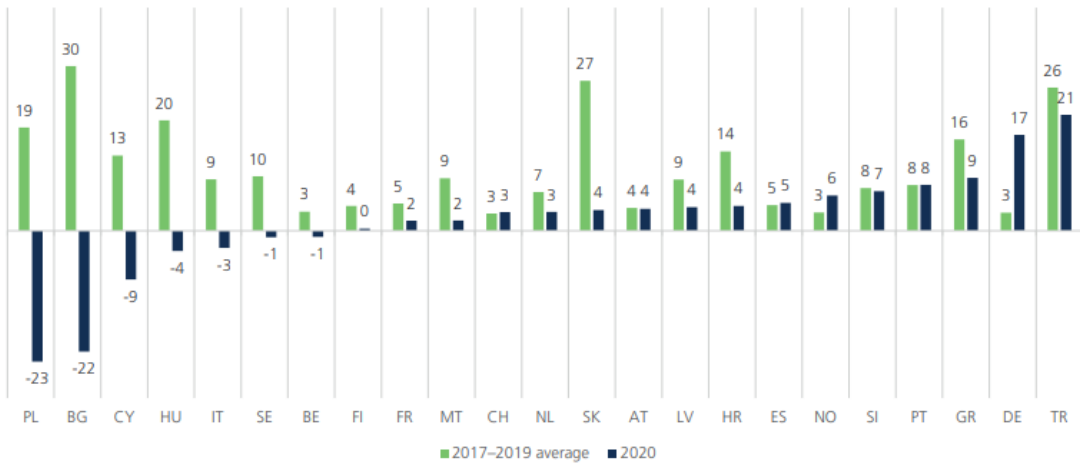
- Καθυστέρηση ή ακύρωση μη βασικών υπηρεσιών υγείας, το οποίο μπορεί να οδήγησε σε μείωση των ασφαλιστρών το 2020, αλλά ενδεχομένως θα προκαλούσε αύξηση των ασφαλιστρών όταν σημειωνόταν η επανέναρξη της παροχής αυτών των υπηρεσιών.
- Αύξηση στον αριθμό των ιατρικών συμβουλών με τη χρήση του τηλεφώνου, τάση η οποία τείνει να διατηρηθεί και μετά την πανδημία και μπορεί να οδηγήσει σε εξοικονόμηση κόστους.
- Αλλαγή στον τρόπο αντίληψης της ιδιωτικής ασφάλειας υγείας, με την προσδοκία ότι λόγω της πανδημίας οι άνθρωποι θα ανταποκρίνονται θετικότερα στις επιπρόσθετες υπηρεσίες που προσφέρονται από τις ασφαλιστικές εταιρίες υγείας.

Το αυξανόμενο ενδιαφέρον στην ιδιωτική ασφάλιση υγείας, το οποίο έχει ως επόμενο και την αύξηση των ασφαλιστρών, παρατηρήθηκε σε μερικές χώρες όπως η Ισπανία όπου ο αριθμός των νέων συμβολαίων αυξήθηκε κατά 4,4% και τα ασφάλιστρα κατά 5%, και η Ελλάδα, όπου τα ασφάλιστρα αυξήθηκαν 9,5%. Στη Νορβηγία, τα ασφάλιστρα υγείας αυξήθηκαν 6,3%.

Ωστόσο, εντοπίστηκε και η αντίθετη τάση. Πιο συγκεκριμένα, στην Ιταλία τα ασφάλιστρα μειώθηκαν ύστερα από 5 χρόνια συνεχούς αύξησης, καθώς η προαιρετική ασφαλιστική κάλυψη παρουσίασε σημαντική πτώση κατά την διάρκεια της πανδημίας. Οι πωλήσεις ασφαλειών υγείας μειώθηκαν επίσης στην Πολωνία, πτώση η οποία οδήγησε στη μείωση των ασφαλιστρών περίπου κατά $\frac{1}{4}$ ύστερα από μία αύξηση 10,5% το 2019. Αντίστοιχα, στην Βουλγαρία, τα ασφάλιστρα υγείας επίσης σημείωσαν πτώση 21,7% ύστερα από μια αύξηση της τάξης του 40% το 2019. Παρατίθεται και ο αντίστοιχος πίνακας συγκρίσεων:

Chart 5: Mixed health results reflect differences in health insurance markets

Year-on-year change in health premiums in 2020 compared with the average 2017–2019 change (%)

Εικόνα 6 Year-on-year change in health premiums in 2020

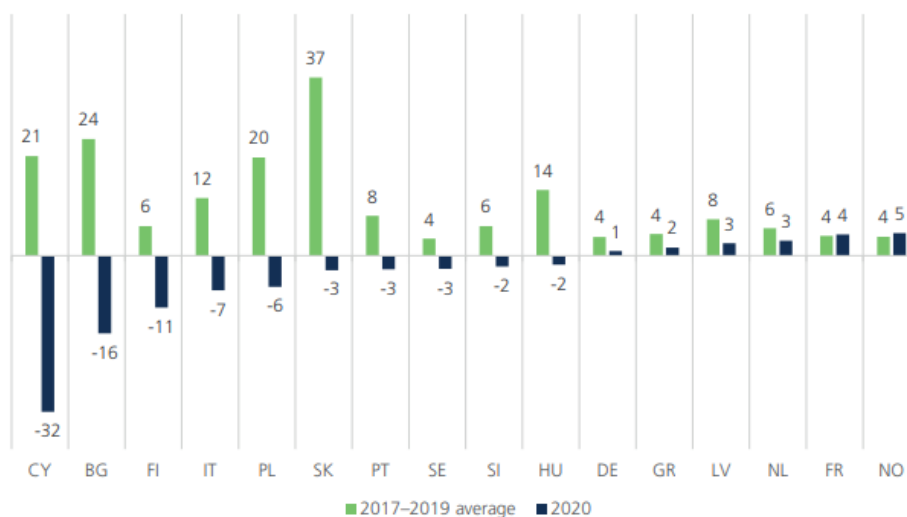
Αποζημιώσεις

Με τους εργαζομένους και τις εγκαταστάσεις στους τομείς της υγείας να επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στη φροντίδα των ασθενών που νοσούν από κορωνοϊό, τα ασφαλιστρα του ιδιωτικού τομέα υγείας για βασική φροντίδα μειώθηκαν, δεδομένου ότι πολλές μη επείγουσες επεμβάσεις αναβλήθηκαν. Ωστόσο, μερικά στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι σε πολλές περιπτώσεις τα ασφαλιστρα ξεκίνησαν εκ νέου να αυξάνονται μόλις αποφορτίστηκε ο όγκος δουλειάς στα νοσοκομεία.

Στην Ισπανία, την Πορτογαλία και τη Βουλγαρία, η αναβολή μη επείγουσών θεραπειών οδήγησε επίσης στην πτώση των ασφαλίστρων, ενώ στη Γαλλία τα ασφαλιστρα αυξήθηκαν λόγω της σημαντικής συνεισφοράς ύψους 1,5€ δισεκατομμυρίων από μέρος των ασφαλιστικών εταιριών υγείας με σκοπό να στηρίξουν το σύστημα κοινωνικής προστασίας.

Chart 6: Postponement of non-essential treatment delayed health claims

Year-on-year change in health claims in 2020 compared with the average 2017–2019 change (%)

Εικόνα 7 Year-on-year change in health claims in 2020

3.5.2.3 Ασφάλιση Ζημιών ¹⁴

Ο κλάδος Ζημιών (P&C) είναι ένας κλάδος που περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων που καλύπτουν τους κινδύνους ζημιάς στα περιουσιακά στοιχεία των ασφαλισμένων (αυτοκίνητο, σπίτι κ.λπ.) και προσφέρουν κάλυψη ευθύνης έναντι αυτών των κινδύνων. Οι κύριες κατηγορίες P&C στην Ευρώπη, όσον αφορά το μερίδιο ασφαλίστρου, είναι τα οχήματα, τα ακίνητα, η γενική αστική ευθύνη και τα ατυχήματα. Άλλες κατηγορίες περιλαμβάνουν τη ναυτιλία, την αεροπορία και τις μεταφορές (MAT), νομικά έξοδα, πίστωση και εγγύηση, διάφορες οικονομικές απώλειες και ταξιδιωτική βοήθεια.

Η ασφάλιση P&C χαρακτηρίζεται συχνά από έντονο ανταγωνισμό ο οποίος δημιουργεί πτωτική τάση στα ασφάλιστρα, ακολουθούμενο από δύσκολες συνθήκες αγοράς κατά τις οποίες μπορούν να συσσωρευτούν αποθεματικά.

Αναλυτικότερα, τα στατιστικά στοιχεία απεικονίζουν ότι συγκρινόμενη με την ασφάλεια ζωής, η επίδραση της πανδημίας στα ασφάλιστρα ζημιών ήταν πιο περιορισμένη γενικότερα. Ωστόσο, παρατηρούνται διαφορετικές τάσεις ανάλογα με τον κλάδο της ασφάλισης ζημιών. Για παράδειγμα, ο κλάδος της ασφάλισης

¹⁴ Πηγή: Insuranceeurope.eu

οχημάτων και της ταξιδιωτικής ασφάλισης επλήγη σε μεγαλύτερο βαθμό, ενώ η ασφάλιση περιουσίας και αστικής ευθύνης παρουσίασε σταθερή πορεία. Παρ' όλα αυτά υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στις ασφάλειες ζημιών αφενός λόγω της ποικιλίας και της διαφορετικότητας των προϊόντων και αφετέρου λόγω του διαφορετικού θεσμικού και νομικού πλαισίου της εκάστοτε χώρας.

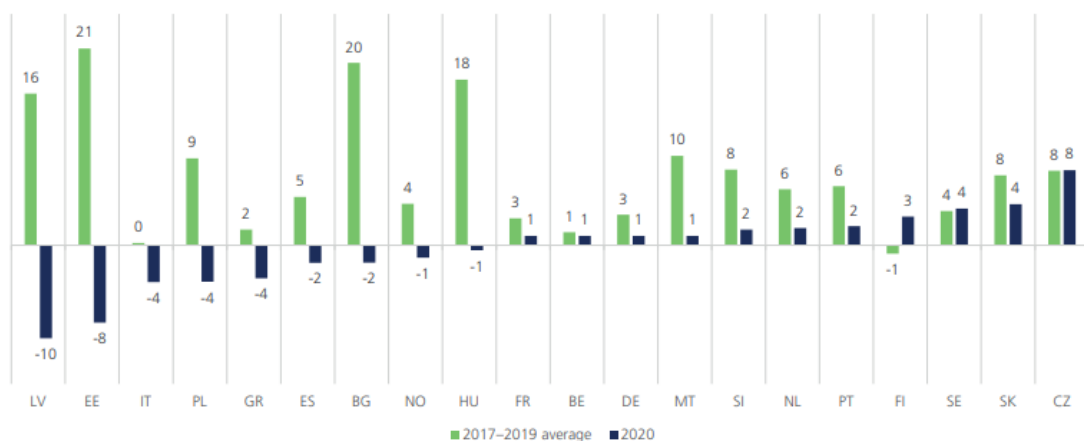
3.5.2.4 Ασφάλιση οχημάτων

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, τα ασφαλιστρα οχημάτων επηρεάστηκαν λιγότερα από ό, τι τα ασφαλιστρα ζωής. Μολοταύτα, οι ασφαλιστικές εταιρίες σε πολλές αγορές-ανάλογα με την εκάστοτε περίπτωση και για διαφορετικές χρονικές περιόδους-προσέφεραν αναστολή των πληρωμών ασφαλίστρων, δωρεάν επέκταση των συμβολαίων, απαλλαγή από τέλη, ακόμα και μερικώς επιστροφές χρημάτων πληρωμών ασφαλίστρων προκειμένου να ανταποκριθούν στην περιορισμένη χρήση των οχημάτων. Στη Γαλλία, τα ασφαλιστρα αυξήθηκαν με πιο αργούς ρυθμούς συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη (-1%).

Σε μερικές χώρες, η μείωση των αριθμών των νέων εγγεγραμμένων οχημάτων επηρέασε τον όγκο των ασφαλίστρων σε χώρες όπως η Ισπανία (-2%) και η Ιταλία (-4%). Αντιθέτως, στη Σουηδία όπου δεν επιβλήθηκαν τα ίδια αυστηρά περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν σε άλλες χώρες, οι άνθρωποι συνέχισαν να ταξιδεύουν και ως εκ τούτου τα ασφαλιστρα αυξήθηκαν κατά 4%.

Chart 9: Lower vehicle use drives down motor premiums

Year-on-year change in motor premiums in 2020 compared with average 2017–2019 change (%)

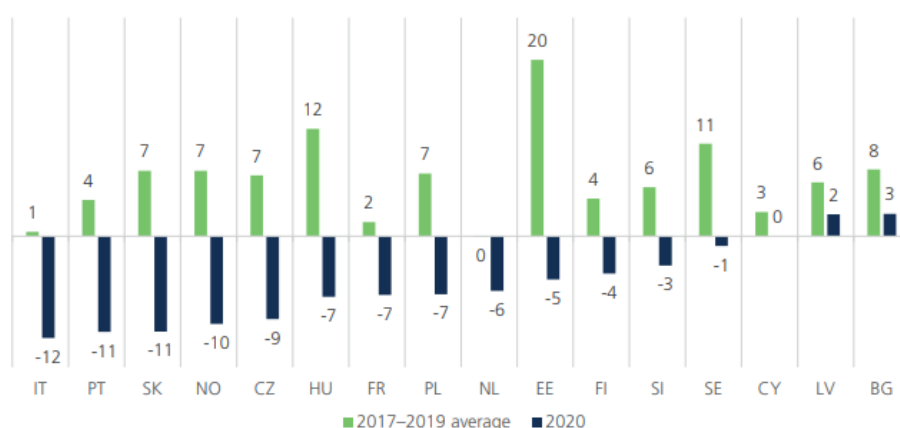
Εικόνα 8 Year-on-year change in motor premiums in 2020

Αποζημιώσεις

Οι περιορισμοί που επιβλήθηκαν από την κυβέρνηση αναφορικά με τη δυνατότητα μετακίνησης, μείωσαν την κινητικότητα των οχημάτων για αρκετούς μήνες κατά τη διάρκεια του 2020. Η μείωση στις αποζημιώσεις οχημάτων αντικατοπτρίζει τη σοβαρότητα των περιορισμών σε αυτές τις αγορές που επιβλήθηκαν αυτά τα μέτρα. Ωστόσο, σε μερικές αγορές παρατηρήθηκε αύξηση των αποζημιώσεων κατά μέσο όρο. Παρατίθεται το διάγραμμα με τις μεταβολές στις αποζημιώσεις οχημάτων το 2020:

Chart 10: Short-term drop in motor claims

Year-on-year change in motor claims in 2020 compared with the average 2017–2019 change (%)

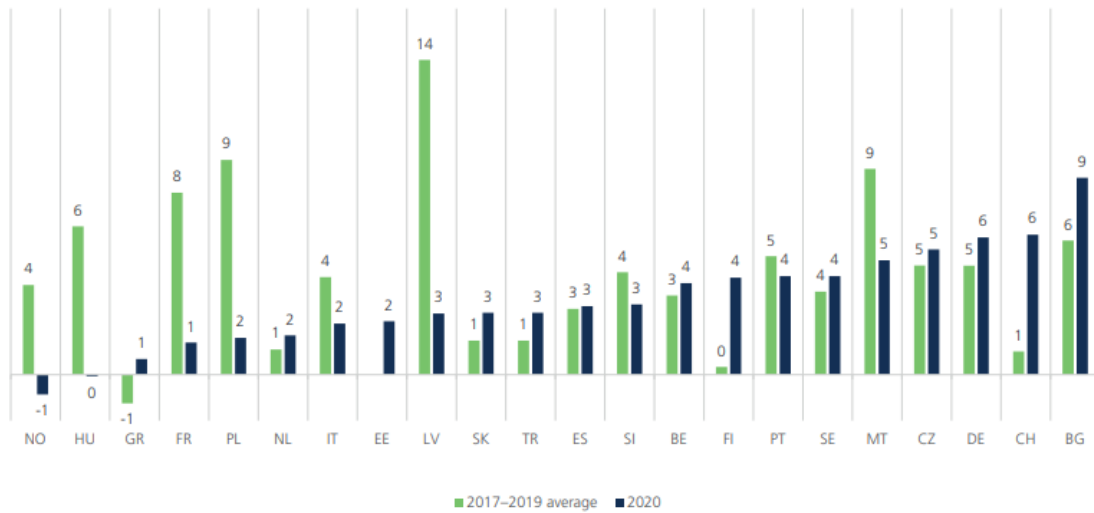

3.5.2.5 Ασφάλιση περιουσίας

Σε όλες τις εξεταζόμενες χώρες σημειώθηκε αύξηση στα ασφάλιστρα περιουσίας, εκτός από τη Νορβηγία. Η επίδραση της πανδημίας τόσο στην ασφάλιση ιδιωτικής όσο και εμπορικής περιουσίας περιορίστηκε το 2020. Σε μερικές χώρες, όπως η Βουλγαρία και η Ισπανία, η άνοδος στα ασφάλιστρα περιουσίας αντικατοπτρίζει επίσης την τάση αυξανόμενων ζημιών από φυσικές καταστροφές.

Chart 11: Property premiums remained stable

Year-on-year change in property premiums compared with average 2017–2019 change (%)

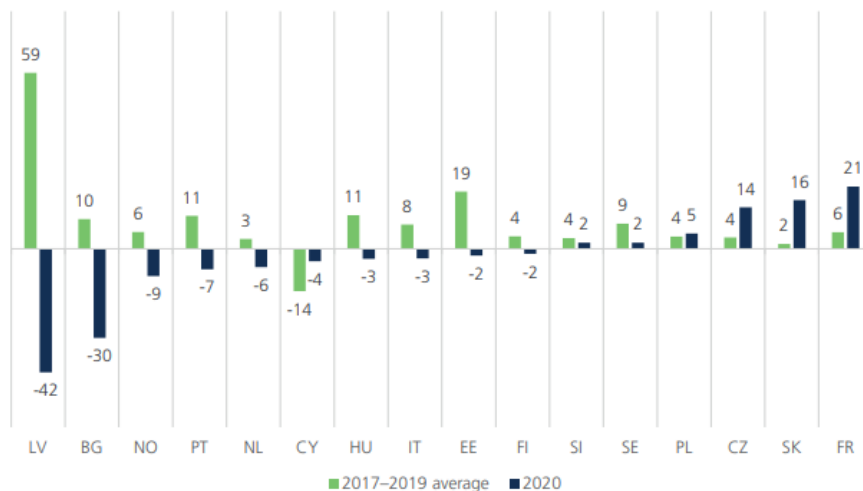
Εικόνα 9 Year-on-year change in property premiums

Αποζημιώσεις

Στη Γαλλία και τη Νορβηγία καταγράφηκαν λιγότερες ληστείες, ως αποτέλεσμα της εξ αποστάσεως εργασίας, παρά το γεγονός ότι στη Γαλλία σημειώθηκε μια δεδομένη αύξηση στα ασφάλιστρα εμπορικής ιδιοκτησίας. Παράλληλα, στην Ισπανία, τα ασφάλιστρα ιδιοκτησίας αυξήθηκαν λόγω του γεγονότος ότι πολλοί άνθρωποι παρέμεναν σπίτι τους εξαιτίας της πανδημίας και των περιορισμών που αυτή επέφερε.

Chart 12: Fewer burglaries outweighed by more non-urgent repairs of private property and higher commercial property claims

Year-on-year change in property claims compared with average 2017–2019 change (%)

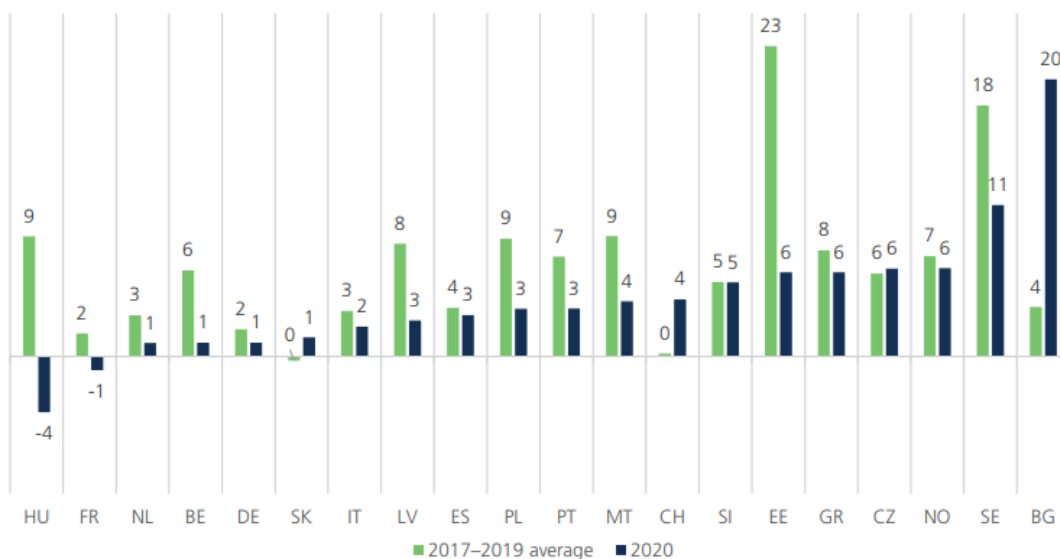
Εικόνα 10 Year-on-year change in property claims

3.5.2.6 Αστική ευθύνη

Η συντριπτική πλειονότητα των εξεταζόμενων κρατών σημείωσαν αύξηση στα ασφάλιστρα αστικής ευθύνης κατά τη διάρκεια του 2020, κάτι το οποίο φαίνεται αναλυτικά στο διάγραμμα και συγκρίνεται με τα προηγούμενη έτη.

Chart 13: Rises seen in general liability premiums

Year-on-year change in general liability premiums compared with average 2017–2019 change (%)

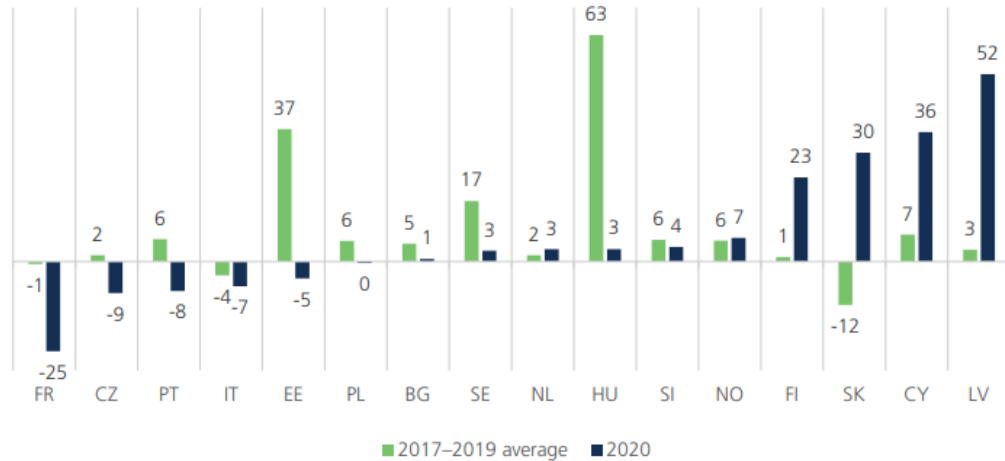

Αναφορικά με τις αποζημιώσεις αστικής ευθύνης, αυτές παρουσίασαν μείωση σε 6 από τις 16 απεικονιζόμενες χώρες. Σε μερικές από αυτές, η μείωση της οικονομικής δραστηριότητας οδήγησε σε μείωση των αποζημιώσεων και

ιδιαίτερα στην Γαλλία (-25%). Από την άλλη πλευρά, στη Λετονία (52%), στην Κύπρο (36%), στη Σλοβακία (30%) και στη Φινλανδία (23%), οι αποζημιώσεις αυξήθηκαν σημαντικά.

Chart 14: General liability claims varied in 2020

Year-on-year change in general liability claims compared with average 2017–2019 change (%)

Εικόνα 11 Year-on-year change in general liability claims

3.6 Ελληνική Ασφαλιστική αγορά

3.6.1 Το μέγεθος της ασφαλιστικής αγοράς

Σύμφωνα με στοιχεία από την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία έχει αναλάβει και την εποπτεία της ιδιωτικής ασφάλισης από το 2010, η ελληνική ασφαλιστική αγορά αποτελείται από:

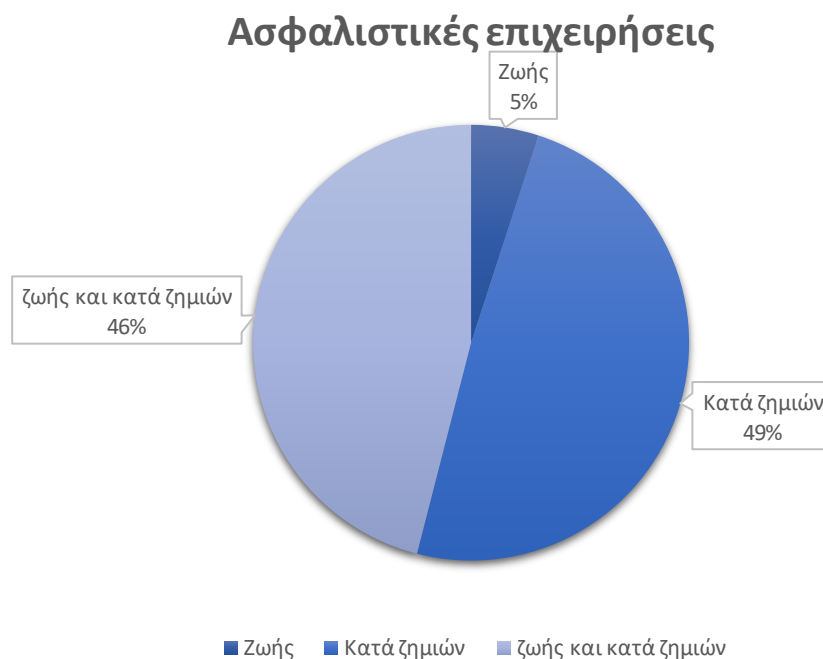
- Ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες με έδρα στην Ελλάδα,
- Αντασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα στην Ελλάδα,
- Υποκαταστήματα ασφαλιστικών επιχειρήσεων με έδρα σε τρίτη χώρα(εκτός της Ε.Ε.),
- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα σε κ-μ της Ε.Ε. είτε υπό καθεστώς εγκατάστασης(υποκατάστημα) είτε υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών(Ε.Π.Υ.),
- Αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί

Στηριζόμενοι σε στοιχεία από την έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος¹⁵ για το έτος 2020, στις 30.09.2020 δραστηριοποιούνταν στην ελληνική

¹⁵ Πηγή: Έκθεση του Διοικητή για το έτος 2020, ΤτΕ

αγορά ιδιωτικής ασφάλισης 37 ασφαλιστικές επιχειρήσεις εξαιρουμένων των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του νόμου 4363/2016. Στις 30.9.2019 στην ελληνική αγορά ιδιωτικής ασφάλισης δραστηριοποιούνταν 38 ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις αυτές χωρίζονται με βάση την άδεια λειτουργίας και την ασφαλιστική τους εργασία ως εξής:

- 2 επιχειρήσεις ασφαλίσεων ζωής,
- 18 επιχειρήσεις ασφαλίσεων κατά ζημιών και
- 17 επιχειρήσεις που ασκούν ταυτόχρονα δραστηριότητες ασφαλίσεων ζωής και ασφαλίσεων κατά ζημιών. Εδώ συμπεριλαμβάνονται και οι επιχειρήσεις του κλάδου ζωής που, εκ των ασφαλίσεων κατά ζημιών, ασκούν αποκλειστικά αυτές των κλάδων «Ατυχήματα» και «Ασθένειες».

Γράφημα 3 Μέγεθος της ασφαλιστικής αγοράς

Από το σύνολο των 37 ασφαλιστικών επιχειρήσεων, οι 35 λειτουργούν και εποπτεύονται σύμφωνα με την ευρωπαϊκή οδηγία «Φερεγγυότητα II» (Solvency

II), η οποία θα αναλυθεί σε ξεχωριστή υποενότητα στη συνέχεια. Οι υπόλοιπες 2 εταιρίες εξαιρούνται λόγω μεγέθους από την εφαρμογή της οδηγίας αυτής.¹⁶

Αναφορικά με τις 35 ασφαλιστικές εταιρίες που υπόκεινται στις διατάξεις της «Φερεγγυότητας II», οι 12 εξ αυτών ανήκουν σε ασφαλιστικούς ομίλους με έδρα στο εξωτερικό και 5 σε ασφαλιστικούς ομίλους με έδρα στην Ελλάδα, ενώ 6 ασφαλιστικές εταιρίες με έδρα στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται σε λοιπές χώρες της Ε.Ε. με καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Πέραν των προαναφερθέντων 37 ασφαλιστικών επιχειρήσεων, υπάρχουν 243 ασφαλιστικές εταιρίες οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και έχουν την έδρα τους σε άλλο κ-μ της Ε.Ε.¹⁷ είτε με καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης, δηλαδή υπό την μορφή υποκαταστήματος, είτε με καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Την εποπτεία αυτών των ασφαλιστικών εταιριών έχουν οι αρμόδιες εποπτικές αρχές των χωρών καταγωγής τους.

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας με τις ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες με έδρα στην Ελλάδα, βάσει δεδομένων που αντλήθηκαν από την Ε.Α.Ε.Ε. καθώς και πίνακας με τα υποκαταστήματα αλλοδαπών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων.

Ανώνυμες Εταιρίες με έδρα στην Ελλάδα					
		Κατηγορία ασφάλισης			Κατηγορία ασφάλισης
1.	Generali Hellas I A.A.E.	Μικτή	16.	Personal Insurance A.E.Γ.A.	
2.	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	Μικτή	17.	ΝΝ ΕΛΛ. ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ	Μικτή
3.	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	Ασφαλίσεις ζημιών	18.	ΝΡ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ-ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	Ασφαλίσεις ζημιών
4.	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	Μικτή	19.	METLIFE Α.Ε.Α.Ζ.	Μικτή

¹⁶ Η Τράπεζα της Ελλάδος, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, έχει επιτρέψει σε 2 ασφαλιστικές επιχειρήσεις που πληρούν τα απαιτούμενα κριτήρια μεγέθους και εργασιών να εξαφθούν από ορισμένες διατάξεις της Φερεγγυότητας II σχετικά με τις απαιτήσεις για τη φερεγγυότητα, το σύστημα διακυβέρνησης και τη δημοσιοποίηση εκθέσεων και αναφορών.

¹⁷ Πηγή: Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΠΑ).

5.	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ Α.Ε.	Μικτή	20.	ΙΝΤΕΡΑΣΚΟ Α.Ε.Γ.Α.	Ασφαλίσεις ζημιών
6.	ΙΝΤΕΡ. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΣΦ. ΖΗΜΙΩΝ Α.Ε.	Ασφαλίσεις ζημιών	21.	ΙΝΤΕΡΛΙΦΕ Α.Α.Ε.Γ.Α.	Μικτή
7.	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.-ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΜΙΝΕΤΑ	Μικτή	22.	ΓΕΝΕΡΑΛΙ ΗΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	Μικτή
8.	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΒΟΗΘΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	Ασφαλίσεις ζημιών	23.	ΓΡΟΥΠΑΜΑ ΦΟΙΝΙΞ Ε.Α.Ε.	Μικτή
9.	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	Μικτή	24.	ΕΥΡΟΛΙΦΕ FFH Α.Ε.Α.Ζ	Μικτή
10.	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	Ασφαλίσεις ζημιών	25.	ΕΥΡΟΛΙΦΕ FFH Α.Ε.Γ.Α.	Μικτή
11.	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	Ασφαλίσεις ζημιών	26.	ΕΡΓΟ Α.Α.Ε.	Μικτή
12.	ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΩΝ. ΕΛΛ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝ. ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	Μικτή	27.	ΚΡΕΔΙΤ ΑΓΡΙΚΟΛΕ ΛΙΦΕ ΙΝΣΥΡΑΝΣΕ Σ.Α.	Ασφαλίσεις ζωής
13.	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ		28.	ΚΝΡ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	Ασφαλίσεις ζωής
14.	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	Μικτή	29.	ΑΛΦΗΑ ΛΙΦΕ Α.Α.Ε.Ζ.	
15.	Α.Ε.Γ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε.		30.	ΑΛΛΙΑΝΖ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	Μικτή

Πίνακας 9 Α.Α.Ε. με έδρα στην Ελλάδα

Υποκαταστήματα Αλλοδαπών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων					
1.	COMPAGNIE FRANCAISE D'ASSURANCE POUR LE COMMERCE EXTERIEURS		10.	HD INSURANCE LTD	
2.	EUROINS AE		11.	EUROP ASSISTANCE	
3.	ΚΥΠΡΟΥ ΖΩΗΣ(ΥΠΟΚ. EUROLIFE LIMITED)		12.	EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΙ ΑΑΕ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ Α.Ε.	
4.	ROYAL & SUN ALLIANCE ISNURANCE PLC		13.	CNP ASFALISTIKI LTD	
5.	PRIME INSURANCE COMPANY LIMITED		14.	AWP P & C	

6.	MITSUI MARINE & FIRE INS. CO.(EUROPE) LTD	15.	ATRADIUS CREDITO Y CAUSION S.A. DE SEGUROS Y REASEGUROS-HELLENIC BRANCH
7.	MAPFRE ASISTENCIA COMPANIA INTERNACIONAL DE SEGUROS Y REASEGUROS S.A.	16.	ARAG SE
8.	INTER PARTNER ASSISTANCE	17.	AIG EUROPE S.A.(ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ)
9.	HDI GLOBAL SE, HELLAS		

Πίνακας 10, 11 υποκαταστήματα αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων, Πηγή: Ε.Α.Ε.Ε.

Τόσο για την άσκηση της δραστηριότητας πρωτασφάλισης όσο και ανασφάλισης σε ανώνυμη εταιρία με έδρα στην Ελλάδα, χρειάζεται άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία ισχύει σε όλα τα κ-μ της Ε.Ε. υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στην περίπτωση που η επιχείρηση θέλει να δραστηριοποιηθεί σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε.

3.6.2 Μεριδία αγοράς

Δεδομένων των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού στον ασφαλιστικό κλάδο, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις προσπαθούν να περιορίσουν τις αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας και να αυξήσουν τα μερίδιά τους στην αγορά, παρά το γεγονός ότι τα ασφάλιστρα συρρικνώνονται. Ακολουθεί πίνακας με τα μερίδια αγοράς στις ασφάλειες ζωής για το έτος 2020:

Εταιρίες	Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα 2020	Συμμετοχή %	Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα 2019	Συμμετοχή %
1. ΕΘΝΙΚΗ ΑΑΕΓΑ	434.189.103,19	20,8%	526.618.586,04	23,9%
2. EUROLIFE FFH ΑΕΑ ΖΩΗΣ	380.880.784,89	18,3%	433.055.330,51	19,7%
3. NN ΕΑΑΕ ΖΩΗΣ	361.280.195,52	17,3%	358.567.732,76	16,3%
4. METLIFE ΑΕΑΖ	232.087.053,16	11,1%	243.632.213,48	11,1%
5. ALPHALIFE ΑΑΕΖ	124.346.000,00	6,0%	98.539.000,00	4,5%
6. GENERALI HELLAS ΑΑΕ	119.340.230,19	5,7%	103.844.813,34	4,7%
7. ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΕΑΕ ΖΩΗΣ	90.716.272,68	4,4%	99.872.540,67	4,5%

8. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ ΑΕΓΑ	72.697.192,18	3,5%	64.064.841,85	2,9%
9. ΑΧΑ ΑΑΕ	57.044.802,09	2,7%	56.450.088,35	2,6%
10. GROUΠAMA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	52.279.991,17	2,5%	50.916,479,54	2,3%
Εκτίμηση συνόλου αγοράς	2.084.823.215,0 1	100%	2.198.955.645,7 5	100%

Πίνακας 11 Συνολικά εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα από Πρωτασφαλίσεις - Ασφαλίσεις ζωής

Βάσει των ανωτέρω, την πρώτη θέση στις ασφάλειες ζωής κατέχει η Εθνική ΑΑΕΓΑ με μερίδιο 20,8% και εγγεγραμμένα ασφάλιστρα 434.189.103,19. Ακολουθούν η Eurolife FFH και η NN ΑΕΑ ζωής με μερίδια 18,3% και 17,3% αντίστοιχα.

Στις ασφαλίσεις κατά ζημιών την πρώτη θέση με μερίδιο αγοράς 10,4% καταλαμβάνει η Εθνική, η οποία αύξησε την παραγωγή της κατά € 21 εκ. Στη 2^η θέση βρίσκεται η ERGO με μερίδιο αγοράς 9,8%, ενώ την 3^η θέση καταλαμβάνει η Interamerican ζημιών με 8,8% μερίδιο αγοράς και αύξηση € 9 εκ. της παραγωγής της.

Εταιρίες	Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα 2020	Συμμετοχή %	Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα 2019	Συμμετοχή %
1. ΕΘΝΙΚΗ ΑΑΕΓΑ	234.651.534,26	10,4%	213.852.067,79	9,6%
2. ERGO ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	220.115.174,95	9,8%	214.309.303,32	9,7%
3. ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑ Ν ΕΕΑ ΖΗΜΙΩΝ	198.969.349,80	8,8%	190.017.784,98	8,6%
4. ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΑΕΓΑ	150.627.166,26	6,7%	148.328.117,71	6,7%
5. ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ ΑΕΓΑ	119.964.609,29	5,3%	122.878.947,38	5,5%
6. ΑΧΑ ΑΑΕ	117.129.593,16	5,2%	113.161.275,95	5,1%
7. GENERALI HELLAS ΑΑΕ	114.752.495,97	5,1%	113.172.856,84	5,1%
8. NN ΕΑΑΕ ΖΩΗΣ	109.489.599,36	4,9%	108.000.243,64	4,9%
9. ALLIANZ ΕΛΛΑΣ ΑΑΕ	102.487.901,06	4,5%	89.141.076,02	4,0%
10. GROUΠAMA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	98.077.662,66	4,4%	101.966.764,82	4,6%

Εκτίμηση συνόλου αγοράς	2.254.054.608,9 5	100%	2.219.641.898,9 0	100%
------------------------------------	------------------------------	-------------	------------------------------	-------------

Πίνακας 12 Συνολικά εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα από Πρωτασφαλίσεις - Ασφαλίσεις κατά ζημιών

Παρατηρείται ότι η πλειονότητα των ανωτέρω ασφαλιστικών έχουν σημειώσει αύξηση στην παραγωγή τους σε σύγκριση με το 2019. Η Ιντερσαλόνικα και η Γρουπαμα σημείωσαν μείωση στην παραγωγή τους, κατά περίπου € 3εκ. και € 4 εκ. αντίστοιχα.

3.6.3 Παραγωγή ασφαλίσεων Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020

Βάσει της έρευνας της Ε.Α.Ε.Ε. αναφορικά με την παραγωγή ασφαλίσεων στην οποία συμμετείχαν 51 ασφαλιστικές επιχειρήσεις οι οποίες συγκέντρωσαν το 94,9% της παραγωγής ασφαλίσεων στις ασφαλίσεις κατά ζημιών και το 99,9% των ασφαλίσεων ζωής και άρα αποτελούν ικανοποιητικό δείγμα, προκύπτουν τα παρακάτω στοιχεία που παρατίθενται στον πίνακα:¹⁸

Παραγωγή ασφαλίσεων (€)	Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2020	Μεταβολή έναντι 2019
Ασφαλίσεις Ζωής	1.818.346.936,90	-8,00%
Ασφαλίσεις κατά Ζημιών	2.105.908.803,05	0,40%
εκ των οποίων		
Αστική ευθύνη οχημάτων	707.415.772,26	-5,70%
Λοιποί κλάδοι κατά Ζημιών	1.398.493.030,79	3,90%
Σύνολο	3.924.255.739,95	-3,70%

Πίνακας 13 Παραγωγή ασφαλίσεων

Βάσει του παραπάνω πίνακα συμπεραίνουμε ότι αναφορικά με την παραγωγή ασφαλίσεων ο πιο επικερδής κλάδος των ασφαλιστικών επιχειρήσεων είναι αυτός της ασφάλισης κατά ζημιών (53,66%) με την αστική ευθύνη οχημάτων να καταλαμβάνει ένα πολύ σημαντικό ποσοστό ύψους 18,02%, ενώ το υπολοίπο 46,33% καταλαμβάνεται από τον κλάδο ασφαλίσεων ζωής.

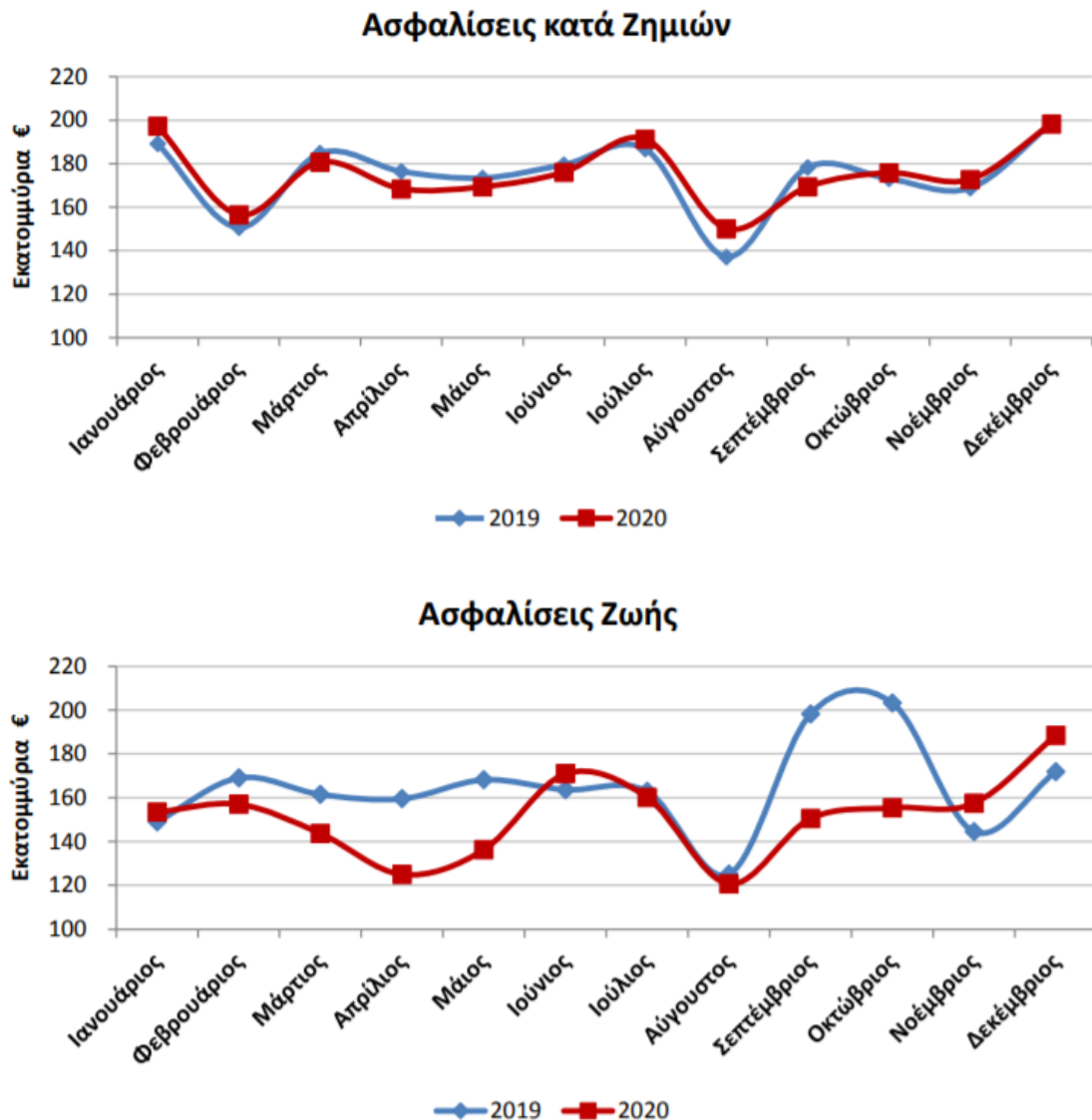
Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΑΕΕ η συνολική παραγωγή ασφαλίσεων (στοιχεία Ιανουαρίου- Δεκεμβρίου 2020), είναι μειωμένη κατά 3,7% Το 2020 οι ασφαλίσεις ζωής σημείωσαν μείωση κατά 8% σε σχέση με το 2019, ενώ οι ασφάλιες κατά ζημιών παρουσίασαν οριακή αύξηση της τάξης του 0.4%

Όσον αφορά τις ασφάλιες κατά ζημιών, η ασφάλιση αυτοκινήτων (αστικής ευθύνης οχημάτων και συμπληρωματικές καλύψεις) κατέγραψε μείωση της τάξης

¹⁸ Πηγή: Ε.Α.Ε.Ε., Παραγωγή ασφαλίσεων Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020

του 4,1%, ενώ οι κλάδοι πλην αυτοκινήτων αυξάνουν την παραγωγή τους κατά 4,3%

Ακολουθούν δύο γραφήματα που απεικονίζουν την εξέλιξη της παραγωγής ασφαλιστρών ανά μήνα για το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου 2019-Δεκεμβρίου 2020 τόσο για τον κλάδο ζωής όσο και για τον κλάδο κατά ζημιών.

Αναφορικά με τις ασφαλίσεις κατά ζημιών παρατηρούνται οι ίδιες τάσεις τόσο για το 2019 όσο και για το 2020. Όσον αφορά τις ασφαλίσεις ζωής, από τον Φεβρουάριο έως και τον Μάιο του 2020 παρατηρείται μείωση των εγγεγραμμένων ασφαλιστρών σε σύγκριση με το ίδιο χρονικό διάστημα το 2019. Πολύ μεγάλη πτωτική τάση παρατηρείται και από το Σεπτέμβριο έως και το Νοέμβριο του 2020, ενώ από τα μέσα Νοεμβρίου και μετά παρατηρείται αύξηση

σε σύγκριση με το 2020. Ας σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια αυτής της χρονικής περιόδου είχε επιβληθεί το δεύτερο λοκντάουν και είχαν επιβληθεί μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας.

Εν συνεχεία, ακολουθούν αναλυτικότεροι πίνακες προκειμένου να εντοπιστούν ειδικότερα οι μεταβολές που παρατηρήθηκαν.

Ο πρώτος πίνακας αφορά τις ασφαλίσεις ζωής και όπως γίνεται αντιληπτό παρατηρείται θετική μεταβολή σε σύγκριση με το 2019 στις ασφαλίσεις ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις (55,30%) και ισχυρά αρνητική μεταβολή στις εργασίες κεφαλαιοποίησης. Γενικότερα συγκριτικά με το 2019 παρατηρείται μείωση της τάξης του 8%

Ασφαλίσεις ζωής(€)	Ιανουάριος- Δεκέμβριος 2020	Μεταβολή με 2019(%)
I. Ασφαλίσεις Ζωής	1.219.102.758,25	-17,5%
III. Ασφαλίσεις ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις	399.756.409,55	+55,3%
IV. Εργασίες κεφαλαιοποίησης	3.444,41	-57,3%
VII. Διαχείριση συλλογικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων	199.484.324,69	-17,5%
Σύνολο	1.818.346.936,90	-8,0%;

Πίνακας 14 Ασφαλίσεις ζωής

Συνεχίζοντας με τις ασφαλίσεις κατά ζημιών, παρατηρείται ισχυρή θετική μεταβολή στον κλάδο των εγγυήσεων (97,85), ενώ ισχυρή αρνητική μεταβολή παρατηρείται στον κλάδο αστικής ευθύνης από αεροσκάφη (-47,1%). Συνολικά, παρατηρείται ήπια θετική μεταβολή της τάξης του 0,4%. Ακολουθεί και ο αντίστοιχος πίνακας.

Ασφαλίσεις ζημιών	κατά	Ιανουάριος- Δεκέμβριος 2020	Συμμετοχή	Μεταβολή
1. Ατυχήματα		49.079.653,53	2,3%	+4,7%
2. Ασθένειες		300.226.408,97	14,3%	+9,7%
3. Χερσαία οχήματα		223.718.738,51	10,6%	+1,4%
5. Αεροσκάφη		86.054,39	0,01%	+1,7%
6. Πλοία(θαλάσσια, λιμναία, ποτάμια)		12.227.793,61	0,6%	+5,7%
7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα		20.620.670,23	1,0%	-6,8%
8. Πυρκαϊά και στοιχεία της φύσεως		333.634.963,17	15,8%	-2,2%
9. Λοιπές ζημιές αγαθών		101.537.139,41	4,8%	+11,9%
10. Αστική ευθύνη χερσαίων οχημάτων		707.415.772,26	33,6%	-5,7%
11. Αστική ευθύνη από αεροσκάφη		590.315,26	0,03%	-47,1%
12. Αστική ευθύνη πλοίων		5.399.708,03	0,3%	+5,5%
13. Γενική αστική ευθύνη		104.047.443,81	4,9%	+6,7%
14. Πιστώσεις		39.999.081,69	1,9%	+7,4%
15. Εγγυήσεις		4.321.427,67	0,2%	+97,8%
16. Διάφορες χρηματικές απώλειες		58.987.661,79	2,8%	+3,5%

17. Νομική προστασία	32.345.324,98	1,5%	-5,5%
18. Βοήθεια	111.670.645,74	5,3%	+5,9%
Σύνολο	2.105.908.803,05	100%	+0,4%

Πίνακας 15 Ασφαλίσεις κατά ζημιών

3.6.4 Οικονομικά Μεγέθη Ασφαλιστικού κλάδου

Παρά τις δυσμενείς συνθήκες που επικρατούν στην ελληνική οικονομία λόγω της πανδημίας, το ενεργητικό και οι υποχρεώσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων επιβεβαιώνουν τη θετική ανταπόκριση του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης και των προσπαθειών που καταβάλει για επιβίωση και ανάπτυξη.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με την ΤτΕ, το σύνολο του ενεργητικού των εποπτευόμενων από την ΤτΕ ασφαλιστικών επιχειρήσεων στις 30.9.2020 σημειώθηκε ότι είναι € 19,5 δισεκ. (αύξηση της τάξεως του 3% σε σύγκριση με τις 30.9.2019), εκ των οποίων τα € 9,1 δισεκ. δηλαδή το 47% ήταν τοποθετημένα σε κρατικά ομόλογα και τα € 2,6 δισεκ. δηλαδή το 14% σε εταιρικά ομόλογα και ένα ποσοστό 15%, ήτοι € 2,9 δισεκ. αφορούσε επενδύσεις για ασφαλίσεις των οποίων τον επενδυτικό κίνδυνο αναλαμβάνουν οι ασφαλισμένοι.

Οι συνολικές υποχρεώσεις ανήλθαν σε € 15,8 δισεκ. και παράλληλα το σύνολο των τεχνικών προβλέψεων ανήλθε σε € 14,6 δισεκ. από τα οποία τα € 11,5 δισεκ. αφορούσαν ασφαλίσεις ζωής και τα € 3,1 δισεκ. αφορούσαν ασφαλίσεις κατά ζημιών.

Αντίστοιχα, από τις τεχνικές προβλέψεις που διαμορφώθηκαν σε € 14,6 δισεκ., το 25%, δηλαδή € 3,65 δισεκ., αφορά ασφαλίσεις ζωής που συνδέονται με επενδύσεις, ενώ στις ασφαλίσεις κατά ζημιών, ο δείκτης ζημιών ανήλθε στις 30.09.2020 στο 40% των αντίστοιχων δεδουλευμένων ασφαλιστρών του 2019(46%). Ο δείκτης εξόδων ανήλθε στο 45% σε σύγκριση με το 46% του 2019.

Συνεχίζοντας με τα οικονομικά μεγέθη του ασφαλιστικού κλάδου, θα παρατεθεί πίνακας με στοιχεία που συλλέχθηκαν από την έκθεση No 3 / 2021 της Swiss Re αναφορικά με την παγκόσμια ασφάλιση. Ο πίνακας αυτός θα περιλαμβάνει στοιχεία για την ασφαλιστική πυκνότητα, δηλαδή για τα ασφάλιστρα κατά κεφαλήν, σε \$.

Σύνολο	Ασφάλιση ζωής	Ασφάλιση κατά ζημιών
458	217	241

Πίνακας 16 Ασφαλιστική Πυκνότητα(ασφάλιστρο / κατά κεφαλήν), Πηγή: Swiss Re

Ας σημειωθεί ότι αναφορικά με την ασφαλιστική πυκνότητα και βάσει των στοιχείων από την εν λόγω έρευνα του Swiss Re Institute, η Ελλάδα βρίσκεται στην 41^η παγκοσμίως, με την πρώτη θέση να κατέχουν οι νήσοι Κιριμπάτι, ακολουθούμενοι από το Χονγκ Κονγκ και τις ΗΠΑ.

Συνεχίζοντας με τα μεγέθη, κατά τη διάρκεια του 2020 παρατηρήθηκε ότι η ασφαλιστική διείσδυση παραμένει σε χαμηλά επίπεδα στην Ελλάδα. Βάσει στοιχείων από την έκθεση του IOBE «Το οικονομικό και κοινωνικό αποτύπωμα της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα», η διείσδυση της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα περιορίστηκε μετά το 2011, κάτι το οποίο οφείλεται κυρίως στην υποχώρηση που παρατηρήθηκε στις ασφαλίσσεις κατά ζημιών. Ακόμα και αν λάβουμε υπόψιν μας το επίπεδο του κατά κεφαλήν Α.Ε.Π., η διείσδυση της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα, παραμένει σε χαμηλά επίπεδα ειδικά σε σύγκριση με τις υπόλοιπες αναπτυσσόμενες ευρωπαϊκές χώρες.

Πιο συγκεκριμένα, η ασφαλιστική διείσδυση αναφορικά με το σύνολο των ασφαλιστρών καταγράφηκε το 2020 ότι είναι 2,6% του Α.Ε.Π. και αντιστοιχεί σε 1,2% / Α.Ε.Π. ασφαλίσσεις ζωής και 1,4% / Α.Ε.Π. ασφαλίσσεις κατά ζημιών.

3.6.5 Αποζημιώσεις¹⁹

Ως αποζημίωση ή ασφάλισμα ορίζεται το ποσό που κατά περίπτωση και ανάλογα με το είδος ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι υποχρεωμένη να καταβάλει η εκάστοτε ασφαλιστική εταιρία σε περίπτωση ατυχήματος, ασθένειας ή ζημιάς.

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Ε.Α.Ε.Α. για το 2020 η συμμετοχή των ασφαλιστικών εταιριών επί των αποζημιώσεων στις ασφαλίσσεις που καταβλήθηκαν στις ασφαλίσσεις ζωής ήταν 1,337 € εκατομμύρια. Επιπλέον, αυξήθηκε η ίδια κράτηση των μαθηματικών αποθεμάτων και λοιπών προβλέψεων κατά 806 € εκατομμύρια. Το άθροισμά τους, δηλαδή της ίδιας

¹⁹ Πηγή: <http://www1.eaee.gr/sites/default/files/annualreport2020.pdf>

κράτηση των πληρωθεισών αποζημιώσεων και της μεταβολής των προβλέψεων, ανήλθε σε 2,143 € εκατομμύρια.

Αναφορικά με τις ασφαλίσσεις εκτός ζωής, η ίδια κράτηση επί των ασφαλιστικών αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν, ανήλθε σε 651 € εκατομμύρια. Αντίστοιχα, η μεταβολή των προβλέψεων ήταν 26 € εκατομμύρια. Συνολικά, το άθροισμά τους ανέρχεται σε 677 € εκατομμύρια.

Για το σύνολο του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων των αποζημιώσεων ζωής και εκτός ζωής, οι πληρωθείσες αποζημιώσεις και η μεταβολή των προβλέψεων κατά τη διάρκεια του 2020 ανήλθε σε 2,820 € εκατομμύρια.

3.6.6 Παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση των προϊόντων ιδιωτικής ασφάλισης

Υπάρχουν διάφοροι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση για τα προϊόντα που προσφέρουν οι ασφαλιστικές εταιρίες και κατ' επέκταση επηρεάζουν την εξέλιξη της ασφαλιστικής αγοράς. Οι παράγοντες αυτοί κατηγοριοποιούνται σε οικονομικούς, θεσμικούς και λοιπούς.

3.6.6.1 Οικονομικοί παράγοντες

Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες (εάν όχι ο σημαντικότερος), είναι η τιμή του ασφαλιστρού. Πιο συγκεκριμένα η ζήτηση καθώς και το μέγεθος της ασφαλιστικής αγοράς επηρεάζονται πολύ σημαντικά από τις τιμές των ασφαλιστρών. Βέβαια, οι τιμές αντικατοπτρίζουν το μέγεθος της ασφαλιστικής κάλυψης, δηλαδή τις υπηρεσίες και τις καλύψεις που παρέχει το συγκεκριμένο ασφαλιστικό προϊόν. Για παράδειγμα, ένα πακέτο ασφάλισης αυτοκινήτου μπορεί να χωρίζεται σε regular, regular plus, value και value plus και η τιμή του αυξάνεται όσο αυξάνονται οι ασφαλιστικές καλύψεις που εμπεριέχει π.χ. θραύση κρυστάλλων, αυτοκίνητου αντικατάστασης, μερική ή ολική κλοπή κλπ. Γενικότερα, παρατηρείται ζήτηση για πιο βασικά πακέτα ασφάλισης τα οποία είναι και πιο φθηνά κάτι το οποίο θα αναλυθεί και στην ενότητα που αφορά τη συμπεριφορά του καταναλωτή. Επίσης, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ο φόρος αποτελεί πολύ σημαντικό κομμάτι της τιμής του ασφαλιστρού. Οι συντελεστές του φόρου ασφαλιστρών στην Ελλάδα σημείωσαν αύξηση τον Ιούλιο του 2021 σύμφωνα με τον Νόμο 4334/2015. Παράλληλα, καταργήθηκαν και όλες οι

σχετικές φοροαπαλλαγές, ενώ η μόνη φορολογική απαλλαγή η οποία διατηρήθηκε είναι στα ασφάλιστρα ζωής και συγκεκριμένα σε συμβόλαια με τουλάχιστον 10ετή διάρκεια. Γενικότερα, παρατηρείται ότι συγκριτικά με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες η φορολογική επιβάρυνση των ασφαλίστρων στην Ελλάδα είναι αρκετά μεγαλύτερη. Ακολουθεί σχετικός πίνακας με στοιχεία από την έκθεση του προαναφερθείσα έκθεση του IOBE.

Κλάδος	Ελλάδα	Ιταλία	Ισπανία	Πορτογαλία	Γερμανία
Πυρκαγιά	20	21,25	6	9	22
Αστική ευθύνη οχημάτων	15	12,5	6	9	19
Ατυχήματα	15	2,5	6	5	19
Ασθένεια	15	2,5	Εξαιρείται	5	Εξαιρείται
Γενική αστική ευθύνη	15	21,25	6	9	19
Ζωή	4	Εξαιρείται	Εξαιρείται	Εξαιρείται	Εξαιρείται

Πίνακας 17 Πηγή: IOBE, το οικονομικό και κοινωνικό αποτύπωμα της ιδιωτικής ασφάλισης

Ας σημειωθεί ότι αυτοί οι φορολογικοί συντελεστές επί των ασφαλίστρων αφορούν στοιχεία του 2018 και ενδεχομένως για την περίοδο του 2020 να έχουν μεταβληθεί.

Λαμβάνοντας υπόψιν την παγκόσμια υγειονομική κρίση και δεδομένου ότι η παραγωγή ασφαλίστρων τόσο των ζημιών όσο και της ζωής στην Ελλάδα επηρεάζεται και συμβαδίζει τις διακυμάνσεις του Α.Ε.Π., εξάγεται το συμπέρασμα ότι το επίπεδο και ο ρυθμός της οικονομικής μεγέθυνσης αποτελεί άλλον έναν παράγοντα που επηρεάζει την εξέλιξη της ασφαλιστικής αγοράς. Η σύνδεση το Α.Ε.Π. οφείλεται στο ότι το Α.Ε.Π. συνδέεται με πολύ σημαντικές μεταβλητές για την εξέλιξη της ασφαλιστικής αγοράς. Μεταξύ αυτών των μεταβλητών είναι το διαθέσιμο εισόδημα, το οποίο συγκαταλέγεται στα κριτήρια με τα οποία θα επιλέξει ο καταναλωτής το ασφαλιστικό προϊόν, ενώ μια άλλη μεταβλητή είναι ο στόλος των οχημάτων.

3.6.6.2 Θεσμικοί παράγοντες

Το σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης αποτελεί σημαντικό παράγοντα που επηρεάζει τη ζήτηση για τα ασφαλιστικά προϊόντα. Πιο συγκεκριμένα, η αποτελεσματικότητα καθώς και το εύρος των καλύψεων που προσφέρει το ισχύον σύστημα κοινωνικής ασφάλισης επηρεάζει τη ζήτηση και ωθεί τους καταναλωτές στην αναζήτηση πακέτων ιδιωτικής ασφάλισης στην περίπτωση που η κοινωνική ασφάλιση είναι λειψή. Παραδείγματα αποτελούν οι καλύψεις στον τομέα της υγείας, όπου οι ιδιωτικές επιχειρήσεις καλύπτουν μεγαλύτερο εύρος των αναγκών των πολιτών, καθώς το κρατικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα. Στην προκειμένη περίπτωση, το ύψος των συντάξεων έχει μειωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια με αποτέλεσμα οι καταναλωτές να αναζητούν πρόσθετες πηγές εξασφάλισης (ιδιωτικά συνταξιοδοτικά προγράμματα).

Συνεχίζοντας, ορισμένοι κλάδοι ασφάλισης είναι υποχρεωτικοί βάσει της νομοθεσίας. Στην Ελλάδα, πέραν των γνωστών περιπτώσεων της ασφάλισης αστικής ευθύνης έναντι τρίτων από όχημα και από χρήση επαγγελματικού σκάφους αναψυχής(Νόμος 489/76), η ιδιωτική ασφάλιση θεωρείται υποχρεωτική και για τις παρακάτω περιπτώσεις:

- **Ασφάλεια ενυπόθηκης κατοικίας.** Είναι υποχρέωση του πελάτη να ασφαλίσει το ακίνητό του, ύστερα από τη σύναψη ενός στεγαστικού δανείου,
- **Ασφάλεια σκάφους.** Βάσει του νόμου 4256: η μετακίνηση και κυκλοφορία των πλοίων αναψυχής, των επιβατηγών πλοίων και των μικρών σκαφών του πρώτου μέρους του παρόντος νόμου καθώς και των μικρών σκαφών ή άλλων θαλάσσιων μέσων αναψυχής τα οποία θεωρούνται ταχύπλοα σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς λιμένα, επιτρέπεται μόνο αν αυτά είναι ασφαλισμένα.²⁰
- **Ασφάλιση για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων**
- **Ασφάλιση για την πρόληψη και αποκατάσταση ζημιών στο περιβάλλον και**

²⁰ Πηγή: insurance market, <https://www.insurancemarket.gr/%CE%B1%CF%83%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CF%83%CE%BA%CE%B1%CF%86%CE%BF%CF%85%CF%82/%CE%B1%CF%83%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B1%CF%87%CF%85%CF%80%CE%BB%CE%BF%CE%BF%CF%85>

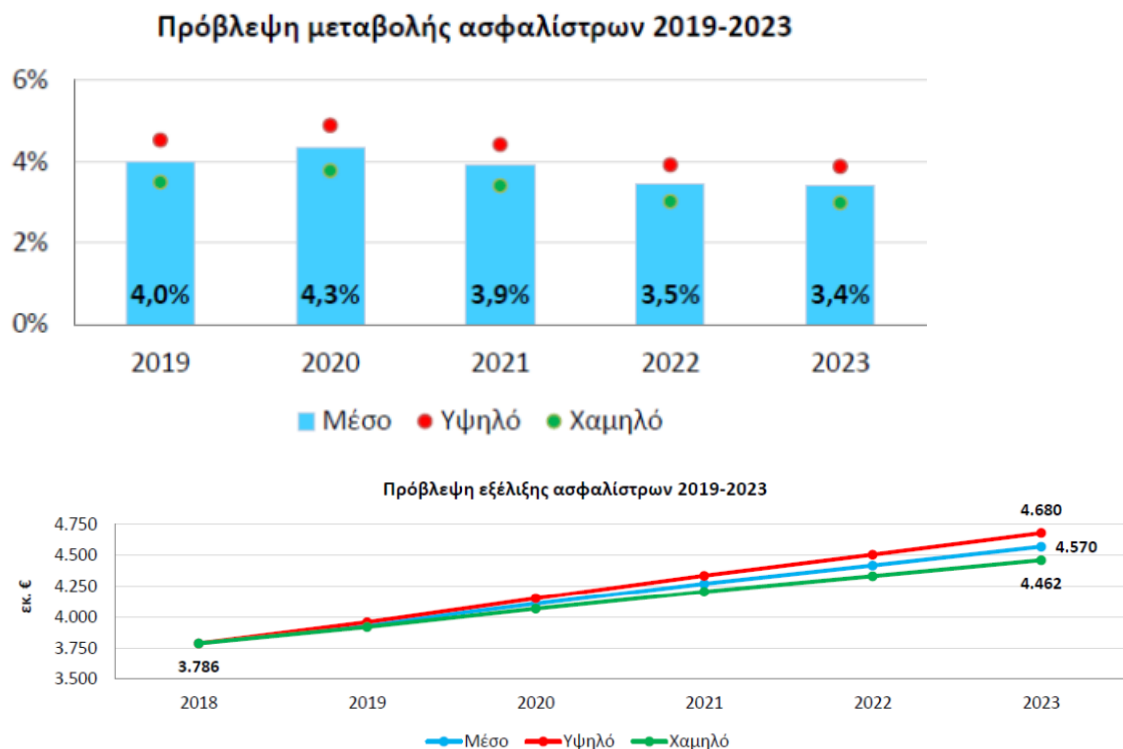
➤ Αστική Ευθύνη διαμεσολαβούντων και Ορκωτών Λογιστών

3.6.6.3 Λοιποί παράγοντες

Ένας άλλος παράγοντας που πρέπει να αναφερθεί είναι ο βαθμός ενημέρωσης των καταναλωτών. Είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει σωστή ενημέρωση των πολιτών για τα διαθέσιμα προϊόντα της ιδιωτικής ασφάλισης καθώς και για τις καλύψεις που προσφέρουν. Είναι εξίσου σημαντική η ενημέρωση αναφορικά με τις εξελίξεις που συντελούνται στον ασφαλιστικό κλάδο όπως για παράδειγμα, νέα προϊόντα που μπορούν να ασφαλιστούν όπως π.χ. τα κινητά και νέοι τρόποι αποπληρωμής των ασφαλιστήριων συμβολαίων είτε στην ιστοσελίδα της ασφαλιστικής εταιρίας, είτε με τη χρήση εφαρμογής στο κινητό (mobile app).

3.6.7 Πρόβλεψη ²¹

Βάσει της στατιστικής σχέσης που προκύπτει από την εφαρμογή της μεθόδου απλής γραμμικής παλινδρόμησης των ασφαλίσεων προς το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές και στη συνέχεια χρησιμοποιώντας τις προβλέψεις του Δ.Ν.Τ. για την ανάπτυξη την περίοδο 2019-2023, προβλέπεται αύξηση των ασφαλίσεων με ΜΕΡΜ 3,8%. Το 2021, το σύνολο των ασφαλίσεων εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε € 4,57 δισεκ.

²¹ Πηγή: Stochasis, Κλαδικές στοχεύσεις, Ιδιωτική ασφάλιση, Δεκέμβριος 2016

3.6.8 Συμπεριφορά καταναλωτή²²

Βάσει της έρευνας από την Insurance Market για το έτος 2020, μπορούν να εξαχθούν ορισμένα συμπεράσματα αναφορικά με την συμπεριφορά καταναλωτή για τον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης.

Αρχικά, βάσει της αναφοράς, το μέσο ασφάλιστρο αυτοκινήτου σημειώθηκε σε **155,30€ / έτος** και το μέσο ασφάλιστρο μηχανής σε **86,80€ / έτος**. Πιο συγκεκριμένα, λόγω της έλευσης της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν, τα ασφάλιστρα το 2020 παρουσίασαν μία αρκετά σημαντική πτώση. Ως εκ τούτου, πολλές ασφαλιστικές εταιρίες παρείχαν μεγάλες εκπτώσεις καθώς η κυκλοφορία των οχημάτων οδήγησε σε λιγότερες ζημιές και ατυχήματα. Ένας επιπρόσθετος λόγος για τον οποίο πραγματοποιήθηκαν αυτές οι εκπτώσεις, είναι λόγω των οικονομικών δυσκολιών που προκλήθηκαν από την πανδημία καθώς ένας σημαντικός αριθμός οδηγών άφησε τα οχήματά του ανασφάλιστα ή επέλεξε να καταθέσει πινακίδες.

3.6.8.1 Κυβικά οχήματος

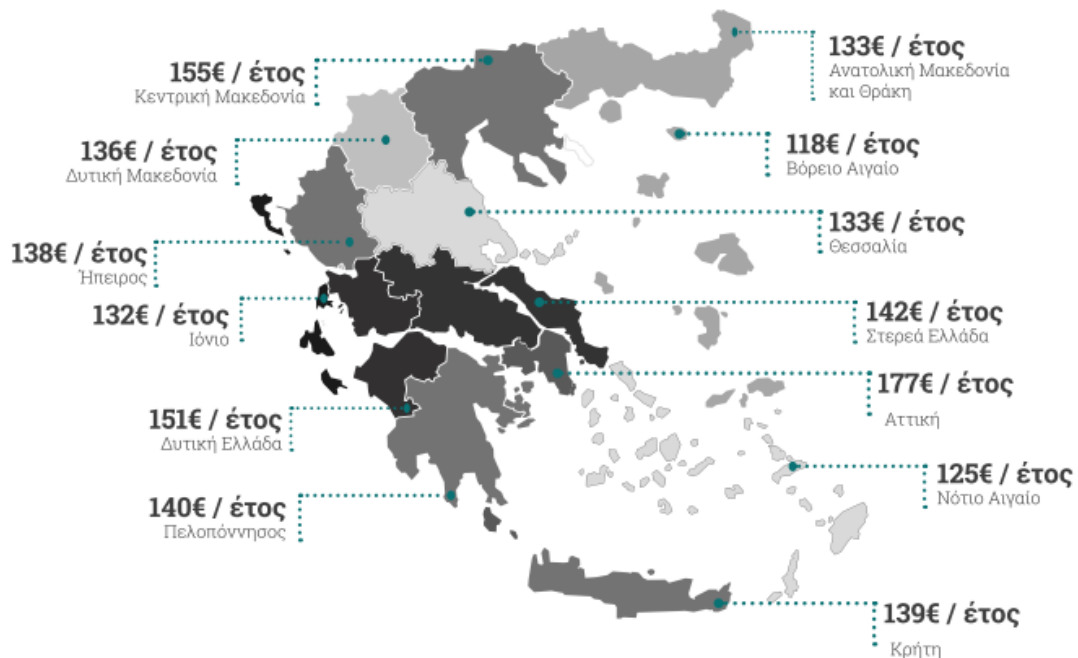
Για το έτος 2020, παρατηρήθηκε ότι το **46,5%** των Ελλήνων οδηγών επέλεξε κυβικά **λιγότερα από 250** και το **24%** επέλεξε **250 έως 500 κυβικά**. Ας σημειωθεί ότι τα κυβικά είναι καθοριστικός παράγοντας της τιμής του ασφάλιστρου. Σε ό, τι αφορά τους ίππους, το 27,6% επέλεξε 10 ίππους, ενώ το 19,5% επέλεξε 11 ίππους.

Αυτοκίνητα Φορολογήσιμοι Ίπποι		Μηχανές Κυβικά	
<7	3,0%	<250	46,5%
7	9,0%	250 έως 500	24,0%
8	8,7%	500 έως 750	18,0%
9	17,8%	750 έως 1000	5,3%
10	27,6%	>1000	5,9%
11	19,5%		
12	2,1%		
13	5,0%		
14	4,8%		
>14	2,7%		

3.6.8.2 Μέσο κόστος ασφάλισης

²² Πηγή: [Insurancemarket.gr_report2020](https://www.insurancemarket.gr_report2020),
https://www.insurancemarket.gr/files/InsuranceMarket_report2020.pdf

Αναφορικά με το μέσο κόστος ασφάλισης, αυτό διαφέρει ανά περιφέρεια και ανάλογα με τον Νομό της μόνιμης κατοικίας. Παρακάτω παρατίθεται ο χάρτης της Ελλάδος στον οποίο απεικονίζεται το μέσο κόστος ασφάλισης / έτος ανάλογα με την περιφέρεια:

Πηγή: Insurancemarket.gr

Αναλυτικότερα, οι οδηγοί που κατοικούν στην Αττική πληρώνουν ακριβότερα ασφάλιστρα από αυτούς των μικρότερων αστικών κέντρων λόγω της μεγαλύτερης πιθανότητας να εμπλακούν σε τροχαίο ατύχημα. Βάσει του χάρτη, το ακριβότερο μέσο ασφάλιστρο για το 2020 ανήκει στην περιφέρεια Αττικής με 177€ / έτος ενώ το χαμηλότερο στην περιφέρεια Βορείου Αιγαίου με 118€ / έτος.

Πέρα από την περιφέρεια, ένας ακόμη καθοριστικός παράγοντας που επηρεάζει τη μέση τιμή ασφάλιστρου είναι η ηλικία και τα χρόνια κατοχής του διπλώματος. Το ακριβότερο ασφάλιστρο εντοπίζεται στις ηλικίες 20-29 ετών με 173€ / έτος, ενώ το φθηνότερο στην ηλικία 40-49 ετών με 148€ έτος.

ΑΚΡΙΒΟΤΕΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ↑

20-29 ετών	173€ / έτος
60-69 ετών	155€ / έτος
30-39 ετών	153€ / έτος

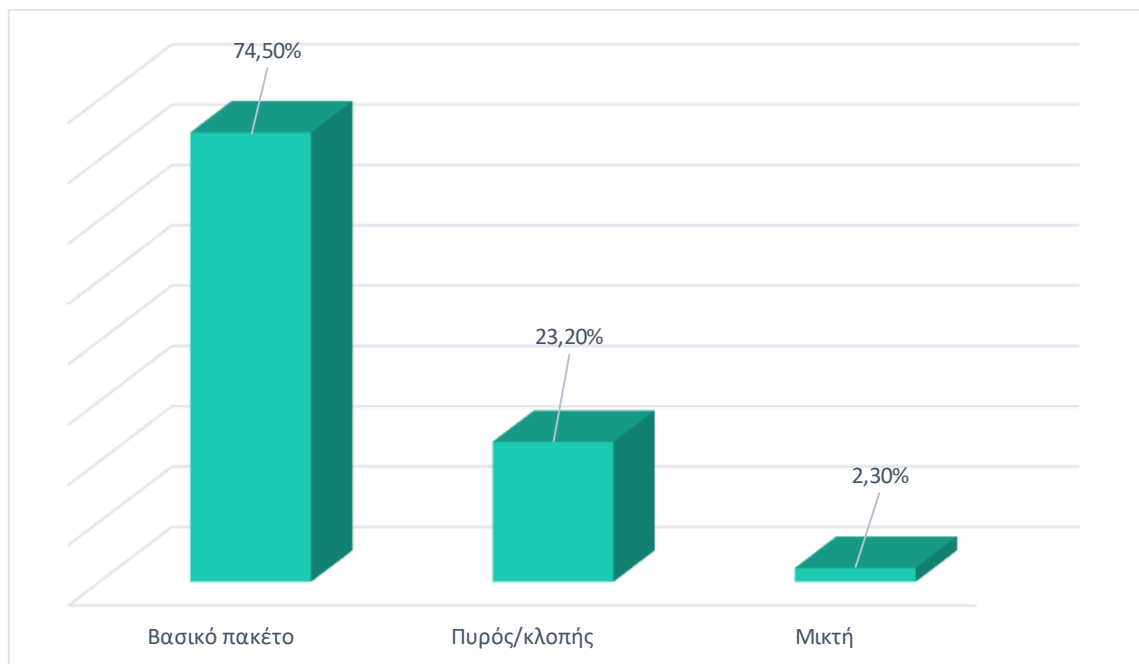
ΦΘΗΝΟΤΕΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ↓

50-59 ετών	152€ / έτος
40-49 ετών	148€ / έτος

3.6.8.3 Δημοφιλέστερο πακέτο ασφάλισης

Συνεχίζοντας με το πιο δημοφιλέστερο πακέτο Ασφάλισης, το 74,5% επιλέγει το βασικό πακέτο, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο την υποχρεωτική από το νόμο κάλυψη Αστικής Ευθύνης έναντι τρίτων για σωματικές βλάβες & υλικές ζημιές, το 23,2% επιλέγει το πακέτο πυρός/κλοπής, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο κάλυψη από κλοπή και φωτιά, ενώ μόλις το 2,3% επιλέγει την μικτή, όπου η ασφαλιστική εταιρία αναλαμβάνει την υποχρέωση να αποκαταστήσει τις υλικές ζημιές του οχήματος του πελάτη της ακόμα και στην περίπτωση που ο ίδιος είναι υπεύθυνος (λόγω αμέλειας) για το ατύχημα.

Διάγραμμα 5 Δημοφιλέστερο πακέτο ασφάλισης

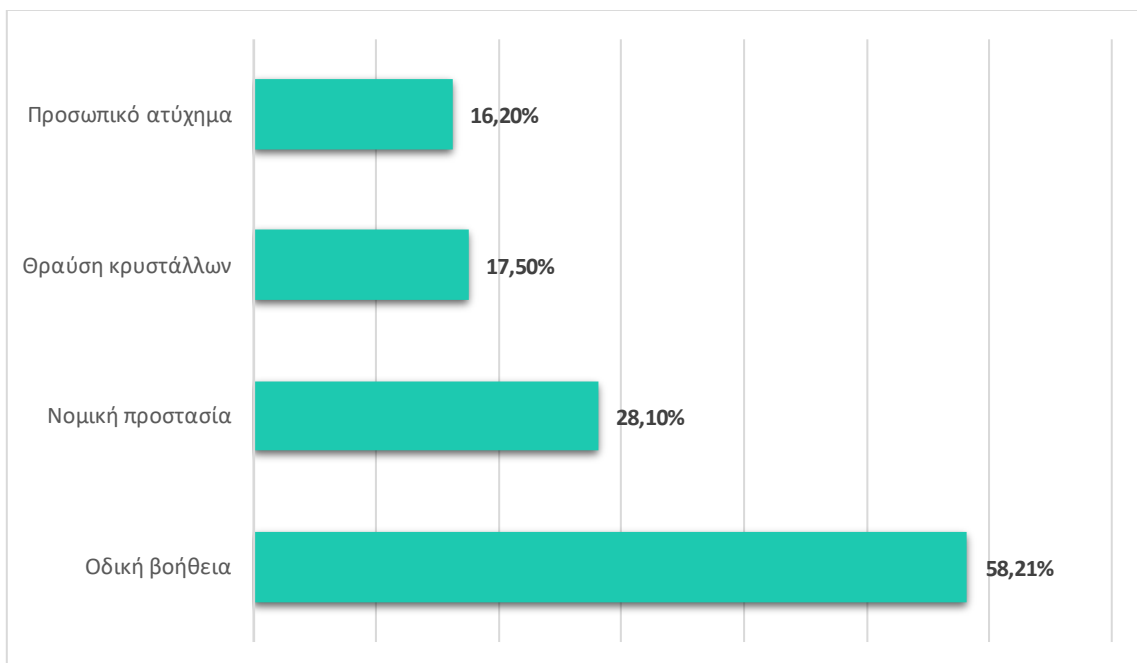
3.6.8.4 Δημοφιλέστερες προαιρετικές καλύψεις στην ασφάλιση αυτοκινήτου

Με ποσοστό 58,21% η πιο δημοφιλής κάλυψη είναι η οδική βοήθεια. Αποτελεί πολύτιμη κάλυψη σε περίπτωση ακινητοποίησης του οχήματος λόγω βλάβης, ελαστικών, βενζίνης αλλά και απροόπτων.

Ακολουθεί η νομική προστασία με ποσοστό 28,1% και αποτελεί κάλυψη που αναλαμβάνει το κόστος της νομικής εκπροσώπησης του ιδιοκτήτη ή του οδηγού όταν παρουσιαστεί πρόβλημα στο ύψος της αποζημίωσης από ατύχημα ή στην υπαιτιότητα.

Με ποσοστό 17,5% η θραύση κρυστάλλων είναι στην τρίτη θέση προτίμησης των καταναλωτών, η οποία καλύπτει τα κόστη επισκευής και αντικατάστασης των κρυστάλλων του οχήματος από τυχαίο συμβάν.

Τέλος, η κάλυψη προσωπικού ατυχήματος καταλαμβάνει το 16,2% και αναλαμβάνει την αποζημίωση για μόνιμη, ολική ή μερική ανικανότητα ή θάνατο του οδηγού από ατύχημα.

Διάγραμμα 6 Δημοφιλείς προαιρετικές καλύψεις στην ασφάλιση αυτοκινήτου

3.6.8.5 Δημοφιλής διάρκειας ασφάλισης αυτοκινήτου

Με ποσοστό 36,9% η εξάμηνη διάρκεια χαίρει της προτίμησης των οδηγών και συνιστά την πιο δημοφιλή διάρκεια ασφάλισης. Παρά το γεγονός ότι η ετήσια ασφάλιση είναι οικονομικότερη κατά 20%, η εξάμηνη είναι πιο δημοφιλής καθώς το κόστος του ασφαλιστρού μοιράζεται στη μέση κατά την διάρκεια του έτους.

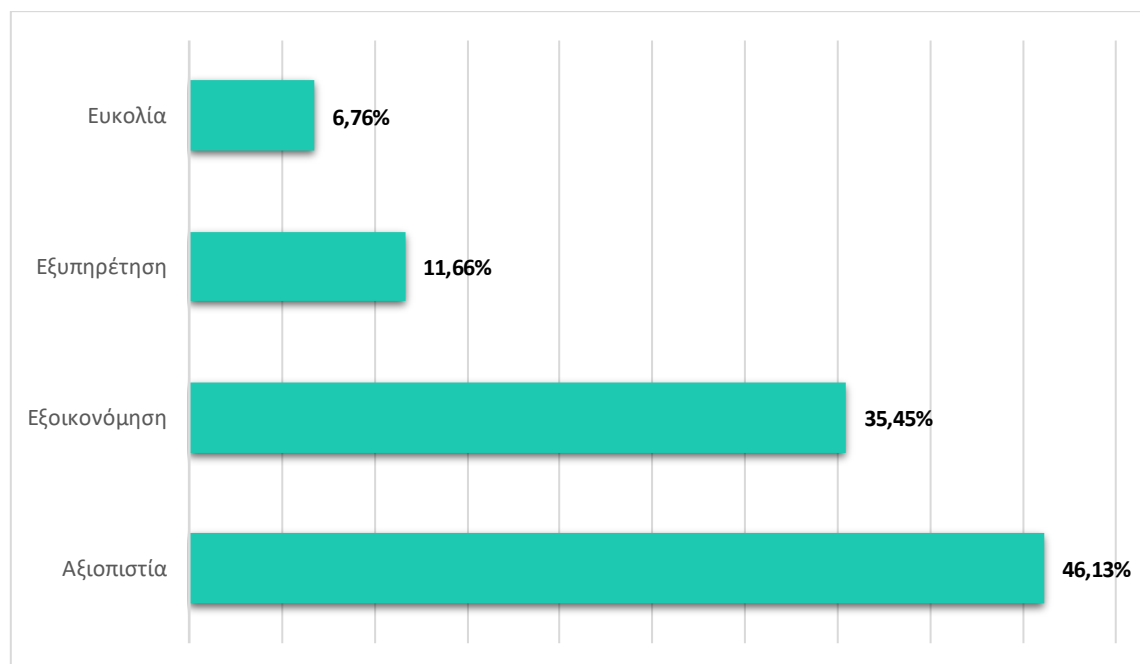
Το 34,2% επιλέγει την ετήσια διάρκεια, καθώς θεωρείται η πιο συμφέρουσα οικονομικά και έχει το χαμηλότερο ασφάλιστρο ανά μήνα. Γενικότερα παρατηρείται μια τάση προτίμησής της από τους οδηγούς.

Το 18,4% επιλέγει την τρίμηνη διάρκεια. Επιλέγεται ως επί το πλείστον από ιδιοκτήτες οχημάτων που σκοπεύουν να καταθέσουν πινακίδες ή να πουλήσουν τα οχήματά τους ή έχουν αυξημένα έξοδα κατά το διάστημα που πρέπει να ανανεωθεί το ασφαλιστήριό τους.

Τέλος, η μηνιαία διάρκεια επιλέγεται από το 10,5% ακριβώς για τους λόγους για τους οποίους επιλέγεται και η τριμηνιαία ασφάλιση. Μολοταύτα, περιλαμβάνει το ακριβότερο ασφάλιστρο.

3.6.8.6 Κριτήρια επιλογής ασφαλιστικής εταιρίας

Ένα πολύ σημαντικό ποσοστό, το 46,13%, επιλέγει ασφαλιστική εταιρία βάσει της αξιοπιστίας που αυτή προσφέρει στον πελάτη της. Ακολουθεί η εξοικονόμηση με 35,45%, που αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα ειδικά λόγω των αντίξων οικονομικών συνθηκών με τις οποίες έρχονται αντιμέτωποι πολλοί καταναλωτές. Η εξυπηρέτηση καταλαμβάνει το 11,66%, ενώ στην τελευταία θέση είναι η ευκολία με την οποία προσφέρεται η ασφάλιση με ποσοστό 6,76%.

Διάγραμμα 7 Κριτήρια επιλογής ασφαλιστικής εταιρίας

3.6.9 Θεσμικό πλαίσιο-Φερεγγυότητα II²³

Η Φερεγγυότητα II (Solvency II Directive 2009/138/EC)), αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο το οποίο πρέπει να τηρούν οι ιδιωτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις στην Ε.Ε. και βάσει της οποίας διασφαλίζεται ότι οι ασφαλιστικές είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους απέναντι στους ασφαλισμένους. Οι κανόνες της Φερεγγυότητας βασίζονται στην Οδηγία 2009/138/ΕΕ του Ε.Κ. και του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2014/51/ΕΕ (Omnibus II). Η Φερεγγυότητα II ισχύει από 01/01/2016 και αντικατέστησε στην Φερεγγυότητα I.

Η Φερεγγυότητα II εισάγει για πρώτη φορά ένα εναρμονισμένο και ισχυρό εποπτικό ρυθμιστικό πλαίσιο για τις ασφαλιστικές εταιρίες στην Ε.Ε.. Στηρίζεται στο προφίλ κινδύνου της εκάστοτε ασφαλιστικής εταιρίας προκειμένου να προωθήσει τη συγκρισιμότητα, τη διαφάνεια και την ανταγωνιστικότητα. Ο λόγος της αντικατάστασης της Φερεγγυότητας I, είναι η δομική αδυναμία που παρουσίασε κατά τη διάρκεια των 40 ετών ύπαρξής της. Πιο συγκεκριμένα, δε λάμβανε υπόψιν της για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, σημαντικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος αγοράς, ο πιστωτικός κίνδυνος και ο λειτουργικός κίνδυνος.

Η Φερεγγυότητα II δημιουργήθηκε με σκοπό να αντιμετωπίσει τις προαναφερθείσες αδυναμίες. Χωρίζεται σε 3 πυλώνες:

- Ο πρώτος Πυλώνας (Pillar 1), καθορίζει κάποιες ποσοτικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για την εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων (πιο συγκεκριμένα, τεχνικές προβλέψεις), έτσι ώστε να υπολογίσουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις και να αναγνωρίσουν τα επιλέξιμα ίδια κεφάλαια (eligible own funds) για να καλύψουν αυτές τις απαιτήσεις.
- Ο δεύτερος Πυλώνας (Pillar 2), καθορίζει τις απαιτήσεις για τη διαχείριση κινδύνου, τη διακυβέρνηση, καθώς επίσης και τις λεπτομέρειες της εποπτικής διαδικασίας με τις αρμόδιες αρχές. Αυτό θα διασφαλίσει ότι το ρυθμιστικό πλαίσιο συνδυάζεται με το σύστημα διαχείρισης κινδύνου του εκάστοτε ασφαλιστή (undertaking) και ενημερώνει τις επιχειρηματικές αποφάσεις.

²³ Πηγή: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/MEMO_15_3120

- Ο τρίτος Πυλώνας (Pillar 3), αναφέρεται στην διαφάνεια, στην αναφορά στις εποπτικές αρχές και στη δημοσιοποίηση των στοιχείων και ενισχύει κατ' αυτόν τον τρόπο την πειθαρχία στην αγορά ενώ παράλληλα αυξάνει την συγκρισιμότητα, οδηγώντας σε μεγαλύτερο ανταγωνισμό.

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις βάσει της Φερεγγυότητας II θα είναι προοδευτικές και οικονομικές, δηλαδή θα προσαρμόζονται σε συγκεκριμένους κινδύνους μεταφερόμενους από κάθε ασφαλιστή, επιτρέποντας το βέλτιστο καταλογισμό του κεφαλαίου σε όλη την Ε.Ε.. Θα καθοριστούν βάσει 2 βημάτων, τα οποία περιλαμβάνουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητα (solvency capital requirements-SCR) και τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις (minimum capital requirements-MCR).

Το νέο καθεστώς θα ελαχιστοποιήσει επίσης, τους υπάρχοντες περιορισμούς που επιβλήθηκαν από τα κ-μ αναφορικά με τη σύσταση των χαρτοφυλακίων επενδύσεων των ασφαλιστικών εταιριών. Αντί αυτών, οι ασφαλιστικές εταιρίες θα είναι ελεύθερες να επενδύουν σύμφωνα με την αρχή του συνετού ατόμου (prudent person principle), (δηλαδή θα επενδύουν σε περιουσιακά στοιχεία των οποίων το ρίσκο μπορούν να αναγνωρίσουν, μετρήσουν, παρακολουθήσουν, ελέγξουν καταλλήλως) και οι κεφαλαιακές απαιτήσεις θα εξαρτώνται από το πραγματικό ρίσκο των επενδύσεων.

Όσον αφορά τους ασφαλιστικούς ομίλους, θα εφαρμόζεται η ίδια προσέγγιση όπως με μεμονωμένες ασφαλιστικές επιχειρήσεις, έτσι ώστε οι Όμιλοι να αναγνωρίζονται και να αντιμετωπίζονται ως οικονομικές οντότητες. Σχετικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, θα αναγνωριστεί διαφοροποίηση του οφέλους με την έννοια ότι το σύνολο των κινδύνων ενός ομίλου θα είναι χαμηλότερος από το σύνολο των κινδύνων των οντοτήτων. Αυτό θα συμβάλλει σε έναν καλύτερο καταλογισμό του κεφαλαίου στους μετόχους.

Το νέο καθεστώς θα προωθήσει επίσης μεγαλύτερη συνεργασία ανάμεσα σε εθνικούς επόπτες ασφάλισης, που επιβλέπουν τις θυγατρικές των ομίλων, με ισχυρότερο ρόλο αναφορικά με την εποπτεία του Ομίλου. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA) αναλαμβάνει την τήρηση των παραπάνω ρυθμίσεων, ενώ επίσης λειτουργεί και ως διαμεσολαβητής σε

περίπτωση που ανακύψουν διαφωνίες ανάμεσα σε εθνικές εποπτικές αρχές κατά τη διάρκεια επίβλεψης Ομίλων διασυνοριακά.

Η εφαρμογή της Φερεγγυότητα II στην Ελλάδα ασκείται από την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία έχει αναλάβει την εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

3.7 Ανάλυση του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος

Η εξέταση του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιούνται οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι πολύ σημαντική για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας και της επιτυχίας τους. Στο πλαίσιο αυτό θα προχωρήσουμε στην ανάλυση του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος στην παγκόσμια, ευρωπαϊκή και εγχώρια αγορά, ενώ επίσης θα αναλύσουμε τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις με τη μεγαλύτερη θέση και συμβολή στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης.

3.7.1 Παγκόσμια ασφαλιστική αγορά²⁴

Στην ενότητα αυτή θα παρουσιαστούν οι 15 κορυφαίες ασφαλιστικές εταιρίες παγκοσμίως. Για την κατάταξή τους έχουν ληφθεί υπόψιν τα έσοδα, τα κέρδη, τα περιουσιακά στοιχεία καθώς και η αγοραία αξία, έτσι ώστε να είναι όσο το δυνατόν πιο αντικειμενική η αξιολόγηση. Ακολουθεί ο εν λόγω πίνακας και στη συνέχεια θα παρουσιαστούν εν συντομία κάποιες από αυτές τις εταιρίες.

No.	Εταιρία	Χώρα
1.	Ping An Insurance Group	Κίνα
2.	UnitedHealth Group	ΗΠΑ
3.	Allianz	Γερμανία
4.	China Life Insurance Co	Κίνα
5.	AXA S.A.	Γαλλία
6.	AIA Group	Χονγκ Κονγκ
7.	Metlife	ΗΠΑ
8.	Zurich Insurance Group	Ελβετία
9.	Japan Post Holdings	Ιαπωνία
10.	Manulife	Καναδάς
11.	Prudential	Ηνωμένο Βασίλειο

²⁴ <https://www.nextdeal.gr/asfalistikes-eidiseis/idiotiki-asfalisi/120920/poies-einai-oi-15-koryfaies-asfalistikes-etairies>

12.	Chubb	Ελβετία
13.	China Pacific Insurance	Κίνα
14.	Generali Group	Ιταλία
15.	Munich Re	Γερμανία

Πίνακας 18 15 κορυφαίες ασφαλιστικές εταιρίες παγκοσμίως

Ping An Insurance²⁵

Βρίσκεται στην πρώτη θέση μεταξύ των ασφαλιστικών εταιριών. Διαθέτει έσοδα \$ 169 δισεκατομμύρια, κέρδη \$ 20,7 δισεκατομμύρια και χρηματιστηριακή αξία \$ 211 δισεκατομμύρια. Κατά τη διάρκεια του 2020 η εταιρία είχε 218 εκατομμύρια πελάτες.

Είναι ένας κορυφαίος όμιλος χρηματοοικονομικών υπηρεσιών παγκοσμίως με γνώμονα την τεχνολογία. Ιδρύθηκε το 1988 στη Σενζέν, ως η πρώτη ασφαλιστική εταιρία κοινών μετόχων και σήμερα συγκαταλέγεται στις εταιρίες του Fortune Global 500 και αποτελεί ένα από τα brand με σημαντική αξία.

Στόχος της εταιρίας είναι να διασφαλίσει τη σταθερή ανάπτυξή της και σε αυτό το πλαίσιο αυξάνει τις επενδύσεις της στην τεχνολογία έτσι ώστε να ισχυροποιήσει τις κύριες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες της με καινοτόμες τεχνολογίες (fintech και healthtech). Ως επί το πλείστον, χρησιμοποιεί την τεχνολογία για να υποστηρίξει το οικοσύστημα: χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, υπηρεσίες αυτοκινήτων, υπηρεσίες smart city.

Παρέχει υπηρεσίες ασφάλισης τόσο στον κλάδο ζωής όσο και στον κλάδο κατά ζημιών, ενώ επίσης προσφέρει τραπεζικές υπηρεσίες και υπηρεσίες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων.

Κατά τη διάρκεια του 2020 κατατάχθηκε 7^η στη λίστα Forbes Global 2020 και 21^η στη λίστα Fortune Global 500. Επίσης, κατέλαβε την 38^η θέση στη λίστα WPP Kantar Millward Brown BrandZ™ Top10 των πολυτιμότερων παγκοσμίων εμπορικών σημάτων και νούμερο 1 μεταξύ των παγκόσμιων ασφαλιστικών εμπορικών σημάτων για 5^ο συνεχόμενο έτος.

²⁵ https://group.pingan.com/about_us/history.html

UnitedHealth

Ο όμιλος UnitedHealth είναι μια αμερικανική πολυεθνική εταιρία η οποία δραστηριοποιείται στον κλάδο της ασφάλισης. Ιδρύθηκε το 1977 και τα κεντρικά της βρίσκονται στην Minnesota των ΗΠΑ. Προσφέρει υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ασφάλισης.

Αποτελείται από τέσσερα τμήματα:

- UnitedHealthcare employer and individual: προσφέρει πακέτα και υπηρεσίες παροχών υγείας για υπαλλήλους μεγάλων εταιριών
- UnitedHealthcare Medicare and retirement: παρέχει υπηρεσίες υγείας σε ιδιώτες άνω των 65 ετών
- UnitedHealthcare Community and State: υπηρετεί κρατικά προγράμματα για την φροντίδα των μη προνομιούχων οικονομικά, γι'αυτούς που δεν έχουν πρόσβαση στην ιατρική περίθαλψη και για άτομα τα οποία δεν επωφελούνται από ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εταιρικής προσφοράς. Σε αντάλλαγμα δίνεται ένα μηνιαίο ασφάλιστρο από το κρατικό πρόγραμμα.
- UnitedHealthcare Global: υπηρετεί περίπου 6,2 εκατομ. ανθρώπους με ιατρικές παροχές που κατοικούν ως επί το πλείστον στην Βραζιλία, τη Χιλή, την Κολομβία και το Περού αλλά και σε περισσότερες από 130 χώρες.

Η εταιρία έχει λάβει την 8^η θέση κατά το 2021 στο Fortune Global 500 και θεωρείται η μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρία από άποψη καθαρών ασφαλίσεων. Κατέγραψε πωλήσεις \$ 262 δισεκ. και κέρδη \$ 16,8 δισεκ. Αναφορικά με τις μετοχές της, αυτές αυξήθηκαν κατά 41% τον τελευταίο χρόνο και η τρέχουσα αγοραία αξία τους είναι \$ 388 δισεκατομμύρια.

Allianz

Ο όμιλος Allianz είναι από τους ηγέτες στον ασφαλιστικό κλάδο καθώς και στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων παγκοσμίως. Διαθέτει πάνω από 100 εκατομμύρια ιδιώτες και εταιρικούς πελάτες σε περισσότερες από 70 χώρες.

Παρέχει στους πελάτες της μία ευρεία γκάμα υπηρεσιών ασφάλισης. Οι υπηρεσίες της περιλαμβάνουν τα εξής:

- Υπηρεσίες ασφάλισης κατά ζημιών
- Υπηρεσίες ασφάλισης ζωής
- Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων
- Ασφάλιση για επιχειρήσεις

Αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους επενδυτές παγκοσμίως, καθώς υπολογίζεται ότι διαχειρίζεται περίπου € 793 δισεκ. από μέρους των ασφαλιστικών πελατών της. Η εταιρία απασχολεί περίπου 150.000 εργαζομένους παγκοσμίως και δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 70 χώρες. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι αποτελεί ηγέτη στην γερμανική αγορά της ιδιωτικής ασφάλισης και γενικώς έχει μια ισχυρή παρουσία σε διεθνές επίπεδο.

Σε ό, τι αφορά τα έσοδά της, το 2020 υπολογίζεται ότι ήταν περίπου € 140 δισεκατομμύρια.

Η Allianz SE, η οποία δραστηριοποιείται στην ανασφάλιση, είναι η μητρική εταιρία του Ομίλου και παρέχει υπηρεσίες ανασφάλισης στις εταιρίες του Ομίλου Allianz. Κατά το έτος 2020, απασχολούσε περίπου 1.809 υπαλλήλους.

	2020	2019	Διαφορά
Συνολικά έσοδα	€ 140.455 εκ.	€ 142.369 εκ.	(1.914)
Λειτουργικό κέρδος	€ 10.751 εκ.	€ 11.855 εκ.	(1.104)
Καθαρά έσοδα	€ 7.133 εκ.	€ 8.302 εκ.	(1.169)
Solvency II capitalization ratio	207%	212%	(5%)
Έσοδα / μετοχή	€ 16.48	€ 18.90	(2.42)

Πίνακας 19 Οικονομικά στοιχεία Allianz

China Life Insurance²⁶

Η China Life Insurance (Overseas) Company Limited είναι εξ ολοκλήρου θυγατρική της China Life Insurance Group Company, της μεγαλύτερης κρατικής εταιρίας χρηματοπιστωτικής ασφάλισης της Κίνας. Το 2020, τα ενοποιημένα έσοδά της πέτυχαν σχεδόν 1 τρισεκατομμύριο RMB. Τα ενοποιημένα έσοδα από

²⁶ <https://www.chinalife.com.hk/>

τα ασφάλιστρα ξεπέρασαν τα 750 δισεκατομμύρια RMB. Τα ενοποιημένα περιουσιακά της στοιχεία έφτασαν τα 5 τρισεκατομμύρια RMB. Για 19 συναπτά έτη, η μητρική εταιρία έχει ενταχθεί στη λίστα εταιριών του Fortune Global 500 και κατετάγη 32^η το 2021, με την αξία του brand να υπερβαίνει τα RMB 436.672. δισεκ. Το συνολικά έσοδα από ασφάλιστρα για το 2020 ανήλθαν σε \$ 68,9 δισεκατομμύρια, ενώ η συνολική αξία του ενεργητικού ανέρχεται σε \$ 456,3 δισεκατομμύρια και έχει αξιολογηθεί η οικονομική της ισχύς **A'1** από την εταιρία Moody's.

Είναι η πρώτη ασφαλιστική εταιρία η οποία είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, στο χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ και στο χρηματιστήριο της Σανγκάης.

Μερικές από τις υπηρεσίες ασφάλισης που παρέχει για ιδιώτες είναι οι εξής: αποταμίευση, συνταξιοδότηση, ασφάλιση υγείας, ασφάλιση ζωής, ατυχήματος και ασθενείας.

AXA S.A.²⁷

Η AXA S.A. συγκαταλέγεται ανάμεσα στις μεγαλύτερες ασφαλιστικές επιχειρήσεις παγκοσμίως. Προήλθε από μερικές Γαλλικές περιφερειακές αμοιβαίες ασφαλιστικές εταιρίες (mutual insurance companies)²⁸ “Les Mutuelles Unies”. Διαθέτει παρουσία σε 54 χώρες και απασχολεί περίπου 153.000 υπαλλήλους, ενώ οι πελάτες της υπολογίζονται σε περίπου 105 εκατομ. παγκοσμίως. Διαθέτει μία ευρεία γκάμα προϊόντων και υπηρεσιών, ενώ οι κύριοι τομείς δραστηριοποίησής της είναι:

- Ασφάλεια κατά ζημιών
- Ασφάλεια ζωής και αποταμίευσης
- Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων

Διαθέτει ισχυρή θέση στις αγορές της Δυτικής Ευρώπης, της Βόρειας Αμερικής και της Ασίας / Ειρηνικού, ενώ έχει ως αντικειμενικό σκοπό να ισχυροποιήσει

²⁷ <https://www.axa.com/en>

²⁸ Αμοιβαία ασφαλιστική εταιρία είναι μια ασφαλιστική εταιρία, η οποία ανήκει εξ ολοκλήρου στους ασφαλισμένους. Οποιοδήποτε κέρδος, το οποίο προέρχεται από μια αμοιβαία ασφαλιστική εταιρία είτε διατηρούνται εντός της εταιρίας είτε διανέμονται στους ασφαλισμένους υπό την μορφή μερισμάτων ή υπό τη μορφή μειωμένων μελλοντικών ασφαλίσεων

περαιτέρω την ανάπτυξή της τα επόμενα χρόνια, κάνοντας πιο έντονη την παρουσία της σε υψηλά αναπτυγμένες αγορές.

Τα συνολικά έσοδά της που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια του 2020, είναι μειωμένα κατά 1% συγκριτικά με το 2019. Τα καθαρά έσοδα σημείωσαν μείωση της τάξης του 18%, ήτοι € 3,2 δισεκατομμύρια. Τα υποκείμενα κέρδη, επίσης, μειώθηκαν κατά 34%, ήτοι € 4,3 δισεκατομμύρια, τα οποία προήλθαν από:

- Μείωση 51% στον κλάδο ασφάλισης ζημιών κυρίως λόγω των αποζημιώσεων σχετιζόμενων με την επίδραση της πανδημίας του κορωνοϊού,
- Μείωση 7% στον κλάδο ασφάλισης ζωής και αποταμίευσης,
- Αύξηση 15% στις συμμετοχές, κυρίως λόγω των υψηλότερων μερισμάτων από μη ενοποιημένες οντότητες, καθώς και χαμηλότερων γενικών και χρηματοδοτικών εξόδων
- Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων (+6%) κυρίως από υψηλότερα έξοδα διαχείρισης και
- Την επίδραση του deconsolidation της Equitable Holdings, Inc (EQH) το 2019.

Αναφορικά με τον δείκτη φερεγγυότητας II, στις 31.12.2020 ήταν 200%, δηλαδή αυξημένος κατά 20 μονάδες σε σύγκριση με τις 30.09.2020 κυρίως λόγω:

- Της ενσωμάτωσης του AXA XL στο εσωτερικό μοντέλο του Ομίλου (+13 μονάδες),
- Θετική λειτουργική απόδοση +3 μονάδων,
- Την ολοκλήρωση της διάθεσης των λειτουργιών στην Κεντρική και Ανατολική Ασία (+2 πόντοι),
- Θετικές χρηματοοικονομικές επιδράσεις της αγοράς (+1 πόντος), κυρίως από υψηλότερες αγορές μετοχών αντισταθμισμένες εν μέρη με την εξόφληση ενός υφιστάμενου χρέους (-1 πόντος).

AIA

Είναι ο μεγαλύτερος ανεξάρτητος όμιλος ασφάλισης ζωής σε όλη την Ασία, ο οποίος είναι δημόσια εισηγμένος και έχει παρουσία σε 18 αγορές σε όλη την περιοχή της Ασίας / Ειρηνικού. Ιδρύθηκε το 1919 στη Σανγκάι και το σύνολο του ενεργητικού της σήμερα ανέρχεται σε \$ 284 δισεκ. Είναι η μεγαλύτερη εισηγμένη

εταιρία στο χρηματιστήριο του Χονγκ-Κονγκ. Το έσοδά της για το 2020 υπολογίζονται περίπου στα \$ 2 τρισεκ. και έχει πληρώσει κατά τη διάρκεια του 2020 πάνω από \$ 16 δισεκ. αποζημιώσεις στους πελάτες της. Παρέχει υπηρεσίες ασφάλισης τόσο για ιδιώτες όσο και για επιχειρήσεις.

Metlife²⁹

Ιδρύθηκε το 1868 και είναι μία από τις ηγετικές εταιρίες παγκοσμίως στο κομμάτι των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και παρέχει ασφάλιση, ισόβιες προσόδους και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Έχει εγκαθιδρύσει την ηγετική της θέση στις αγορές των Η.Π.Α., της Ιαπωνίας, της Λατινικής Αμερικής, της Ασίας, της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής.

Η Metlife είναι επίσης ένας από τους μεγαλύτερους θεσμικούς επενδυτές στις Η.Π.Α. και διαθέτει ένα χαρτοφυλάκιο γενικών λογαριασμών³⁰ το οποίο επενδύεται πρωτίστως σε τίτλους/χρεόγραφα σταθερού εισοδήματος³¹(fixed income securities) και στεγαστικά δάνεια, καθώς επίσης και επιχειρήσεις αξιοποίησης ακινήτων.

Αναφορικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τις εξής:

- Σταθερή ασφάλεια ζωής,
- Μεταβλητή ασφάλεια ζωής
- Ισόβια ασφάλεια ζωής
- Οδοντιατρική ασφάλεια
- Ασφάλεια ατυχήματος και ασφάλεια υγείας

Γενικότερα, η εταιρία διαθέτει πάνω από 90 εκατομμύρια πελάτες σε περισσότερες από 60 χώρες. Οι θυγατρικές και τα συνδεδεμένα μέρη της

²⁹ <https://www.metlife.com/>

³⁰ Γενικός λογαριασμός(general account) είναι ο λογαριασμός όπου η ασφαλιστική εταιρία καταθέτει τα ασφάλιστρα από τα συμβόλαια που ασφαλίζει και από τα οποία χρηματοδοτεί τις καθημερινές λειτουργίες της επιχείρησης.

³¹ Ο τίτλος σταθερού εισοδήματος είναι μια επένδυση, η οποία παρέχει απόδοση με τη μορφή σταθερών περιοδικών πληρωμών τόκων και την ενδεχόμενη απόδοση του κεφαλαίου στη λήξη. Σε αντίθεση με τους τίτλους μεταβλητού εισοδήματος, όπου οι πληρωμές αλλάζουν βάσει κάποιου υποκείμενου μέτρου-όπως βραχυπρόθεσμα επιτόκια-οι πληρωμές ενός τίτλου σταθερού εισοδήματος είναι γνωστές εκ των προτέρων. Μερικά παραδείγματα τέτοιων τίτλων είναι τα ομόλογα του δημοσίου(treasury notes, T-notes) Πηγή: investopedia

περιλαμβάνουν τις εξής: MetLife Investors, MetLife Bank, MetLife Securities, Metropolitan Property and Casualty Insurance Company κλπ.

3.7.2 Ελληνική ασφαλιστική αγορά

Στην εν λόγω ενότητα θα εστιάσουμε στον ανταγωνισμό που επικρατεί στην ελληνική αγορά της ιδιωτικής ασφάλισης, η οποία αφορά την παρούσα έρευνα περισσότερο.

Βάσει των μεριδίων αγοράς που παρουσιάστηκαν στην ενότητα 3.6.2, θα αναλυθούν 3 από τις κορυφαίες ασφαλιστικές για το έτος 2020, προκειμένου να απεικονιστεί ακριβέστερα ο ανταγωνισμός στην ελληνικά αγορά.

Εθνική Α.Α.Ε.Γ.Α.³²

Διαθέτει ως κύριο μέτοχό της την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, ενώ επίσης συμμετέχουν οι εξής τράπεζες: Τράπεζα Κωνσταντινουπόλεως, Προνομιούχος Τράπεζα Ηπειροθεσσαλίας, Γενική Πιστωτική Τράπεζα Ελλάδας και Τράπεζα Βιομηχανικής Πίστωσης. Σήμερα η Εθνική Ασφαλιστική με την διακριτική επωνυμία Α.Ε.Ε.Γ.Α. «Η ΕΘΝΙΚΗ» είναι μέλος ενός από τους μεγαλύτερους και ισχυρότερους Ομίλους χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα. Δραστηριοποιείται στην Ελλάδα με συνεχή και αδιάκοπη λειτουργία 130 ετών.

Διαθέτει 13 διοικητικά υποκαταστήματα, 1.648 ασφαλιστικούς συμβούλους σε 132 γραφεία πωλήσεων σε όλη τη χώρα και 1.299 συνεργαζόμενα πρακτορεία και brokers.

Παρουσίασε ισχυρή κερδοφορία κατά το 3^ο τρίμηνο του 2021, όπου τα προ φόρων κέρδη για το 9μηνο ανήλθαν σε € 83,9 εκ. έναντι € 53,7 εκ. την αντίστοιχη χρονική περίοδο του 2020. Τα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε € 63,1 εκ., έναντι € 42,6 εκ. το 9μηνο του 2020. Η συνολική παραγωγή ασφαλίσεων, για το 9μηνο του 2021 παρουσίασε αύξηση της τάξης του 7,0% σε αντίθεση με το 9μήνο του 2020. Τα συνολικά εγγεγραμμένα ασφάλιστρα ανέρχονται σε € 532,1 εκ.. Αναλυτικότερα, τα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Ζωής ανήλθαν το 9μηνο του 2021 σε € 403,4 εκ., έναντι € 363,5 εκ. το 9μηνο του 2020, αυξημένα

³² Πηγή: <https://www.ethniki-asfalistiki.gr/default2.aspx?Page=company>

κατά 11,0%, κυρίως λόγω της παραγωγής του νέου προϊόντος εφάπαξ καταβολών Unit-Linked “Full Capital Plan”.

ERGO Ασφαλιστική³³

Η ERGO αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους ασφαλιστικούς ομίλους στη Γερμανία και την Ευρώπη. Ο Όμιλος εκπροσωπείται παγκοσμίως σε περισσότερες από 30 χώρες, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον του κυρίως στην Ευρώπη και την Ασία και προσφέρει ένα ολοκληρωμένο φάσμα ασφαλιστικών παροχών και υπηρεσιών.

Η ERGO δραστηριοποιείται εδώ και 30 χρόνια στην ελληνική ασφαλιστική αγορά με κύριο μέτοχο τη Munich Re, έναν παγκόσμιο ηγέτη στον τομέα της διαχείρισης κινδύνων. Με την ολοκλήρωση της νομικής συγχώνευσής της με την ΑΤΕ Ασφαλιστική (Αγροτική Ασφαλιστική) το 2018, η ERGO αναδεικνύεται ως η μεγαλύτερη εταιρία Γενικών Ασφαλίσεων στην Ελλάδα, με βάση τα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα, που υπερβαίνουν τα 238 εκατομμύρια ευρώ και περισσότερους από 900.000 ασφαλισμένους.

INTERAMERICAN³⁴

Διαθέτει κορυφαία θέση στην ασφαλιστική αγορά. Ανήκει στον Όμιλο ACHEA και ιδρύθηκε το 1969. Δραστηριοποιείται σε όλους τους τομείς ασφάλισης, στη ζωή, στην υγεία, στην προστασία της περιουσίας, στις υπηρεσίες βοήθειας και στον τομέα παροχής υπηρεσιών υγείας. Σήμερα, διαθέτει πάνω από 1.000.000 πελάτες, ιδιώτες και επιχειρήσεις.

Έχει δημιουργήσει **καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες**, όπως τα προγράμματα υγείας MEDISYSTEM, το σύστημα υγείας bewell, το σύστημα επένδυσης Capital, τις καινοτόμες καλύψεις στο χώρο της Βοήθειας κ.λπ. Έχει διακριθεί ως **κορυφαία Ασφαλιστική Εταιρία στην Ελλάδα**, από το διεθνούς κύρους περιοδικό "World Finance". Για το έτος 2019, τα συνολικά μικτά εγγεγραμμένα ασφάλιστρα έφτασαν τα € 366,3 εκ., ενώ η εταιρία είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με τις απαιτήσεις της κοινοτικής οδηγίας Solvency II και εφαρμόζει Μερικό Εσωτερικό Μοντέλο στην εταιρία ασφαλίσεων ζημιών.

³³ Πηγή: <https://www.ergohellas.gr/>

³⁴ Πηγή: <https://www.interamerican.gr/>

3.7.3 Ανάλυση PEST

Η ανάλυση PEST, η οποία συναντάται και ως PESTEL, είναι ένα στρατηγικό εργαλείο βάσει του οποίου θα γίνει μία προσπάθεια σκιαγράφησης του γενικευμένου (societal) εξωτερικού περιβάλλοντος ή μακροπεριβάλλοντος, στο οποίο δραστηριοποιείται ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης, και από τις συνθήκες του οποίου επηρεάζεται τόσο η πορεία του, όσο και η βιωσιμότητά του. Το γενικευμένο περιβάλλον περιλαμβάνει τις γενικές δυνάμεις, οι οποίες δεν επηρεάζουν άμεσα τις βραχυπρόθεσμες δραστηριότητες του οργανισμού, αλλά μπορούν να επηρεάσουν τις μακροπρόθεσμες αποφάσεις του. Πιο συγκεκριμένα, αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν πολλούς κλάδους και είναι οι εξής:

- Πολιτικές δυνάμεις(Political forces)
- Οικονομικές δυνάμεις(Economical forces)
- Κοινωνικές δυνάμεις(Social forces)
- Τεχνολογικές δυνάμεις(Technological forces)

Από τα παραπάνω προκύπτει και η ονομασία του ονόματος. Με την ανάλυση PEST θα αναλύσουμε τα προαναφερθέντα περιβάλλοντα, δηλαδή το πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό και τεχνολογικό. Συνεπώς, θα εξετάσουμε τις επιδράσεις των προαναφερθέντων καθώς και το αν είναι θετική ή αρνητική.

Ξεκινώντας την ανάλυση από το **πολιτικό** περιβάλλον, αυτό αναφέρεται στις γενικότερες πολιτικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα, αλλά και στο νομικό / ρυθμιστικό πλαίσιο, που δύνανται να επηρεάσουν τον υπό εξέταση κλάδο. Το πολιτικό περιβάλλον της Ελλάδος χαρακτηρίζεται από αστάθεια. Σε ό,τι αφορά το 2020 παρατηρείται μια τάση σταθεροποίησης αυτού, παρά τις δυσμενείς συνέπειες που είχε η πανδημία. Ωστόσο, η γενικότερη πολιτική αστάθεια που συνήθως επικρατεί δυσχεραίνει τη δραστηριοποίηση νέων επιχειρήσεων και την ανάπτυξη του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης, καθώς ωθεί τις ιδιωτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις να αναζητήσουν ένα πιο σταθερό και υγιές περιβάλλον σε άλλες χώρες. Αναφορικά με τις συνέπειες του κορωνοϊού, όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενα κεφάλαια της παρούσας διπλωματικής εργασίας, παρατηρήθηκε μείωση της παραγωγής του συνόλου των ασφαλιστρών (δηλαδή των ασφαλιστρών ασφάλειας ζωής και ασφάλειας κατά ζημιών) κατά

3,70%. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι αρκετοί οδηγοί παρέδωσαν τις πινακίδες των αυτοκινήτων τους, λόγω της επιβολής των μέτρων περιορισμένης μετακίνησης, αλλά και της αναστολής εργασίας πολλών υπαλλήλων. Επίσης, στο πολιτικό περιβάλλον μπορούν να συμπεριληφθούν οι συχνές αλλαγές στη νομοθεσία και τη φορολογία, όπως για παράδειγμα η αύξηση των φόρων ασφαλίσεων που αναφέρθηκε σε προηγούμενη ενότητα και η αύξηση φορολογίας των κερδών ως επακόλουθο της αύξησης του Φ.Π.Α, ο οποίος αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα για τη σύναψη ασφαλιστήριου συμβολαίου σε μη υποχρεωτικούς κλάδους (π.χ. ασφάλεια ζωής ή απλή ασφάλεια αυτοκινήτου αντί για μικτή).

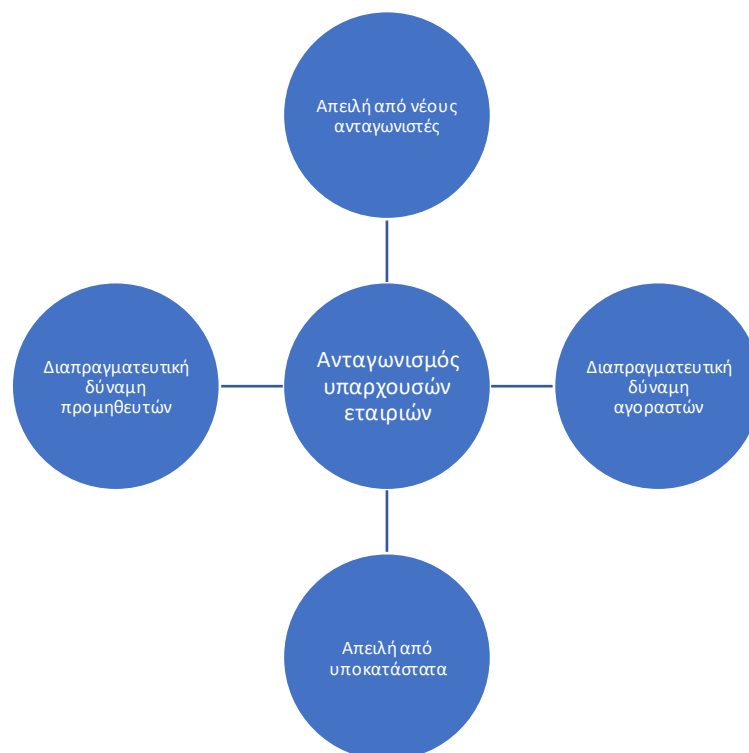
Συνεχίζοντας με το **οικονομικό** περιβάλλον, η βιωσιμότητα και η ανάπτυξη του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης επηρεάζεται από διάφορους μακροοικονομικούς παράγοντες. Σημαντικοί παράγοντες αποτελούν η ύφεση, ο πληθωρισμός καθώς και το διαθέσιμο εισόδημα των καταναλωτών, το οποίο βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα τα τελευταία χρόνια, και η ανεργία ως συνέπεια της πανδημίας. Μάλιστα, σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ, η Ελλάδα καταλαμβάνει την 8^η θέση στον κατώτατο μισθό συγκριτικά με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Συνεπώς, η επίδραση του διαθέσιμου εισοδήματος είναι αρνητική καθώς όσο μειώνεται το διαθέσιμο εισόδημα και αντίστοιχα όσο αυξάνεται το ποσοστό των ανέργων τόσο μειώνεται και η αγορά ακινήτων, οχημάτων κλπ. και κατ' επέκταση μειώνεται και η ζήτηση για τα αντίστοιχα ασφαλιστικά πακέτα. Συνεπώς, αυτό επηρέασε αρνητικά τον υπό εξέταση κλάδο. Ενδεχομένως, οι πρωτόγνωρες και δυσμενείς συνθήκες του κορωνοϊού να μείωσαν και την απασχόληση των εργαζομένων στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης, λόγω του μειωμένου όγκου συναλλαγών.

Όσον αφορά το **κοινωνικό** περιβάλλον, αυτό περιλαμβάνει το σύνολο των αξιών και των ιδανικών μιας χώρας, την κουλτούρα, την εθνική σύσταση του πληθυσμού καθώς και δημογραφικά στοιχεία. Εν προκειμένω, ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης επηρεάζεται κατά ένα σημαντικό βαθμό από την ηλικιακή σύσταση της χώρας. Το ιδιωτικό ασφαλιστικό σύστημα της Ελλάδος επηρεάζεται αρνητικά από τις επιπτώσεις του δημογραφικού ζητήματος. Παρατηρείται αύξηση της γήρανσης του πληθυσμού, ενώ παράλληλα μείωση των γεννήσεων και κατά συνέπεια μεταβάλλεται η πληθυσμιακή σύσταση. Πιο συγκεκριμένα, ενδέχεται να παρατηρηθεί μείωση της αγοράς οχημάτων και ως εκ τούτου μείωση της

σύναψης ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ενώ λόγω της αύξησης της γήρανσης του πληθυσμού ενδέχεται να αυξηθούν οι εκροές από μέρους των ασφαλιστικών εταιριών στο πλαίσιο των ιδιωτικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων. Ένας ευνοϊκός παράγοντας που θα μπορούσε να συμπεριληφθεί είναι οι ελλιπείς παροχές της δημοσίας ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.), η οποία οδηγεί τους καταναλωτές στην αναζήτηση ασφαλιστικών πακέτων σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες για την αποτελεσματικότερη κάλυψη των αναγκών τους. Για παράδειγμα, η ιατρική κάλυψη που προσφέρεται από την ιδιωτική ασφάλιση καλύπτει όλες τις υπηρεσίες και τις παροχές που συνδέονται με την αιτία εισαγωγής (π.χ. φάρμακα, κρεβάτι, εργαστηριακές και παρακλινικές εξετάσεις), καθώς επίσης καλύπτει και την αμοιβή αποκλειστικής νοσοκόμου. Αυτές αποτελούν μερικές από τις πρόσθετες καλύψεις της ιδιωτικής ασφάλισης που δεν παρέχονται από το δημόσιο.

Η συμβολή της **τεχνολογίας** είναι ιδιαίτερα σημαντική στον ασφαλιστικό κλάδο, καθώς μέσω αυτής έχει διευρυνθεί η γκάμα των υπηρεσιών που μπορούν να προσφέρουν οι ασφαλιστικές εταιρίες στους καταναλωτές. Η συμβολή της τεχνολογίας θα αναλυθεί διεξοδικά σε ξεχωριστό κεφάλαιο.

3.7.4 5 δυνάμεις του Porter

Οι 5 δυνάμεις του Porter αποτελούν ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για την σκιαγράφηση του άμεσου περιβάλλοντος και βοηθά στο να αντιληφθούμε κατά πόσο ελκυστικός είναι ένας κλάδος, προκειμένου να δραστηριοποιηθεί οποιαδήποτε επιχείρηση σε αυτόν. Στην παρούσα διπλωματική μελέτη θα σκιαγραφηθεί ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης. Τα χαρακτηριστικά του κλάδου έχουν ήδη αναφερθεί σε προγενέστερα κεφάλαια οπότε δεν θα επαναληφθούν στην παρούσα ανάλυση. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα εξαχθεί το συμπέρασμα του αν αξίζει να δραστηριοποιηθεί μια επιχείρηση στον ασφαλιστικό κλάδο, ανάλογα και με τα εμπόδια και τις ευκαιρίες που υπάρχουν (ελκυστικότητα του κλάδου).

3.7.4.1 Απειλή εισόδου νέων ανταγωνιστών

Η ανάλυση ξεκινάει από την απειλή εισόδου νέων ανταγωνιστών, δηλαδή από το πόσο εύκολο είναι να εισέλθουν στον ασφαλιστικό κλάδο νέες επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, θα αναλυθούν τα παρακάτω:

- Ρυθμός ανάπτυξης αγοράς,
- Απαιτήσεις σε κεφάλαια για την είσοδο-Υψηλά σταθερά κόστη
- Διαφοροποίηση υπηρεσιών
- Πρόσβαση σε προμηθευτές και κανάλια διανομής
- Κόστος αλλαγής του πελάτη (switching cost)
- Κυβερνητική πολιτική-θεσμικό πλαίσιο
- Πρόσβαση σε τεχνολογία και τεχνογνωσία

3.7.4.1.1 Ρυθμός ανάπτυξης αγοράς

Λαμβάνοντας υπόψιν την ανάλυση στο κεφάλαιο 3.6.3 για την παραγωγή ασφαλιστρών κατά το έτος 2020, η οποία είναι εμφανώς μειωμένη (πιο συγκεκριμένα κατά 3,70%) σε σύγκριση με το 2019, μπορεί να εξαχθεί ως συμπέρασμα ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της αγοράς ήταν αρνητικός κατά το υπό εξέταση έτος. Εάν ληφθεί υπόψιν και η πανδημία του κορωνοϊού και η αβεβαιότητα που την περικλείει αναφορικά με τις μελλοντικές εξελίξεις, ο ρυθμός ανάπτυξης της αγοράς ιδιωτικής ασφάλισης δεν ευνοεί τη δραστηριοποίηση στον εν λόγω κλάδο.

3.7.4.1.2 Απαιτήσεις σε κεφάλαια-Υψηλός κόστος

Προκειμένου να δραστηριοποιηθεί μια εταιρία στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης οι ανάγκες σε κεφάλαια είναι πολύ υψηλά, δεδομένου ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες θα πρέπει να καταβάλουν αποζημιώσεις στους

ασφαλισμένους για την κάλυψη τυχόν ζημιών ενώ παράλληλα θα πρέπει να διαθέτουν επαρκή αποθεματικά για τη δραστηριοποίησή τους. Αυτό αποτρέπει την είσοδο νέων επιχειρήσεων.

3.7.4.1.3 Διαφοροποίηση υπηρεσιών

Οι εταιρίες που δραστηριοποιούνται ήδη στον υπό εξέταση κλάδο δεν διαφοροποιούνται ιδιαίτερα στην παροχή ασφαλιστικών υπηρεσιών. Δεδομένου ότι αφορά την παροχή υπηρεσίας και όχι προϊόντος, ακολουθείται ως επί το πλείστον από τις επιχειρήσεις η στρατηγική ηγεσίας κόστους και όχι η στρατηγική διαφοροποίησης. Γενικώς, το ασφαλιστικό προϊόν δεν μπορεί να διαφοροποιηθεί ιδιαίτερα μεταξύ των ασφαλιστικών εταιριών, καθώς αυτές παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες και προσαρμόζονται στις ανάγκες του εκάστοτε καταναλωτή (customization). Αυτό διευκολύνει την είσοδο νέων ανταγωνιστών.

3.7.4.1.4 Κόστος αλλαγής του πελάτη (switching cost)

Λαμβάνοντας υπόψιν τη μικρή διαφοροποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών που αναλύθηκε προηγουμένως, το κόστος αλλαγής του πελάτη είναι ήσσονος σημασίας, ενώ επίσης εξαρτάται από τη χρονική διάρκεια των ασφαλιστήριων συμβολαίων. Σε ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, το κόστος αλλαγής του πελάτη είναι μεγάλο, ενώ σε βραχυπρόθεσμα συμβόλαια το κόστος είναι μικρό. Συνεπώς και εδώ διευκολύνεται η είσοδος νέων επιχειρήσεων.

3.7.4.1.5 Πρόσβαση σε προμηθευτές και κανάλια διανομής

Οι κυριότεροι προμηθευτές μιας ασφαλιστικής εταιρίας είναι οι προμηθευτές γραφικής ύλης, οι προμηθευτές τεχνολογίας (hardware και software), οι οποίοι θα παρέχουν στις εταιρίες το κατάλληλο λογισμικό για τη διενέργεια των λειτουργιών της, καθώς και τη δυνατότητα κατασκευής εφαρμογής στο κινητό, οι αναλογιστές, οι οποίοι ειδικεύονται στον τομέα της ανάλυσης χρηματοοικονομικών κινδύνων, συμβάλλουν στον καθορισμό τους και βοηθούν τις εταιρίες να υπολογίσουν τα ασφάλιστρα με τη χρήση διάφορων μαθηματικών, στατιστικών κλπ. μεθόδων και οι αντασφαλιστές. Η πρόσβαση σε προμηθευτές γραφικής ύλης δε θεωρείται δύσκολη, ωστόσο η πρόσβαση σε προμηθευτές τεχνολογίας και σε αναλογιστές ενδέχεται να έχει κάποια εμπόδια. Η εταιρία θα πρέπει να βρει μια τεχνολογία, η οποία να είναι σύμφωνη με τη δομή της και η οποία θα διευκολύνει τις καθημερινές της διεργασίες. Ένας άλλος προμηθευτής θα μπορούσε να είναι και ο προμηθευτής διαφήμισης που θα αναλάβει το

marketing της εταιρίας. Τόσο η διαφήμιση όσο και η τεχνολογία ενέχουν υψηλό κόστος και αποτελούν αποτρεπτικό παράγοντα για την είσοδο νέων εταιριών.

Αναφορικά με τα κανάλια διανομής, η πρόσβαση σε αυτά είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς μέσω αυτών η εκάστοτε εταιρία είναι σε θέση να προσφέρει τα προϊόντα της στους καταναλωτές. Τα κανάλια διανομής των ασφαλιστικών εταιριών είναι τα εξής: μεσίτες ασφαλίσεων και αντασφαλίσεων (brokers), οι ασφαλιστικοί πράκτορες, οι συντονιστές ασφαλιστικών πρακτόρων.

3.7.4.1.6 Θεσμικό πλαίσιο³⁵

Το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο δημιουργεί αρκετά εμπόδια στη δραστηριοποίηση νέων επιχειρήσεων στον ασφαλιστικό κλάδο. Οι εταιρίες θα πρέπει να τηρούν κάποιες προϋποθέσεις της Φερεγγυότητας II, που αναφέρθηκαν στο κεφάλαιο 3.6.9.

Οι τοπικές ασφαλιστικές εταιρίες θα πρέπει να τηρούν ορισμένες προϋποθέσεις προκειμένου να αποκτήσουν άδεια, όπως³⁶:

- Θα πρέπει να είναι ανώνυμη εταιρία.
- Το ελάχιστο κεφάλαιο κάθε ιδρυόμενης Ελληνικής ανώνυμης ασφαλιστικής εταιρίας καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 17 β παρ. 2 και 3 του Ν. 400/1970.
- Θα πρέπει να αποκτήσει άδεια από την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, δηλαδή από την ΤΤΕ.

Επιπροσθέτως, οι ασφαλιστικές εταιρίες θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τους κανόνες περί προστασίας προσωπικών δεδομένων που ρυθμίζουν τον τρόπο με τον οποίο αυτές θα διαφημίζουν το προϊόν τους.

Πέραν αυτού, θα διενεργούνται εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικών γνώσεων για τη δραστηριότητα διανομής ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών προϊόντων, ενώ θα χορηγούνται από την ΤΤΕ τα εξής:

- Πιστοποιητικό επαγγελματικών γνώσεων ασφαλιστικού πράκτορα,

³⁵ Πηγή: <https://www.bankofgreece.gr/kiries-leitourgies/epopteia/epopteia-idiwtikhs-asfalishs/eksetaseis-pistopoihshs-epaggelmatikwn-gnwsewn>

³⁶ Πηγή: https://www.bahagram.com/wp-content/uploads/2015/10/arthro_asfalistikes_etairies_2007-GR.pdf

- Πιστοποιητικό επαγγελματικών γνώσεων μεσίτη ασφαλίσεων και αντασφαλίσεων,
- Πιστοποιητικό επαγγελματικών γνώσεων επενδυτικών προϊόντων βασιζόμενων σε ασφάλιση

Τέλος, η εταιρία θα πρέπει να διαθέτει συνεχώς επαρκές διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας, έτσι ώστε να μπορεί να αποπληρώνει τις υποχρεώσεις της. Στο περιθώριο αυτό συγκαταλέγονται τα εξής: το μετοχικό κεφάλαιο και το τακτικό αποθεματικό, τα αποθεματικά (νόμιμα και ελεύθερα), τα κέρδη/ζημιές που μεταφέρονται στην επόμενη λογιστική χρήση, το σωρευτικό προνομιούχο μετοχικό κεφάλαιο, τα δάνεια μειωμένης διασφάλισης, οι υπεραξίες που προκύπτουν από εκτιμήσεις στοιχείων του ενεργητικού και το εγγυητικό κεφάλαιο.

3.7.4.1.7 Πρόσβαση σε τεχνολογία και τεχνογνωσία

Οποιαδήποτε εταιρία επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στον υπό εξέταση κλάδο θα πρέπει να διαθέτει πρόσβαση σε τεχνολογία και τεχνογνωσία, καθώς αυτή θα συμβάλλει στη βιωσιμότητά της και στη μακροπρόθεσμη κερδοφορία της. Η τεχνολογία, πλέον, αποτελεί ένα αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας κάθε εταιρίας, καθώς υποστηρίζει τις λειτουργίες της. Ως εκ τούτου, είναι ιδιαίτερα σημαντικό η εταιρία να στελεχώνεται από έμπειρα μέλη, τα οποία μπορούν να εξασφαλίσουν την πρόσβαση σε αυτά.

3.7.4.1.8 Συμπέρασμα

Η απειλή από την είσοδο νέων ανταγωνιστών δεν είναι μεγάλη.

3.7.4.2 Διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών

Συνεχίζοντας με τη διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών θα αναλυθούν οι εξής παράμετροι:

- Αριθμός προμηθευτών,
- Διαφοροποίηση υπηρεσιών προμηθευτών,
- Δυνατότητα υποκατάστασης προϊόντων των προμηθευτών,
- Μέγεθος των επιχειρήσεων του κλάδου,
- Δυνατότητα κάθετης ολοκλήρωσης προμηθευτών προς τα εμπρός

3.7.4.2.1 Αριθμός προμηθευτών

Στους προμηθευτές των ασφαλιστικών εταιριών συγκαταλέγονται οι εξής: αντασφαλιστές, προμηθευτές γραφικής ύλης, τεχνολογίας, διαφήμισης και αναλογιστές (actuaries). Υπάρχει πλήθος προμηθευτών γραφικής ύλης και άρα η διαπραγματευτική τους ισχύς δεν είναι μεγάλη. Αναφορικά με τους προμηθευτές τεχνολογίας και διαφήμισης, υπάρχει και πάλι πλήθος προμηθευτών, ωστόσο επειδή οι συγκεκριμένοι προμηθευτές είναι πιο σημαντικοί για την υποστήριξη των λειτουργιών των ασφαλιστικών εταιριών, ενδεχομένως η διαπραγματευτική τους ισχύς να είναι μεγαλύτερη από αυτή των προμηθευτών γραφικής ύλης. Το ίδιο ισχύει και για τους αναλογιστές, των οποίων η διαπραγματευτική δύναμη είναι μεγάλη, καθώς η συνεισφορά τους είναι καταλυτικής σημασίας για τον υπολογισμό των ασφαλίσεων. Οι αντασφαλιστικές εταιρίες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για την αποτελεσματική λειτουργία των ασφαλιστικών, ωστόσο η ισχύς τους δεν είναι μεγάλη.

3.7.4.2.2 Διαφοροποίηση υπηρεσιών προμηθευτών

Δεν υπάρχει ιδιαίτερα μεγάλο περιθώριο διαφοροποίησης των προμηθευτών γραφικής ύλης, καθώς θα παρέχουν τα ίδια υλικά στις εταιρίες. Όσον αφορά τους προμηθευτές τεχνολογίας, τα προϊόντα τους διαφοροποιούνται ιδιαίτερα σε ό, τι αφορά το λογισμικό. Το ίδιο ισχύει και για τους προμηθευτές διαφήμισης, των οποίων η παρεχόμενη υπηρεσία διαφοροποιείται. Συνεπώς, αυτό αυξάνει τη διαπραγματευτική τους δύναμη. Τέλος, σε ό, τι αφορά τους αντασφαλιστές, οι υπηρεσίες που παρέχουν δε διαφοροποιούνται καθώς υπάρχουν συγκεκριμένες κατηγορίες αντασφάλισης.

3.7.4.2.3 Δυνατότητα υποκατάστασης των προϊόντων των προμηθευτών

Η δυνατότητα υποκατάστασης των προϊόντων των προμηθευτών είναι εφικτή με προμηθευτές αντίστοιχων προϊόντων και υπηρεσιών.

3.7.4.2.4 Μέγεθος των επιχειρήσεων του κλάδου

Στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης δραστηριοποιείται ένας σχετικά μικρός αριθμός εταιριών όπως αναφέρθηκε και στο κεφάλαιο 3.6.1. Ωστόσο, οι εταιρίες αυτές είναι μεγάλου μεγέθους και έχουν μεγάλη διαπραγματευτική ισχύ. Γενικότερα οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, είτε είναι θυγατρικές ξένων εταιριών είτε είναι ελληνικές, έχουν εδραιώσει τη θέση τους στην αγορά εδώ και αρκετά χρόνια. Από την άλλη, οι εταιρίες προμηθευτών

θεωρούνται μικρομεσαίου μεγέθους. Συνεπώς, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι είναι μεγαλύτερη η διαπραγματευτική δύναμη των ασφαλιστικών εταιριών σε σύγκριση με αυτή των προμηθευτών.

3.7.4.2.5 Δυνατότητα κάθετης ολοκλήρωσης προς τα εμπρός

Η κάθετη ολοκλήρωση προς τα εμπρός (forward integration), αναφέρεται στην επέκταση της εταιρίας σε επόμενα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας, εν προκειμένω των διανομέων (δηλαδή των ασφαλιστικών πρακτόρων, των μεσιτών ασφαλίσεων και τον συντονιστή ασφαλιστικών πρακτόρων). Κάτι τέτοιο ενδεχομένως, θα απήλλασε την εταιρία από το κόστος των προμηθειών που καταβάλλει στους διανομείς.

3.7.4.2.6 Συμπέρασμα

Η διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών θεωρείται μέτρια και εξαρτάται από το είδος των προμηθευτών και τους προαναφερθέντες παράγοντες.

3.7.4.3 Διαπραγματευτική δύναμη των πελατών

Προκειμένου να οδηγηθούμε σε ένα συμπέρασμα για τη διαπραγματευτική δύναμη των πελατών θα αναλυθούν οι εξής παράμετροι:

- Αριθμός πελατών,
- Μέγεθος των επιχειρήσεων του κλάδου,
- Ευαισθησία των πελατών στην τιμή,
- Διαφοροποίηση υπηρεσιών,
- Πιστότητα στη «μάρκα»(brand loyalty),
- Κάθετη ολοκλήρωση των πελατών προς τα εμπρός

3.7.4.3.1 Αριθμός πελατών

Πελάτες των ασφαλιστικών εταιριών είναι τόσο οι ιδιώτες όσο και οι επιχειρήσεις. Συνεπώς, οι πελάτες των ασφαλιστικών εταιριών είναι πολυάριθμοι.

3.7.4.3.2 Μέγεθος των επιχειρήσεων του κλάδου

Όπως αναφέρθηκε και στη διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών (βλέπε 3.7.4.2.), στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης δραστηριοποιείται ένας σχετικό μικρός αριθμός μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεων οι οποίες έχουν εδραιώσει τη θέση τους στην αγορά και ως εκ τούτου διαθέτουν υψηλή διαπραγματευτική δύναμη. Πιο συγκεκριμένα, στηριζόμενοι σε στοιχεία από την έκθεση του Διοικητή

της Τράπεζας της Ελλάδος³⁷ για το έτος 2020, στις 30.09.2020 δραστηριοποιούνταν στην ελληνική αγορά ιδιωτικής ασφάλισης 37 ασφαλιστικές επιχειρήσεις εξαιρουμένων των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του νόμου 4363/2016. Στις 30.9.2019 στην ελληνική αγορά ιδιωτικής ασφάλισης δραστηριοποιούνταν 38 ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Συνεπώς, διαθέτουν υψηλότερη διαπραγματευτική δύναμη από αυτή των πελατών τους.

3.7.4.3.3 Ευαισθησία των πελατών στην τιμή

Στο ασφαλιστικό προϊόν, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο η τιμή ιδιαίτερα αν λάβουμε υπόψιν μας το γεγονός ότι το περιεχόμενο των παρεχόμενων υπηρεσιών δεν παρουσιάζει μεγάλη διαφορά. Οι πελάτες αναζητούν ασφαλιστικά προϊόντα λαμβάνοντας υπόψιν τους ως κύριο παράγοντα την τιμή (όπως αναλύθηκε και στην ενότητα της συμπεριφοράς καταναλωτή, βλ. 3.6.8.). Ως εκ τούτου, η ευαισθησία των πελατών στην τιμή θεωρείται έντονη και αυτό με τη σειρά του αυξάνει τον υφιστάμενο ανταγωνισμό στον κλάδο.

3.7.4.3.4 Διαφοροποίηση υπηρεσιών

Όπως αναλύθηκε και σε προηγούμενη παράμετρο, οι παρεχόμενες ασφαλιστικές υπηρεσίες είναι παρόμοιες από εταιρία σε εταιρία, κάτι το οποίο επίσης αυξάνει τον ανταγωνισμό στον κλάδο.

3.7.4.3.5 Brand loyalty

Η αφοσίωση στη μάρκα εξαρτάται από τη χρονική διάρκεια των ασφαλιστήριων συμβολαίων. Παρατηρείται ότι είναι μεγαλύτερο το brand loyalty σε ασφαλιστήρια συμβόλαια μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας (π.χ. ασφάλιση περιουσιακών στοιχείων, ζωής), λόγω και της καταβολής μεγαλύτερου ποσού ασφαλίσεων, ενώ το brand loyalty είναι μικρότερο σε ασφαλιστήρια συμβόλαια βραχυπρόθεσμης διάρκειας (π.χ. οχημάτων) καθώς ο ασφαλισμένος μπορεί να αλλάξει εταιρία με τη λήξη του συμβολαίου.

3.7.4.3.6 Κάθετη ολοκλήρωση προς τα εμπρός

Στην εν λόγω περίπτωση, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί κάθετη ολοκλήρωση προς τα εμπρός.

3.7.4.3.7 Συμπέρασμα

³⁷ Πηγή: Έκθεση του Διοικητή για το έτος 2020, ΤτΕ

Η διαπραγματευτική δύναμη των πελατών θεωρείται μεγάλη.

3.7.4.4 Απειλή από υποκατάστατες υπηρεσίες

3.7.4.4.1 Ύπαρξη κοντινών υποκατάστατων

Δεν υφίσταται κίνδυνος από υποκατάστατες υπηρεσίες στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης, καθώς όπως αναφέρθηκε προηγουμένως δεν μπορούν να υποκατασταθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει απειλή από υποκατάστατες υπηρεσίες.

3.7.4.5 Ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου

3.7.4.5.1 Ρυθμός ανάπτυξης της αγοράς

Λαμβάνοντας υπόψιν την ανάλυση στο κεφάλαιο 3.6.3 για την παραγωγή ασφαλιστρών κατά το έτος 2020, η οποία είναι εμφανώς μειωμένη (πιο συγκεκριμένα κατά 3,70%) σε σύγκριση με το 2019, μπορεί να εξαχθεί ως συμπέρασμα ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της αγοράς ήταν αρνητικός κατά το υπό εξέταση έτος. Εάν ληφθεί υπόψιν και η πανδημία του κορωνοϊού και η αβεβαιότητα που την περικλείει αναφορικά με τις μελλοντικές εξελίξεις, ο ρυθμός ανάπτυξης της αγοράς ιδιωτικής ασφάλισης δεν ευνοεί τη δραστηριοποίηση στον εν λόγω κλάδο.

3.7.4.5.2 Αριθμός επιχειρήσεων

Όπως αναφέρθηκε και στη διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών (βλέπε 3.7.4.2.), στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης δραστηριοποιείται ένας σχετικά μικρός αριθμός μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεων οι οποίες έχουν εδραιώσει τη θέση τους στην αγορά και ως εκ τούτου διαθέτουν υψηλή διαπραγματευτική δύναμη. Πιο συγκεκριμένα, στηριζόμενοι σε στοιχεία από την έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος³⁸ για το έτος 2020, στις 30.09.2020 δραστηριοποιούνταν στην ελληνική αγορά ιδιωτικής ασφάλισης 37 ασφαλιστικές επιχειρήσεις εξαιρουμένων των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του νόμου 4363/2016. Συνεπώς, διαθέτουν υψηλότερη διαπραγματευτική δύναμη από αυτή των πελατών τους.

3.7.4.5.3 Πιστότητα στη μάρκα (Brand loyalty)

Η πιστότητα (αφοσίωση) στη μάρκα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων δεν είναι μεγάλη. Λόγω της ομοιότητας των ασφαλιστικών προϊόντων, οι καταναλωτές μπορούν να αλλάξουν ασφαλιστική εταιρία οποιαδήποτε στιγμή. Ωστόσο, η

³⁸ Πηγή: Έκθεση του Διοικητή για το έτος 2020, ΤτΕ

αφοσίωση εξαρτάται και από τη χρονική διάρκεια του συμβολαίου. Εκτενέστερα, παρατηρείται μεγαλύτερη αφοσίωση όταν πρόκειται για ασφαλιστήρια συμβόλαια μεγάλης χρονικής διάρκειας (π.χ. ασφάλειες ζωής) και μικρότερη σε ασφαλιστήρια συμβόλαια μικρής χρονικής διάρκειας (π.χ. ασφάλιση οχημάτων).

3.7.4.5.4 Διαφοροποίηση υπηρεσιών

Οι εταιρίες που δραστηριοποιούνται στον υπό εξέταση κλάδο δε διαφοροποιούνται ιδιαίτερα στην παροχή ασφαλιστικών υπηρεσιών. Το εκάστοτε ασφαλιστικό προϊόν προσαρμόζεται στις ανάγκες και τις επιθυμίες του πελάτη. Παραδείγματος χάριν, στις ασφάλειες οχημάτων, ο πελάτης μπορεί να προσθέσει τη θραύση κρυστάλλων, την αστική ευθύνη και άλλες επιλογές. Υπάρχει δηλαδή η δυνατότητα του customization στον κάθε πελάτη, όμως οι παροχές είναι ίδιες. Δεδομένου ότι αφορά την παροχή υπηρεσίας και όχι προϊόντος, ακολουθείται ως επί το πλείστον από τις επιχειρήσεις η στρατηγική ηγεσίας με βάση το κόστος και όχι η στρατηγική διαφοροποίησης. Γενικώς, το ασφαλιστικό προϊόν δεν μπορεί να διαφοροποιηθεί ιδιαίτερα μεταξύ των εταιριών, καθώς αυτές παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες.

3.7.4.5.5 Εμπόδια εξόδου

Εάν ληφθεί υπόψιν ότι υπάρχουν υψηλές απαιτήσεις για κεφάλαια όπως αναφέρθηκε και στην απειλή εισόδου νεοεισερχομένων, τα εμπόδια εξόδου από τον κλάδο είναι υψηλά. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις θα πρέπει να διαθέτουν κεφάλαια έτσι ώστε να είναι σε θέση να καταβάλουν αποζημιώσεις στους πελάτες τους σε περίπτωση που προκύψει τυχόν ζημία και για να επιτελούν αποτελεσματικότερα τις λειτουργίες τους.

Λαμβάνοντας υπόψιν τα ανωτέρω ο ανταγωνισμός μεταξύ των υφιστάμενων επιχειρήσεων του κλάδου είναι έντονος.

3.7.4.5.6 Συμπέρασμα

Έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των υφιστάμενων επιχειρήσεων του κλάδου.

3.7.4.6 Γενικό Συμπέρασμα

Βάσει της προηγηθείσας ανάλυσης, υπάρχει έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται ήδη στον ασφαλιστικό κλάδο, ενώ η είσοδος νέων επιχειρήσεων και η έξοδος των υπαρχουσών δεν είναι ιδιαίτερα εύκολη για τους λόγους που αναλύθηκαν ανωτέρω. Ο κλάδος διαγράφει πτωτική πορεία μετά την πανδημία του κορωνοϊού, ωστόσο αναμένεται να ανακάμψει

βάσει προβλέψεων. Σημαντικό είναι να σημειωθεί ότι η υψηλή διαπραγματευτική δύναμη των πελατών αυξάνει τον ήδη υπάρχοντα ανταγωνισμό, ενώ η μη ύπαρξη απειλής από υποκατάστατες υπηρεσίες και η χαμηλή διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών διατηρούν την ισορροπία. Γενικώς, μιλάμε για έναν κλάδο ο οποίος δεν είναι ελκυστικός για τη δραστηριοποίηση νέων επιχειρήσεων.

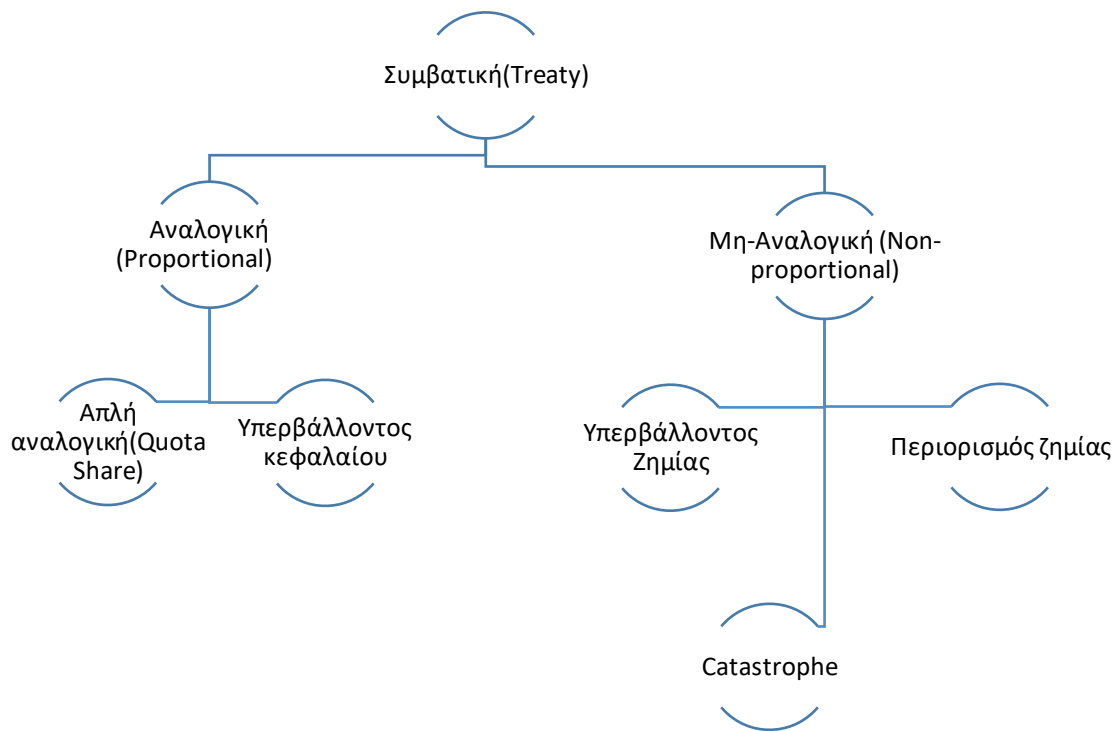
4 Η αντασφάλιση(Reinsurance)

4.1 Ορισμός

Κάθε ασφαλιστική εταιρία (ή αλλιώς «πρωτασφαλιστής») η οποία παρέχει τις υπηρεσίες της στους ασφαλισμένους, αγοράζει ασφάλιση από μία ή περισσότερες ασφαλιστικές εταιρίες, οι οποίες ονομάζονται αντασφαλιστικές. Οι αντασφαλιστικές εταιρίες παρέχουν ασφάλιση στις πρωτασφαλιστικές εταιρίες, είτε απευθείας είτε μέσω ενός broker, με σκοπό να διασφαλιστούν οι πρωτασφαλιστικές από οποιονδήποτε κίνδυνο. Μέσω μιας συμφωνίας ανάμεσα στα δύο εμπλεκόμενα μέρη, ο αντασφαλιστής μπορεί να αποζημιώσει τον πρωτασφαλιστή είτε για ένα μέρος είτε για ολόκληρο το ασφαλιστήριο συμβόλαιο που έχει αυτός εκδώσει. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η πρωτασφαλιστική εταιρία παρουσιάζει μια πιο καλή και σταθερή εικόνα σε περίπτωση που δε θέλει να εμφανίσει στις οικονομικές της καταστάσεις μεγάλα κέρδη ή μεγάλες ζημιές. Αυτό επιτυγχάνεται με την επιλογή μιας σωστής και αποτελεσματικής αντασφαλιστικής εταιρίας, η οποία διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα της πρωτασφαλιστικής.

4.2 Κατηγορίες και Είδη Αντασφάλισης

Δεδομένου ότι η αντασφάλιση εξυπηρετεί διαφορετικές ανάγκες, υπάρχουν δύο (2) κατηγορίες αντασφάλισης: η **Προαιρετική** (Facultative) και η **Συμβατική** (Treaty). Θα αναλυθούν εν συντομία οι έννοιες και των δύο κατηγοριών αντασφάλισης, ώστε να καταστούν πιο κατανοητές στον αναγνώστη. Έπειτα θα αναφερθούν και τα είδη από τα οποία αποτελείται η συμβατική αντασφάλιση. Για την καλύτερη κατανόηση, παρατίθεται το παρακάτω σχήμα:

Εικόνα 12 Κατηγορίες αντασφάλισης

4.2.1 Προαιρετική Αντασφάλιση:

Η πρώτη κατηγορία αντασφάλισης είναι η προαιρετική. Η προαιρετική αντασφάλιση, αγοράζεται από τον πρωτασφαλιστή για να καλύψει είτε έναν είτε πολλούς κινδύνους. Σε αντίθεση με τη συμβατική, θεωρείται ότι είναι μια εφάπαξ συμφωνία συναλλαγής. Όταν μια ασφαλιστική εταιρία συνάπτει συμβόλαιο με μια αντασφαλιστική, ουσιαστικά μεταφέρει είτε μέρος του κινδύνου της είτε ολόκληρο τον κίνδυνο στην αντασφαλιστική με αντάλλαγμα την παροχή πληρωμής / ασφαλίστρου. Ο αντασφαλιστής με τη σειρά του θα αποφασίσει αν θα αναλάβει όλους ή συγκεκριμένους κινδύνους ή αν θα αρνηθεί να επωμιστεί τον κίνδυνο. Δίνεται δηλαδή η επιλογή στον αντασφαλιστή η αποδοχή ή η απόρριψη του κινδύνου. Όταν ο αντασφαλιστής αποδεχτεί το ρίσκο, επισυνάπτεται ένα συμβόλαιο μεταξύ των δύο μερών, το οποίο υποδεικνύει ότι ο αντασφαλιστής αναλαμβάνει τον κίνδυνο.

Ωστόσο, η Προαιρετική αντασφάλιση είναι πιο ακριβή συγκριτικά με τη Συμβατική, καθώς η Συμβατική καλύπτει ένα πλήθος ρίσκων και η σχέση ανάμεσα στα δύο εμπλεκόμενα μέρη τείνει να γίνει μακροπρόθεσμη, ενώ η

προαιρετική αναλαμβάνει κίνδυνο σε μια εφάπαξ συναλλαγή. Παρά το γεγονός αυτό, η εν λόγω κατηγορία αντασφάλισης επιτρέπει στον πρωτασφαλιστή να αντασφαλίσει κίνδυνο, τον οποίο δε θα μπορούσε να ασφαλίσει με άλλον τρόπο. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η ασφαλιστική εταιρία χαρακτηρίζεται από περισσότερη ασφάλεια, σταθερότητα και φερεγγυότητα.

Ας πάρουμε για παράδειγμα ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο ύψους € 40 εκατομμυρίων, όπου ο ασφαλιστής θεωρεί ότι σε περίπτωση ζημιάς δεν μπορεί να ανταποκριθεί σε ποσό άνω των € 30 εκατομμυρίων. Έτσι, πριν συνάψει ασφαλιστήριο συμβόλαιο με τον πελάτη, η πρωτασφαλιστική εταιρία αναζητά αντασφαλιστική η οποία θα καλύψει τα υπόλοιπα € 10 εκατομμύρια. Αφού βρεθεί αυτή η αντασφαλιστική που θα αποδεχτεί την κάλυψη αυτού του μέρους του κινδύνου, θα προχωρήσει η πρωτασφαλιστική στη σύναψη ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

4.2.2 Συμβατική Αντασφάλιση

Αποτελεί τη δεύτερη κατηγορία αντασφάλισης. Συνάπτεται σύμβαση ανάμεσα στον πρωτασφαλιστή και τον αντασφαλιστή, ο οποίος αποδέχεται τον κίνδυνο προκαθορισμένων ασφαλιστηρίων συμβολαίων για συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Όταν οι ασφαλιστικές εταιρίες εγγυώνται για ένα νέο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, συμφωνούν να αναλάβουν τους επιπρόσθετους κινδύνους, με αντάλλαγμα την καταβολή ασφαλίστρων. Όσο περισσότερες ασφάλειες καλύπτει ο ασφαλιστής, τόσο περισσότερους κινδύνους επωμίζεται. Ένας τρόπος για να μειώσουν οι ασφαλιστικές εταιρίες την έκθεσή τους στον κίνδυνο είναι να μεταφέρουν μέρος του κινδύνου σε αντασφαλιστή. Με την υπογραφή της σύμβασης, τα δύο αντισυμβαλλόμενα μέρη δημιουργούν μια επιχειρηματική σχέση μεταξύ τους. Η μακροπρόθεσμη φύση της σύμβασης επιτρέπει στον αντασφαλιστή να σχεδιάσει την επίτευξη οφέλους επειδή γνωρίζει τα είδη κινδύνων που αναλαμβάνει.

Η συμβατική αντασφάλιση μπορεί να είναι **αναλογική (proportional)** και **μη αναλογική (non-proportional)**. Στην αναλογική, αναλαμβάνει να καλύψει συγκεκριμένο ποσοστό ασφαλιστηρίων συμβολαίων, για τα οποία θα λάβει το ποσοστό των ασφαλίστρων. Σε περίπτωση που κατατεθεί αποζημίωση, θα καταβάλλει και το αντίστοιχο ποσό. Στη μη αναλογική αντασφάλιση, ο

αντασφαλιστής συμφωνεί να πληρώσει τις αποζημιώσεις, σε περίπτωση που αυτές ξεπεράσουν ένα συγκεκριμένο ποσό για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Η διαφορά ανάμεσα στην προαιρετική και τη συμβατική αντασφάλιση, έγκειται στο γεγονός ότι η συμβατική αντασφάλιση αφορά μια μοναδική σύμβαση που καλύπτει κινδύνους και δεν απαιτείται από τον αντασφαλιστή να παράσχει ένα *facultative certificate* κάθε φορά που μεταφέρεται κίνδυνος από τον πρωτασφαλιστή στον αντασφαλιστή. Από την άλλη, ο προαιρετικός κίνδυνος δίνει την επιλογή στον αντασφαλιστή να δεχτεί ή να αρνηθεί την ανάληψη μεμονωμένων κινδύνων. Είναι ένας τρόπος αντασφάλισης για έναν ή για συγκεκριμένο πακέτο κινδύνων.

4.2.3 Κατηγορίες αναλογικής αντασφάλισης

4.2.3.1 Απλή αναλογική (*Quota Share*)

Σε αυτό το είδος αναλογικής αντασφάλισης, ο πρωτασφαλιστής και ο αντασφαλιστής μοιράζονται τα ασφάλιστρα και τις απώλειες σύμφωνα με ένα σταθερό ποσοστό. Πιο συγκεκριμένα, επιτρέπεται στον αντασφαλιστή να διατηρήσει ένα μέρος του κινδύνου και μέρος των ασφαλίσεων, ενώ μοιράζεται το υπόλοιπο με τον πρωτασφαλιστή έως ένα προκαθορισμένο ποσό κάλυψης. Γενικότερα, είναι ένας τρόπος για να ενισχύσει και να διατηρήσει ο πρωτασφαλιστής ένα μέρος των κεφαλαίων του.

Όταν ο πρωτασφαλιστής συνάπτει νέα ασφαλιστήρια συμβόλαια, λαμβάνει ασφάλιστρα από τον ασφαλισμένο. Σε αντάλλαγμα, συναινεί να αποζημιώσει τον ασφαλισμένο έως το προκαθορισμένο ποσό κάλυψης. Όσα περισσότερα ασφαλιστήρια συμβόλαια καλύπτει ο πρωτασφαλιστής, τόσο περισσότερο αυξάνονται οι υποχρεώσεις του, έως ότου φτάσει σε σημείο που να μην έχει τη δυνατότητα να καλύψει νέα.

Προκειμένου να απελευθερώσει δυνατότητα, μεταφέρει ένα μέρος των υποχρεώσεων στον αντασφαλιστή. Σε αντάλλαγμα για την ανάληψη των υποχρεώσεων, ο αντασφαλιστής θα λάβει το ποσοστό των αντίστοιχων ασφαλίσεων.

4.2.3.2 Υπερβάλλοντος κεφαλαίου (*Surplus share treaty*)

Στην εν λόγω κατηγορία αντασφάλισης, ο πρωτασφαλιστής (ceding company) διατηρεί ένα σταθερό ποσό ευθύνης (liability) του ασφαλιστηρίου και ο αντασφαλιστής λαμβάνει την ευθύνη για το υπολοιπόμενο ποσό. Τέτοιου είδους αντασφάλιση χρησιμοποιείται περισσότερο σε ασφάλιση περιουσιακών στοιχείων.

4.2.4 Κατηγορίες μη αναλογικής αντασφάλισης

4.2.4.1 Υπερβάλλουσας ζημίας (excess of loss)

Στην αντασφάλιση υπερβάλλουσας ζημίας ο αντασφαλιστής αποζημιώνει την πρωτασφαλιστική εταιρία (ceding company) για ζημιές που υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο όριο. Αποτελεί ένα είδος μη αναλογικής αντασφάλισης και αναφέρεται στην ανάληψη ζημιών. Υπό αυτό το είδος της αντασφάλισης, η πρωτασφαλιστική εταιρία αποδέχεται όλες τις ζημιές σε ένα προκαθορισμένο επίπεδο. Ανάλογα με τους όρους του συμβολαίου, η αντασφάλιση υπερβάλλουσας ζημίας μπορεί να εφαρμοστεί είτε σε ζημιές που συνέβησαν κατά τη χρονική περίοδο ισχύος του ασφαλιστηρίου είτε να εφαρμοστεί στο σύνολο των ζημιών.

4.2.4.2 Περιορισμός ζημίας (stop loss)

Σε αυτή την κατηγορία αντασφάλισης, ο αντασφαλιστής είναι υπεύθυνος για τις απώλειες που έχουν προκύψει κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου (συνήθως ενός έτους). Σημαντικό πλεονέκτημα αυτού του είδους μη αναλογικής αντασφάλισης είναι το γεγονός ότι ο πρωτασφαλιστής δύναται να αναλάβει το μεγαλύτερο ποσό των ενεχόμενων κινδύνων σε σύγκριση με άλλες κατηγορίες αντασφαλιστικών συμβολαίων.

4.2.4.3 Catastrophe

Αυτού του είδους η αντασφάλιση συνάπτεται από πρωτασφαλιστική εταιρία προκειμένου να προστατευθεί και να μειώσει την έκθεσή της σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους που σχετίζονται με καταστροφικά γεγονότα. Επιτρέπει στον πρωτασφαλιστή να επωμιστεί είτε μέρος είτε το σύνολο των κινδύνων που σχετίζονται με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που συνάπτει με τους ασφαλισμένους έναντι ασφαλιστρών. Χαρακτηριστικά παραδείγματα καταστροφικών γεγονότων αποτελούν ένας σεισμός ή ένα τσουνάμι, τα οποία μπορούν να έχουν καταστροφικά αποτελέσματα στα περιουσιακά στοιχεία των ασφαλισμένων και ως εκ τούτου η ασφαλιστική εταιρία θα πρέπει να καταβάλει

τεράστιες αποζημιώσεις. Η φύση αυτών των καταστροφικών συμβάντων είναι απρόβλεπτη και ως εκ τούτου η ασφαλιστική εταιρία δεν μπορεί να κάνει τις κατάλληλες λογιστικές προβλέψεις.

5 Ψηφιακός μετασχηματισμός των ασφαλιστικών εταιριών

Η τεχνολογία συνεχίζει να μεταμορφώνει την ασφάλιση σε αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες αγορές. Η δραματική αύξηση στον όγκο και στην έγκαιρη προσέλευση των δεδομένων – συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας να διαμοιραστούν και να αναλυθούν – έχουν δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για την ιδιωτική ασφάλιση για να εξυπηρετούν τους πελάτες τους καλύτερα, ταχύτερα και πιο ολοκληρωμένα.

Για παράδειγμα, η χρήση των δεδομένων που συλλέγονται από δορυφόρους και άλλες πλατφόρμες για να διευκολύνουν την παραμετρική ασφάλιση (βασισμένη σε δείκτες) μεταμορφώνει τους μηχανισμούς, την ανάπτυξη και τη διαχείριση κινδύνων της ασφάλισης παγκοσμίως. Οι δορυφόροι αποτελούν ένα πιο αποτελεσματικό μέσο για τη συλλογή δεδομένων που αφορούν συγκεκριμένους κινδύνους οι οποίοι επηρεάζουν τους καταναλωτές τόσο σε αναπτυσσόμενες όσο και σε αναπτυσσόμενες αγορές. Επιπροσθέτως, η γρήγορη εξάπλωση της χρήσης των κινητών, επιτρέπει στους ασφαλιστές την άμεση διασύνδεση με έναν μεγαλύτερο αριθμό συμμετεχόντων, δίνοντάς τους πρόσβαση σε μη ασφαλισμένους ή υπο-ασφαλισμένους πληθυσμούς³⁹.

Ωστόσο, η τεχνολογία αποτελεί μόνο το μέσο για την επίτευξη ενός σκοπού και δεν μεταμορφώνει απρόσιτα ασφαλιστικά προϊόντα (λόγω υψηλών τιμών) σε ελκυστικά. Είναι σημαντικό να καταστεί κατανοητό το γεγονός ότι η τεχνολογία μπορεί να χρησιμοποιηθεί από καταναλωτές που διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα, καθώς και τις γνώσεις και φυσικά υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση της είναι σύμφωνη με το υπάρχον νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο.

Είναι αδιαμφισβήτητη η συμβολή της ασφάλισης σε μία βιώσιμη ανάπτυξη, ωστόσο κάτι τέτοιο δεν είναι παγκοσμίως αποδεκτό ή κατανοητό από μερικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων κυβερνητικών οντοτήτων. Η ενίσχυση της πρόσβασης σε ασφαλιστικά προϊόντα συμβάλλει στη μείωση του επιπέδου φτώχειας, βελτιώνει την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη καθώς και την ανθεκτικότητα. Συνεπώς, καθίσταται κατανοητό το γεγονός ότι η ασφάλιση

³⁹ Ένα υπο-ασφαλισμένο άτομο διαθέτει ασφαλιστική κάλυψη, ωστόσο η κάλυψή της είναι περιορισμένη και ενδέχεται να μην καλύπτει το σύνολο των εξόδων μιας αποζημίωσης.

αποτελεί προϋπόθεση για μία βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, και όχι το αποτέλεσμα αυτής.⁴⁰

Συνεχίζοντας, σύμφωνα με την έκθεση του ΟΟΣΑ “Technology and innovation in the insurance sector”, η ανάπτυξη τεχνολογιών στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη νέων μεθόδων παροχής υπηρεσιών, καθώς επίσης και περισσότερες δυνατότητες για τη συλλογή δεδομένων, τα οποία θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μία καλύτερη αναγνώριση των κινδύνων και μέτρα περιορισμού τους, που αναφέρεται με τον όρο “InsurTech”.

Γενικότερα, ο ασφαλιστικός κλάδος ανταποκρίνεται στις αλλαγές που σχετίζονται με τις καινοτομίες που πραγματοποιούνται, προσπαθώντας να τις ενσωματώσει έτσι ώστε να παρέχει αποτελεσματικά τα ασφαλιστικά προϊόντα. Το InsurTech έχει προσελκύσει μεγάλο αριθμό επενδύσεων κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου (venture capital) και η τάση αυτή αποδεικνύει ότι πολλές start-up εταιρίες θεωρούνται βιώσιμες από τους επενδυτές. Οι ίδιοι οι ασφαλιστές πραγματοποιούν στρατηγικές επενδύσεις σε start-up ασφαλιστικές εταιρίες, κάτι το οποίο τους επιτρέπει να αποκτήσουν ένα μερίδιο σε αυτές. Μεγάλος αριθμός start-up ασφαλιστικών εταιριών, όπως η Friendsurance, Lemonade, Policygenius έχουν προσελκύσει μεγάλο αριθμό επενδύσεων.

Υπάρχουν νέου είδους διαδικασίες, οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαμεσολάβησης και της διαχείρισης των αποζημιώσεων. Οι περισσότερες start-up ασφαλιστικές που σχετίζονται με τη διανομή των υπηρεσιών, διαθέτουν καλά αναπτυγμένες ιστοσελίδες συνοδευόμενες με την εφαρμογή τεχνητής νοημοσύνης ή robo-advice. Όλα αυτά έχουν ως στόχο αφενός την παροχή μιας βελτιωμένης πελατειακής εμπειρίας και αφετέρου χαμηλότερο ποσό προμήθειας κατά την πώληση των ασφαλιστικών υπηρεσιών. Σύμφωνα με μερικές έρευνες που πραγματοποιήθηκαν, ο αριθμός των εργαζομένων στις ασφαλιστικές εταιρίες αναμένεται ότι θα μειωθεί ως αποτέλεσμα των παραπάνω ριζικών αλλαγών στον ασφαλιστικό κλάδο.

⁴⁰ Πηγή: Insurance Development Forum, Technology and Innovation: Tools to help close the Protection Gap in Microinsurance Markets

Στο παρόν κεφάλαιο θα εξεταστούν οι διάφορες καινοτομίες που πραγματοποιούνται στον εν λόγω κλάδο, ενώ επίσης θα γίνει αναφορά και στον ψηφιακό μετασχηματισμό που συντελείται στην ελληνική ασφαλιστική αγορά.⁴¹

5.1 Ορισμός InsurTech⁴²

Ο όρος InsurTech αναφέρεται στις καινοτόμες τεχνολογίες, καθώς και στα νέα ψηφιακά εργαλεία τα οποία έχουν αναπτυχθεί προκειμένου:

- Να συμβάλουν στη βελτίωση της απόδοσης των ασφαλιστικών εταιριών,
- Να προσφέρουν μία καλύτερη εξυπηρέτηση στον πελάτη,
- Να αναπτυχθούν νέα προϊόντα και υπηρεσίες στον ασφαλιστικό κλάδο.

5.2 Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα του InsurTech

Η ανάδειξη νέων τεχνολογιών μεταβάλλει τον τρόπο λειτουργίας των ασφαλιστικών εταιριών και την πελατειακή εμπειρία. Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, η ανάδειξή τους επιταχύνθηκε με την έλευση της πανδημίας. Οι ασφαλιστές επικεντρώνονται στο να βελτιώσουν τις ψηφιακές υποδομές τους, έτσι ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις μεταβαλλόμενες ανάγκες των πελατών. Στην παρούσα μελέτη θα αναλυθούν οι κυριότερες αναδυόμενες τεχνολογίες του InsurTech.

5.2.1 Τεχνητή νοημοσύνη (Artificial Intelligence)

Η ιδιωτική ασφάλιση ήταν από τους πρώτους κλάδους που χρησιμοποίησε την τεχνητή νοημοσύνη. Η χρήση της απέβλεπε στην αυτοματοποίηση επαναλαμβανόμενων διαδικασιών, στη βελτίωση της ανάλυσης κινδύνου και στην αποτελεσματικότερη αλληλεπίδραση με τον πελάτη. Μερικές από τις λειτουργίες που προσφέρει, είναι οι εξής:

- Η παροχή fitness trackers και διάφορες άλλες εφαρμογές για την ασφάλιση υγείας,

⁴¹ Πηγή: ΟΟΣΑ, Technology and Innovation in the insurance sector, <https://www.oecd.org/finance/Technology-and-innovation-in-the-insurance-sector.pdf>

⁴² Πηγή: What is insurtech? What you should know about emerging technologies in the insurance sector, Fortifier, IT company, <https://4tifier.com/what-is-insurtech-what-you-should-know-about-emerging-technologies-in-the-insurance-sector/>

- Η παροχή εργαλείων παρακολούθησης για οχήματα (tracking devise) για την ασφάλιση οχημάτων.

Δεδομένου ότι οι ασφαλιστές δεν έρχονται συχνά σε επαφή με τους πελάτες, είναι ιδιαίτερα σημαντική η συλλογή δεδομένων των ασφαλισμένων, ούτως ώστε να γίνονται καλύτερα αντιληπτές οι ανάγκες τους. Η τεχνητή νοημοσύνη διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε αυτό. Ωστόσο, παρά τα πλεονεκτήματα, υπάρχει πάντοτε ο κίνδυνος των κυβερνοεπιθέσεων (cyber-attacks), που θα μπορούσε να προκαλέσει ζημιές στις εταιρίες και να αυξήσει την τρωτότητά τους.

5.2.2 Μηχανική μάθηση (Machine learning)

Η συμβολή της μηχανικής μάθησης στο InsurTech είναι ιδιαίτερα σημαντική για την πρόβλεψη των κινδύνων. Μερικά παραδείγματα όπου διαφαίνεται η συμβολή τους στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης είναι η απομαγνητοφώνηση κλήσεων και η αναγνώριση του καθορισμένου κινδύνου. Γενικώς, η διαχείριση των αποζημιώσεων, τα ασφάλιστρα, ο καθορισμός του κινδύνου είναι σημαντικοί λόγοι για τους οποίους μία εταιρία θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη μηχανική μάθηση.

5.2.3 Internet of Things (IoT)

Αποτελείται από ένα τεράστιο δίκτυο με συνδεδεμένες μεταξύ τους συσκευές και επηρεάζει σημαντικά τον τρόπο ζωής μας. Οι συσκευές αυτές, συλλέγουν και διανέμουν (με τη βοήθεια ανιχνευτών π.χ. το κινητό τηλέφωνο, το ρολόι, το αυτοκίνητο) δεδομένα αναφορικά με τον τρόπο που αυτά χρησιμοποιούνται και το περιβάλλον στο οποίο λειτουργούν. Το IoT παρέχει μία κοινή πλατφόρμα για τις προαναφερθείσες συσκευές, μέσω της οποίας είναι εφικτή η ανταλλαγή και ο διαμοιρασμός δεδομένων.

Η εν λόγω τεχνολογία δεν αποτελεί κάτι καινούριο για τον ασφαλιστικό κλάδο καθώς χρησιμοποιείται ήδη και θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική, ενώ το 60% των ασφαλιστών θεωρεί ότι μπορεί να αλλάξει την καταναλωτική συμπεριφορά, επωφελούμενη από τη χρήση του IoT. Αποτελεί σημαντικό σύμμαχο για τις ασφαλιστικές, καθώς μπορεί να καθορίσει τους κινδύνους με μεγαλύτερη ακρίβεια. Για παράδειγμα, οι ασφαλιστές οχημάτων, στηρίζονται ως επί το πλείστον σε μεταβλητές όπως η ηλικία, για τον καθορισμό του ύψους των ασφαλίσεων. Πλέον, χρησιμοποιούνται δεδομένα που εξάγονται με τη χρήση

του IoT όπως π.χ. με τη ταχύτητα οδηγεί το αυτοκίνητο. Κατ' αυτόν τον τρόπο, μπορεί να καθοριστεί ο κίνδυνος ακριβέστερα.

5.2.4 Smartphone Apps

Δεδομένου ότι παρατηρείται συνεχώς αύξηση του αριθμού των ατόμων που χρησιμοποιούν την κινητή τεχνολογία, οι ασφαλιστικές θα πρέπει να προσαρμοστούν στη νέα κατάσταση, έτσι ώστε να εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους. Βάσει έρευνας που έχει πραγματοποιηθεί, η αγορά του Mobile Health αναμένεται ότι θα ξεπεράσει τα \$ 289,4 δισ. μέχρι το 2025, κάτι το οποίο καταδεικνύει ότι οι ασφαλιστικές θα χρησιμοποιούν το mobile technology⁴³ για την αλληλεπίδραση τόσο με τους συνεργάτες όσο και με τους καταναλωτές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της κατηγορίας αποτελούν οι εφαρμογές των ασφαλιστικών εταιριών. Πλέον, οι πελάτες δεν επισκέπτονται τόσο την ιστοσελίδα της εταιρίας, αλλά την εφαρμογή όπου μπορούν να βρουν τις πληροφορίες που επιθυμούν. Παρατίθενται τα πλεονεκτήματα των smartphone apps:

- Εξοικονόμηση χρόνου,
- Εύρεση πληροφοριών για την εταιρία και τις παρεχόμενες υπηρεσίες,
- Επιλογή των κατάλληλων ασφαλιστικών πακέτων βάσει των αναγκών του καταναλωτή,
- Υπολογισμός του κόστους του ασφαλιστικού προϊόντος,
- Επικοινωνία με τον ασφαλιστικό πράκτορα

Αντίστοιχη με την εφαρμογή για το καταναλωτικό κοινό υπάρχει και για τους ασφαλιστικούς πράκτορες, η οποία τους προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία και δυνατότητα πρόσβασης σε δεδομένα και επικοινωνίας με τους πελάτες οποιαδήποτε δεδομένη στιγμή.

5.2.5 Blockchain

Οι ασφαλιστές αντιμετωπίζουν αρκετές δυσκολίες στον καθορισμό των κινδύνων που θα βοηθήσουν στην εκτίμηση του κόστους της ασφαλιστικής πολιτικής και του ύψους των ασφαλίσεων. Αρκετές φορές παρατηρείται ότι ο ασφαλισμένος ενδεχομένως να αποκρύψει κάποιες πληροφορίες αναφορικά με ασθένειες από

⁴³ Ο όρος περιλαμβάνει κινητές συσκευές επικοινωνίας, υπολογιστικές συσκευές και τεχνολογία διαδικτύου που τα συνδέει. Χαρακτηριστικά παραδείγματα κινητής τεχνολογίας είναι τα smartphones, τα tablets, τα laptop κλπ.

την κάρτα υγείας ή ο πωλητής αυτοκινήτου μπορεί να αποκρύψει κάποια μικροατυχήματα που δεν είχαν καταγραφεί. Προκειμένου να καθοριστούν τα παραπάνω με μεγαλύτερη ακρίβεια και να υπάρχει αξιόπιστη πληροφόρηση, οι ασφαλιστικές χρησιμοποιούν την τεχνολογία blockchain. Εκτενέστερα, δίνεται η δυνατότητα να κάνει κάποιος νέες εγγραφές αλλά όχι να διορθώσει τις ήδη υπάρχουσες. Συνεπώς, κατ' αυτόν τον τρόπο αποφεύγεται η διπλή καταβολή αποζημιώσεων για την ίδια ασφαλιστική υπόθεση.

Η εν λόγω τεχνολογία είναι πολλά υποσχόμενη και από αυτήν αναμένεται να επωφεληθούν τόσο οι ασφαλιστές όσο και οι ασφαλισμένοι. Το blockchain συνιστά μία βάση δεδομένων όπου οι πληροφορίες αποθηκεύονται ψηφιακά. Εγγυάται την ασφάλεια και την ορθότητα των δεδομένων, ενώ διαθέτει μία συγκεκριμένη χωρητικότητα αποθήκευσης. Ο στόχος του blockchain είναι να επιτρέπει την καταγραφή ψηφιακών πληροφοριών και τη διανομή τους, αλλά όχι την τροποποίησή τους.

5.2.6 Big Data

Ο όρος αναφέρεται σε δομημένα ή μη δεδομένα, τα οποία χρησιμοποιούνται για σκοπούς marketing, για τη βέλτιστη πρόβλεψη των αναγκών των πελατών, για τον καθορισμό της τιμολογιακής πολιτικής, του ύψους των αποζημιώσεων κλπ. Πιο συγκεκριμένα, οι ασφαλιστές χρησιμοποιούν τα big data ως εξής:

- Βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα του marketing, φτιάχνοντας προϊόντα που ταιριάζουν στις ανάγκες του εκάστοτε πελάτη,
- Βελτιώνει το δείκτη φερεγγυότητας μέσω της ακριβέστερης εκτίμησης του κινδύνου,
- Επιτρέπει στους ασφαλιστές να συλλέξουν δεδομένα real-time αναφορικά με τη συμπεριφορά του οδηγού και να τα χρησιμοποιήσουν για την παροχή εκπνώσεων στα ασφάλιστρα,
- Εμπλουτίζει την εμπειρία του καταναλωτή μέσω της αποτελεσματικής επίλυσης τυχόν προβλημάτων.

5.2.7 Κυβερνοασφάλεια

Οι λύσεις που αφορούν την κυβερνοασφάλεια, συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του ολοένα αυξανόμενου ρυθμού κυβερνοεπιθέσεων που συντελούνται. Εάν ληφθεί υπόψιν το γεγονός ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες συλλέγουν και

επεξεργάζονται τα προσωπικά δεδομένα των πελατών τους, η ανάγκη για προστασία τους από τον κίνδυνο και τις συνέπειες των κυβερνοεπιθέσεων είναι ιδιαίτερα σημαντική. Βάσει μίας έρευνας που πραγματοποιήθηκε, μόνο το 43% των ασφαλιστών θεωρούν ότι είναι κατάλληλως προετοιμασμένοι για την αντιμετώπιση μίας ενδεχόμενης κυβερνοεπίθεσης. Συνεπώς, η εταιρία ως σύνολο θα πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προστασίας.

5.2.8 Driverless cars

Η ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης αναμένεται ότι θα επηρεάσει τον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης. Δεδομένου ότι τα τελευταία έτη έχει πραγματοποιήσει την εμφάνισή της η αυτόνομη οδήγηση, υπάρχει μία αβεβαιότητα αναφορικά με το πόσο αναγκαία θεωρείται η ασφάλιση οχημάτων εφ' όσον εξαιρείται ο ανθρώπινος παράγοντας από την οδήγηση. Έρευνα που πραγματοποιήθηκε από την KPMG προβλέπει ότι η αύξηση της τεχνολογίας αυτόνομης οδήγησης, ενδεχομένως θα οδηγήσει σε μία μείωση της τάξης του 71% έως το 2050 στον κλάδο της ασφάλισης οχημάτων.

5.2.9 Δορυφόροι και τηλεανίχνευση

Η χρήση της τεχνολογίας δορυφόρων και τηλεανίχνευσης αυξάνεται συνεχώς στην ιδιωτική ασφάλιση με σκοπό τη συλλογή δεδομένων για την καλύτερη εκτίμηση των κινδύνων. Οι νανοδορυφόροι είναι πιο προσιτοί οικονομικά και πιο εύκολο να εκτοξευτούν συγκριτικά με τους παραδοσιακούς δορυφόρους, ενώ παράλληλα παρέχουν πιο λεπτομερή πληροφόρηση αναφορικά με τους κινδύνους ή τις απώλειες. Ένα πλήθος αυτών σε χαμηλή τροχιά της Γης, μπορεί να παρέχει καθημερινά εικόνες υψηλής ανάλυσης.

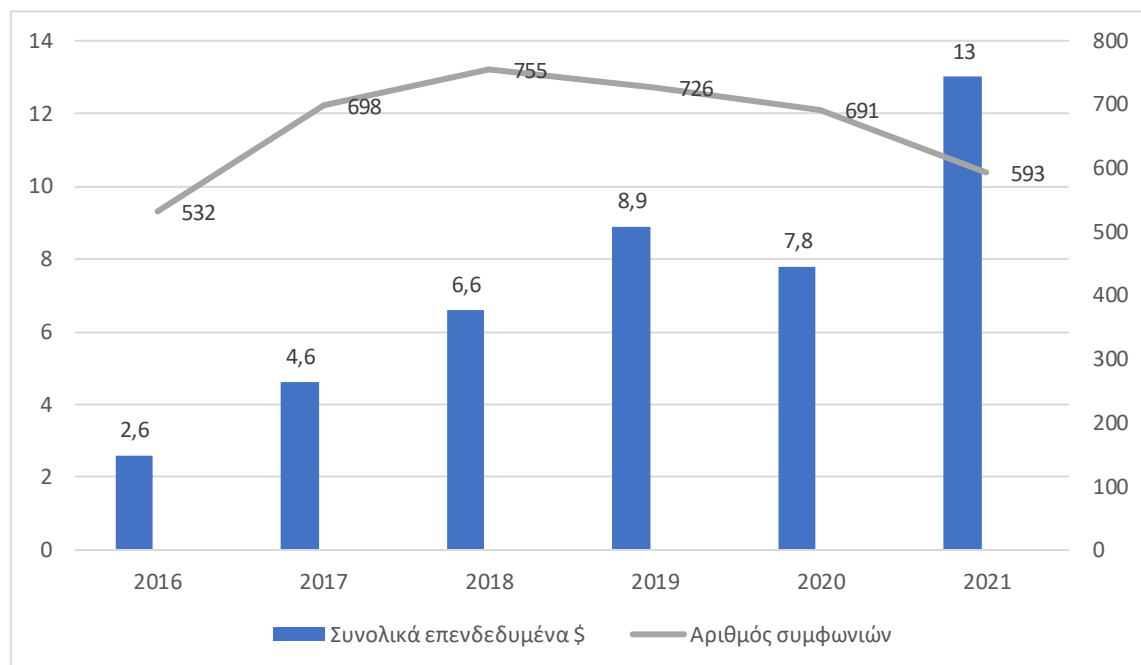
Για παράδειγμα, το Winners Project της Τανζανίας ενσωματώνει την τεχνολογία της τηλεανίχνευσης για να εντοπίσουν τις γεωργικές απώλειες που σχετίζονται με τις καιρικές συνθήκες και να καθορίσουν ακριβέστερα τον κίνδυνο αυτό.

5.3 Χρηματοδότηση του InsurTech

Η χρηματοδότηση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών στον υπό εξέταση κλάδο, επηρεάζεται σημαντικά από τις δυνατότητες που προσφέρουν τα κεφάλαια υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου (Venture Capital). Υπό αυτό το πρίσμα, πολλές start-up εταιρίες στις ΗΠΑ έχουν επωφεληθεί από τέτοιου είδους χρηματοδότηση λόγω της ύπαρξης μιας πλούσιας και ανταγωνιστικής αγοράς

κεφαλαίων υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου. Από την άλλη, σε χώρες που δεν έχει εγκαθιδρυθεί μια ισχυρή νοοτροπία VC, η χρηματοδότηση από δημόσιες πηγές έχει καταστεί αναγκαία. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η InsPeer, μία γαλλική start-up εταιρία, της οποίας οι κύριες πηγές χρηματοδότησης προέρχονται από το δημόσιο τομέα.⁴⁴

Παρακάτω απεικονίζεται ένα διάγραμμα με την παγκόσμια χρηματοδότηση VC στην ασφάλιση και σε εταιρίες InsurTech:

Γράφημα 4 Παγκόσμια χρηματοδότηση VC στην ασφάλιση και σε εταιρίες InsurTech

Όπως απεικονίζεται ανωτέρω, η επένδυση στο InsurTech αυξάνεται από το 2016 έως το 2019, σημειώνοντας μία σημαντική άνοδο από το 2018 στο 2019. Το 2020 παρατηρείται μία μείωση \$ 1,1 δισ., ενώ το 2021 προβλέπεται μεγάλη αύξηση, η οποία οφείλεται στους περιορισμούς που επιβλήθηκαν λόγω της πανδημίας.

5.4 Ψηφιακός μετασχηματισμός στην ελληνική ασφαλιστική αγορά⁴⁵

⁴⁴ Πηγή: ΟΟΣΑ, Technology and innovation in the insurance sector, <https://www.oecd.org/finance/Technology-and-innovation-in-the-insurance-sector.pdf>

⁴⁵ Πηγή: Επιτάχυνση της ψηφιοποίησης στην ελληνική ασφαλιστική αγορά δείχνει έρευνα σε καταναλωτές, ασφαλιστές και εταιρίες, <https://www.asfalisinet.gr/%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%84%CE%AC%CF%87%CF%85%CE%BD%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%88%CE%B7%CF%86%CE%B9%CE%BF%CF%80%CE%BF%CE%AF%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CE%BB%CE%BB/>

5.4.1 Τάσεις στην ελληνική ασφαλιστική αγορά κατά το 2020

Στην παρούσα ενότητα θα αποτυπωθούν οι βασικές τάσεις αναφορικά με την ψηφιοποίηση που παρατηρήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα 2020-2021 στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης. Η πανδημία έδωσε μία μεγάλη ευκαιρία στην ιδιωτική ασφάλιση να εκμεταλλευτεί την τεχνολογία για την ομαλή εκτέλεση των λειτουργιών της παρά τις δυσμενείς συνθήκες που επικρατούσαν και κατ' αυτόν τον τρόπο εντάθηκε η ψηφιοποίηση.

Σύμφωνα με την κλαδική έρευνα “Greek Insurance Market: Covid triggers a cycle of accelerated digital transformation” που πραγματοποιήθηκε από την Accenture και με την υποστήριξη της E.A.E.E., το 73% των καταναλωτών που ερωτήθηκαν χρησιμοποιούσαν πιο εντατικά τα ψηφιακά μέσα που προσφέρονταν από τις ασφαλιστικές εταιρίες. Συνεπώς, μεταβλήθηκε η συναλλακτική τους συμπεριφορά και είναι εμφανής η προτίμηση προς την εξυπηρέτηση ή τις αγορές με τη χρήση των ψηφιακών διαθέσιμων εργαλείων. Πιο συγκεκριμένα, εξ αυτών, το 53% δήλωσε ότι είναι πολύ ικανοποιημένο από την ανταπόκριση των ασφαλιστικών στις παρούσες συνθήκες. Όσον αφορά την αλληλεπίδραση των πελατών με τους ασφαλιστικούς συμβούλους, η πλειοψηφία των καταναλωτών θεωρεί την κατάρτισή τους, την προσωποποιημένη εξυπηρέτηση καθώς και τις ανταγωνιστικές τιμές ως τους σημαντικότερους παράγοντες. Σε ό, τι αφορά το διαμοιρασμό των προσωπικών τους δεδομένων, στο πλαίσιο της ταχύτερης και αποτελεσματικότερης εξυπηρέτησης, το 79% των πελατών διατίθεται να μοιραστεί τα προσωπικά του δεδομένα με τους ασφαλιστικούς συμβούλους. Σε αντιδιαστολή, το ποσοστό που δεν επιθυμεί να μοιραστεί να προσωπικά του δεδομένα προβάλλει ως κύριο επιχείρημα την ανησυχία για τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν τα προσωπικά τους δεδομένα. Συνεχίζοντας, το 76% είναι πρόθυμο να χρησιμοποιήσει τα ψηφιακά μέσα (π.χ. ιστοσελίδες, εφαρμογές) για την αναζήτηση πληροφοριών όπως για παράδειγμα, τα υπάρχοντα ασφαλιστικά πακέτα, το περιεχόμενό τους κλπ. Αντιθέτως, το 56% των καταναλωτών δήλωσε την προτίμησή του να επικοινωνεί με τους ασφαλιστικούς συμβούλους, από το οποίο καθίσταται εμφανής η σημασία και η συμβολή των ασφαλιστικών συμβούλων στη διαδικασία της εξυπηρέτησης πελατών. Οι ασφαλιστικοί σύμβουλοι, με τις γνώσεις και την εξειδίκευση που διαθέτουν, βοηθούν τους πελάτες στην επίλυση σημαντικών και περίπλοκων

ζητημάτων. Επιπροσθέτως, το 62% δηλώνει θετικά προσκείμενο στην αγορά ασφαλιστικών υπηρεσιών από εναλλακτικούς παρόχους, δείχνοντας μία προτίμηση στις ψηφιακές πλατφόρμες. Τέλος, σε ό, τι αφορά τα καινοτόμα προϊόντα, το 73% δηλώνει επίσης θετικά προσκείμενο σε αυτά για την κάλυψη νέων αναγκών ή για την κάλυψη αναγκών που δεν καλύπτονται επαρκώς, λόγω χάριν ταξιδιωτική ασφάλιση).

Φυσικά, οι νέες συνθήκες που δημιουργήσε η πανδημία επηρέασαν και τον τρόπο λειτουργίας των διαμεσολαβητών. Παρά τις νέες δυνατότητες που επέφερε αυτή η νέα κατάσταση, οι οποίες αναφέρθηκαν και ανωτέρω, ωστόσο δημιούργησε και απειλές καθώς η αύξηση της ψηφιοποίησης του ιδιωτικού ασφαλιστικού κλάδου αναδιμόρφωσε το ρόλο των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών, οι οποίοι θα πρέπει να εκμεταλλευτούν και να προσαρμοστούν στις παρούσες συνθήκες. Γενικότερα, ένα ποσοστό της τάξης του 77% νιώθει ικανοποιημένο από την ανταπόκριση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού σε ό, τι αφορά την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών. Παράλληλα, αναδεικνύεται και η ανάγκη ενίσχυσης των επενδύσεων στην ψηφιακή τεχνολογία την επόμενη πενταετία κάτι το οποίο υποστηρίζεται από το 90% των ερωτηθέντων διαμεσολαβητών. Τέλος, 69% των διαμεσολαβητών υποστηρίζει ότι είναι ζωτικής σημασίας η συλλογή και η σωστή αξιοποίηση των προσωπικών δεδομένων των πελατών για την παροχή προσωποποιημένων υπηρεσιών, διαμορφωμένων με βάση την ανάγκη των πελατών τους.

Συνεχίζοντας με τις ασφαλιστικές εταιρίες, αντιλαμβάνονται τις νέες προκλήσεις και προσαρμόζονται σε αυτές. Εκτενέστερα, το 82% αυτών υποστηρίζει ότι θα συντελεστούν σημαντικές αλλαγές τα επόμενα έτη και πρωταγωνιστικό ρόλο σε αυτές θα έχουν η τεχνολογία, ο ανταγωνισμός, το υπάρχον ρυθμιστικό πλαίσιο καθώς και τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της χώρας, παράγοντες που επηρεάζουν τις τιμές των ασφαλίσεων. Γενικώς, η επιτάχυνση της ψηφιοποίησης του κλάδου αντιμετωπίζεται θετικά από τις επιχειρήσεις, δεδομένου ότι βελτιώνει την αλυσίδα αξίας, καθώς βελτιώνει την πελατειακή εμπειρία και την αποδοτικότητα της επιχείρησης. Επιπροσθέτως, οι ασφαλιστικές εταιρίες αισθάνονται ικανοποιημένες με την εξυπηρέτηση που παρέχουν τόσο στους καταναλωτές όσο και στους διαμεσολαβητές, χωρίς ωστόσο να εφησυχάζονται ενώ προσπαθούν συνεχώς να βελτιώνουν τις παρεχόμενες

υπηρεσίες τους. Πιο συγκεκριμένα, δηλώνουν ικανοποιημένες με τις επιτελούμενες λειτουργίες τους, σε επίπεδο marketing, τεχνολογίας κλπ. ενώ θα συνεχίσουν να επενδύουν στις τεχνολογίες του InsurTech (οι οποίες έχουν αναλυθεί ανωτέρω) στην ενότητα 5.2.

5.4.2 Online και direct πωλήσεις⁴⁶

Κατά το έτος 2020 παρατηρήθηκε ότι οι διαδικτυακές πωλήσεις από χρήστες που δεν χρησιμοποιούν το e-commerce, σημείωσε μία σημαντική αύξηση της τάξης του 170% ως αποτέλεσμα της έλευσης της πανδημίας και της νέας κατάστασης που αυτή δημιούργησε.

Πιο συγκεκριμένα, σε ό, τι αφορά τον κλάδο της ασφάλισης οχημάτων, η Anytime της Interamerican αναδείχθηκε ως ο κύριος τρόπος αγοράς ασφαλιστικών πακέτων. Η HellasDirect αποτελεί ένα σημαντικό ανταγωνιστή της Interamerican στις διαδικτυακές πωλήσεις. Η HellasDirect είναι ένας αποκλειστικά ψηφιακός ασφαλιστής, χωρίς την ύπαρξη ενός φυσικού καταστήματος, ενώ πέρα από τα πακέτα ασφάλισης αυτοκινήτου που διέθετε μέχρι πρόσφατα, προχώρησε και στην ενσωμάτωση ασφάλισης δικύκλων. Στις διαδικτυακές πωλήσεις δραστηριοποιείται και η Allianz με την Allianz Direct, ενώ επίσης δραστηριοποιούνται και 3 συστημικές τράπεζες: Alpha Bank, Eurobank και Τράπεζα Πειραιώς μέσω της AXA Ασφαλιστικής, Eurolife και Ergo Ασφαλιστικής αντίστοιχα. Παρατηρείται δηλαδή ότι πέραν από τις ασφαλιστικές εταιρίες, προσπαθούν να δραστηριοποιηθούν και οι τράπεζες στο κομμάτι των online πωλήσεων.

Αναφορικά με την ασφαλιστική διαμεσολάβηση, η Insurancemarket και η Pricefox είναι οι πλατφόρμες που υπάρχουν για σύγκριση πακέτων και τιμών, οι οποίες είναι ιδιαίτερα βοηθητικές για την εύρεση του κατάλληλου πακέτου. Στην ίδια κατηγορία δραστηριοποιείται και η Cosmote διαμέσου της Cosmote Insurance, η οποία αποτελεί και ανταγωνίστρια των ανωτέρω χωρίς όμως να συνεργάζεται με μεγάλο πλήθος ασφαλιστικών εταιριών όπως οι προαναφερθείσες εταιρίες.

⁴⁶ Πηγή: Πώς διαμορφώνεται ο χάρτης των online και direct πωλήσεων στην ελληνική ασφαλιστική αγορά; <https://www.asfalisinet.gr/%CF%80%CF%89%CF%82-%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%BC%CE%BF%CF%81%CF%86%CF%8E%CE%BD%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9-%CE%BF-%CF%87%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%84%CF%89%CE%BD-online-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-direct-2/>

5.5 Συμπεράσματα

Βάσει των ανωτέρω, μπορεί να εξαχθεί ως συμπέρασμα ότι ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης βρίσκεται σε μία μεταβατική τροχιά και η τεχνολογία του InsurTech έχει ξεκινήσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε αυτήν, ενώ αναμένεται να αυξηθεί η σημασία της τα επόμενα έτη. Το καταναλωτικό κοινό φαίνεται ότι δεν είναι πλέον τόσο διστακτικό στη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών, καθώς έχει διευκολυνθεί τόσο στην εύρεση των κατάλληλων ασφαλιστικών προϊόντων όσο και στην πληρωμή τους. Συνεπώς, αναμένουν νέες ψηφιακές υπηρεσίες από τις ασφαλιστικές εταιρίες. Εμφανίζονται πιο δεκτικοί στο να δοκιμάσουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες. Βάσει των ανωτέρω, οι λειτουργίες των διαμεσολαβητών δε θα μείνουν ανεπηρέαστες από όλες αυτές τις αλλαγές, καθώς αναμένεται ότι τα ψηφιακά κανάλια διανομής θα υπερτερήσουν έναντι των φυσικών σε ό, τι αφορά τις επαναλαμβανόμενες και πιο απλές λειτουργίες. Συνεπώς, καθίστανται απαραίτητες οι αναπροσαρμογές τόσο στο ρόλο των εταιριών, όσο και στο ρόλο των διαμεσολαβητών για την εξασφάλιση της βιωσιμότητάς τους.

6 Πηγές

- <http://www1.eaee.gr/>
- Ο κλάδος ιδιωτικής ασφάλισης υγείας κατά την πανδημία, https://www.imerisia.gr/epiheiriseis/9461_o-klados-idiotikis-asfalisis-ygeias-kata-tin-pandimia
- 2020, Ετήσια Έκθεση KPMG, Ιδιωτική ασφαλιστική αγορά, <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/gr/pdf/2021/04/gr-insurance-market-report-2020-greek.pdf>
- <https://www.bankofgreece.gr/>
- Ένας νέος ρόλος για την ιδιωτική ασφαλιστική αγορά στην Ελλάδα, <https://www.economia.gr/idiotiki-asfalistiki-agora-ellada/>
- Πολλαπλή συμβολή του κλάδου στην κοινωνία και στην ελληνική οικονομία, <https://m.naftemporiki.gr/story/1532543>
- Καταλυτικός ο ρόλος της ιδιωτικής ασφάλισης σε οικονομία και κοινωνία, <https://www.asfalinet.gr/%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CE%BB%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CE%BF-%CF%81%CF%8C%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CF%89%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82-%CE%B1%CF%83%CF%86/>
- World insurance; the recovery gains pace, <https://www.swissre.com/dam/jcr:ca792993-80ce-49d7-9e4f-7e298e399815/swiss-re-institute-sigma-3-2021-en.pdf>
- Ο ρόλος του ασφαλιστικού κλάδου στη νέα πραγματικότητα, <https://underwriter.gr/%CE%BF-%CF%81%CF%8C%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%B1%CF%83%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D-%CE%BA%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%84%CE%B7-%CE%BD%CE%AD/>
- Ο δείκτης τιμών υγείας της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και το κόστος της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας, http://iobe.gr/docs/research/RES_05_A_19042017_REP_GR.pdf
- Εμπορευματικές συναλλαγές της Ελλάδος: Δεκέμβριος 2019, <https://www.statistics.gr/documents/20181/84a55ba5-2a70-4f6d-94de-68406d9528bc>
- Εμπορευματικές συναλλαγές της Ελλάδος: Δεκέμβριος 2018, <https://www.statistics.gr/documents/20181/84a55ba5-2a70-4f6d-94de-68406d9528bc>
- Η παραγωγή ασφαλιστρων και οι αποζημιώσεις το 2020, <https://insuranceworld.gr/92766/eidiseis/asfalistikes-eidiseis/i-paragogi-asfalistron-kai-oi-apozimioseis-to-2020/>
- <https://www.aagora.gr/oi-10-protos-etaireies-stis-asfaliseis-kata-zimion-to-2020/>
- <https://www.aagora.gr/oi-10-protos-etaireies-stis-asfaliseis-zois-to-2020/>

- Έκθεση του Διοικητή της ΤτΕ για το έτος 2020, <file:///C:/Users/nina-Downloads/ekthdkth2020.pdf>
- Η εξέλιξη των ασφαλίσεων το 2020, https://www.insurancemarket.gr/files/InsuranceMarket_report2020.pdf
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/MEMO_15_3120
- What is insurtech?, <https://4tifier.com/what-is-insurtech-what-you-should-know-about-emerging-technologies-in-the-insurance-sector/>
- <https://www.asfalinet.gr/%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%84%CE%AC%CF%87%CF%85%CE%BD%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%88%CE%B7%CF%86%CE%B9%CE%BF%CF%80%CE%BF%CE%AF%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CE%BB%CE%BB/>
- Technology and innovation in the insurance sector, <https://www.oecd.org/finance/Technology-and-innovation-in-the-insurance-sector.pdf>
- Technology and Innovation: tools to help close the protection gap in microinsurance markets, https://www.nextdeal.gr/sites/default/files/sitefiles_2020-09/technology-and-innovation-tools-to-help-close-the-protection-gap-in-microinsurance-markets.pdf
- <https://www.insuranceurope.eu/mediaitem/da85f184-c917-478b-b47f-16f670d889cb/European%20insurance%20-%20Preliminary%20figures%202020.pdf>